

Ilanngussat:

- Ilanngussat 1 –5.5.b-mut: Nunani tamalaani suliniutitigut suleqatigiinnerni aningaasaateqarfinnilu Kalaa-llit Nunaata peqataanerata nalilersornera, Nunanut allanut pisorta qarfik
- Ilanngussat 2 –5.8.c-mut: Inuit Circumpolar Council – Ukiumoortumik Nalunaarut – Deloitte
- Ilanngussat 3 –6.7.a-mut: Aftale om overdragelse af midler til infrastruktur i Kommune Kujalleq under Finanslovens hovedkonto 51.03.03, Udviklingsstøtte, landbrug, pr. 1. november 2012
- Ilanngussat 4 –8.13-mut: Nassiunneqassapput
- Ilanngussat 5 – 9.1.a-mut: Ilinniartitaanermut pilersaarutip kiisalu ilinniartitaanerup immikkut ittumik suliniuteqarfigineqarnerata killiffii pillugit nalunaarusiaq – 2012 (Ilinniartitaaneq pillugu pilersaarut)
- Ilanngussat 6 –9.11-mut: Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit – Ukiumut nalunaarusiaq 2012.
- Ilanngussat 7 –9.13-mut: AMA-mik pikkorissarnerit ingerlatat 2012 Konto 40.91.03”
- Ilanngussat 8 –10.1.c-mut: Naammassisaqarnissamik sullissinernik isumaqatigiissut 1. august 2013 – 31. december 2013 Puisit amii pillugit paasisitsiniaanermut tunngasoq 2013.
- Ilanngussat 9 –10.1.c-mut: KNAPK oplæg til APNN Inuit Sila Bevilling 2013
- Ilanngussat 10 –10.1.c-mut: Tidsplan og budget for Inuit Sila kampagne 2013
- Ilanngussat 11 –10.1.c-mut: KNAPK Inuit Sila-aftale med tredjemand om løsning af de med kontrakten forbundne opgaver.

Kingusinaartumik nassiussassat:

Apeqqummut uunga tunngasoq 6.7 b: Kommune Kujallermut nassiunneqarpoq. Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup Kommune Kujalleq piunafigaa akissuteqaqqullugu kingusinnerpaamik 14. oktober 2013. Akissut nassiunneqassaaq.

Ilanngussat 4 –8.13-mut: “Afrapportering fra Royal Arctic Line” Nassiunneqassaaq

Nunani tamalaani suliniutigut suleqatigiinnerni aningaasaateqarfinilu Nunatta peqataaneranik nalilersuineq

Nunanut Allanut Pisortaqarfik
Greenland Business

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik
Ilinniartitaanermit, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik

April 2013

Atuakkiortut aamma saaffigisassat pillugit paasissutissat:

Nunanut Allanut Pisortaqarfik

Christian Wennecke

chww@nanoq.gl

34 51 56

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Greenland Business

Jan Mørch Pedersen

jan@greenlandbusiness.gl

34 28 93

Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik

Martin Oleksiewicz

martin@nanoq.gl

34 66 22

Imarisai

<u>Imarisai</u>	3
<u>Naalisaanerit</u>	4
<u>Eqikkaaneq kaammattuutillu</u>	6
<u>Aallaqqaasiut</u>	8
<u>1. Suliniutit aamma Aningaasaateqarfiit pillugit tamakkiisumik takussutissiineq</u>	9
<u>2. EU-mi suliniutit (ERDF)</u>	10
Northern Periphery Programme (NPP)	10
<u>3. Avinngarusimasuni EU-p suliniutai (OLT)</u>	18
7. Ilisimatusarneq pillugu suliniutini tunngavigisat (FP7).....	19
Unammillersinnaassuseq Nutaaliorsinnaanerlu pillugit suliniutit (CIP)	21
Inuuneq naallugu ilinniarneq pillugu suliniut (LLP)	22
Kulturikkut suliniutit aamma Tusagassiunerlut suliniutit.....	24
<u>4. Nunani Avannarlerni Suliniutit</u>	24
Nunat Avannarliit Atlantikumi Suleqatigiinnerat (NORA)	24
North Atlantic Tourism Association (NATA)	26
Suliniut NORDforsk	28
Nunat Avannarliit Kulturikkut Aningaasaateqarfiat	30
Nordisk Ministerrådip ataani immikkoortitat suliniutillu allat	31
<u>5. Periusissatigut aamma periarfissat tullinnguuttut</u>	37
Aatsitassanik paaanermi suliniutinut atatillugu Sunniutit aamma Iluaqutaasut pillugit isumaaqatigiissutit	37
Canada aamma USA	37
<u>6. Aningaasaateqarfiit namminersortut</u>	39
<u>7. Inerniliinerit</u>	42
Ilanngussaq 1 – Kulturikkut suliniutit pillugit NAPA’p takussutissiaa.....	43
Ilanngussaq 2 – Kulturikkut aningaasaateqarfiit pillugit NAPA’p allattugai	44
Ilanngussaq 3 – Namminersorlutik Oqartussani atorfillit Nordisk Ministerrådip oqartussaaffiini 2012-mi suliaqartut	46
Ilanngussaq 4 – EU-mi Suliniutit nunatsinniit peqataaffigineqartut 2007-2012	50
Ilanngussaq 5 – NPP-mi suliniutit piffissami 2007 – 2013	52
Ilanngussaq 6 – NORA-mi suliniutit 2012-mi	53
Ilanngussaq 7 – Nordisk Kulturfondimi Nunatsinni suliniutit (2008 - 2012)	54
Ilanngussaq 8 – Issittumi Suleqatigiinnissamut programmi suliniutit.....	55
Ilanngussaq 9 – Danmarkimi Nunatta Sinniisoqarfiata aningaasaateqarfiit pillugit allattuiffia	56

Naalisaanerit

ALKA	(et Nordplus-netværk)
ARTEK	Center for Arktisk Teknologi (Danmarks Teknologiske Universitet – DTU)
AHDR II	Arctic Human Development Report
ASI II	Arctic Social Indicators
CIP	Program for Konkurrencedygtighed og Innovation
EEA	European Economic Area
EFTA	European Free Trade Association
ENS	Ekspertgruppen Nordens Sprogråd
ERDF	Europæiske Regionale Udviklings Fond
FING	FING projektet (NORA projekt)
FP7	EU's 7. Rammeprogram for Forskning
Høgut	Høgre Utbilding (Nordisk Råd)
IBA	Impact and Benefit Agreement
ICC	Inuit Circumpolar Conference
ICENET	(et Nordplus-netværk)
IKT / ICT	Informations- og kommunikationsteknologi
LLP	EU's Livslang Læring Program
MR-SAM	Ministerrådet for Samarbejde
MR-U	Ministerrådet for Uddannelse
NAPA	Nordens Institut i Grønland
NATA	North Atlantic Tourism Association
NBSS	Nordic Baltic Small States
NCP	National Contact Point (for FP7)
NEES	Natural Energy Efficiency and Sustainability
NGO	Non-governmental Organisations
NICE	Nordisk Innovationscenter
NINuuk	Niuernermik Ilinniarfik I Nuuk
NORA	Nordisk Atlantsamarbejde
NORIA	Nordiske forskning og innovationsområde
NOS-HS	Nordisk samarbejdsråd for humanistisk og samfundsvidenskabelig forskning
NPP	Northern Periphery Programme

NSK	Nordisk Samarbejds Komite
O4O	Older People for Older People (NPP projekt)
OECD	Organization for Economic Cooperation and Development
OLT	Oversøiske Lande og Territorier
PISUNA	Piniakkanik Sumiiffinni Nalunaarsuineq (Nordisk Projekt)
RANNIS	Islandsk forskningscenter
ROADEX	Roadex (NPP projekt)
SIU	Center for internationalisering af uddannelse
SMV'er	Små og mellemstore virksomheder
SPICA	(et Nordplus-netværk)
TG4NP	Tourist Guides for Northern Periphery (NPP projekt)
YES	Youth, Education and Sport Europe

Eqikkaaneq kaammattuutillu

Suliniutitigut suleqataaffigisatta anginerit ilaat siunissami qaninnermi suliniutinik/missingersuuteqarfiusunik nutaanik aallartitsisussanngorpoq, maannakkullu piffissaq nunat tamalaat suliniutaannit aningaasaateqarfiinillu manna tikillugu Nunatta iluanaaruteqarfigisimasaanik nalilersuinissamut (i) taamaattumik naleqqulluarluni, aamma siunissami nunat tamalaat suliniutaannit aningaasaateqarfiinillu nalit annertunerpaat qanoq pissarsiarinissaannut siunnersuusiorluni (ii).

Nunatsinni suliniutit piffissami 2007-2012-mi EU-p suliniutaannit (OLT) 7,5 million kr.-it missaannik pissarsisimapput aamma EU-mi Northern Periphery programmimii (NPP) 8,1 mio. kr.-it missaat, tassa katillugit 15,6 mio. kr.-it illuanillu Namminersorlutik Oqartussanut 5,8 mio. kr.-it missaannik allaffissornikkut katillugit aningaasartuutaasimallutik.

Nordisk Rådip ataani suliniutit eqqarsaatigalugit 2011-mi 1,3 mio. kr.-it missaannik isertitaqarfiusuni Nunarput suliniuteqarpoq, nunanilu avannarlerni immikkoortitanut ukiumut 250.000 kr.-inik ataatsimut aningaasartuuteqarsimalluta (tapiissuteqarsimalluta).

Nunarput taamaalilluni Namminersorlutik Oqartussat akiliutigisaannit annertunerusunik nunat tamalaat suliniutaannit aningaasanik amerlanerujussuarnik pissarsisarpoq.

Aningaasaateqarfiit eqqarsaatigalugit taakku ilaatigut attaveqarnikkut suliniutinut pingaarutilinnut aningaasaliisimapput soorlu Dronning Ingridip Napparsimmavissuani pinasuatumik sullissivimmut, Pinngortitaleriffiup Nuummi illutasaanut, kiisalu Tunup avannaani ilisimatusarfimmut Station Nordimut. Aningaasaateqarfiit aningaasaliissutaat pillugit aningaasat tamarmiusut naatsorsorneqarsimangillat, suliniutilli ataasiakkaat taamaalillutik aningaasanik marlunnik kisitsisitalinnik millioninik pissarsisimallutik.

Qulaani kisitsisit assersuutillu takutippaat nunat tamalaat suliniutaat aningaasaateqarfiillu avataaniit aningaasalersuisartutut Nunatsinnut pingaaruteqartuusut.

Pingaarnertigut kaammattuutit:

- Greenland Businessimi suliniutit pillugit allaffimmik pilersitsinissaq (700.000 kr.)
- 2013-mi ataatsimoorluni paasissutissiilluni suliniuteqarneq, Greenland Businessimit siuttuuffigineqartoq
- Nunatta NPP-mut akiliuteqarnera annertusillugu, 0,6-miit 1,0 mio. kr.-inut (400.000 kr.)
- Ilisimatusarnikkut ilinniartitaanikkullu suliniutinut atatillugu aallarnisaanerit nutaaliernerillu nukittorsarniarlugit ataatsimoorluni suliniuteqarneq.

Nunarput nunanit assersuussinnaasanit Savalimmiunit aamma Islandimit EU-mi aamma Nunat Avannarliit suliniutaanni peqataanermigut aningaasanik ikinneerarsuarnik atuisarpoq:

NPP eqqarsaatigalugu Nunatsinnut tunniunneqartartut Savalimmiunut tunniunneqartartut 60 %-iisa missaanniipput (Nunarput 2012-mi NPP-mut 80.000 €-nik tunniussivoq).

EU-mi suliniutit FP7 aamma LLP eqqarsaatigalugit Island aamma Savalimmiut peqataasinnaanerminnut 59 mio. kr.-inik aamma 6,8 mio. kr.-inik akiliipput, aamma qitiusumik allaffeqarfiit suliniutinut ukiumut sulisut 14,1 aamma 1,5 atorsimallugit. Assersuutigalugu Nunatsinni suliniutinut qitiusumik allaffissuup taamaallaat ukiumut sulisut 0,5

atorsimavai, naak OLT-mi isumaqatigiissutip ataani pissarsisinnaaneq akeqanngikkaluortoq.

Taamaattumik atuakkiortut naliliipput nunat tamalaat suliniutaanni aningaasaateqarfinnilu iluaqutaasussanik periarfissaqartoq, Namminersorlutik Oqartussat tungaanniit annertunerusumik suliniuteqartoqarnissaanut pissutissaqartisisut.

Nunatsinni ingerlataqartut EU-mi suliniutit pissarsiffigineqarsinnaasut tamaasa pillugit paasissutissanik pissarsissunnissaannut allaffissornikkut sulineq, kiisalu Nunatsinniit qinnuteqaatit tapersorsornissaat, Greenland Businessimit isumagineqartarput, Namminersorlutik Oqartussat (Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik) anguniagaq pillugu isumaqatigiissuteqarfigalugu. Immikkoortup taassuma isumaginissaanut Greenland Business inummik ataasiinnarmik atorfinitsitsimavoq. Taamaattumik Nunatta pissarsiffigisinnaasai nunat tamalaat suliniuteqarfigisaat tamakkerlugit sammineqarsinnaanatik. Aamma nunani tamalaani aningaasaateqarfiit tamarmik sammineqarsinnaanatik.

Aaqqissuussineq atuuttoq taamaattumik qajannartutut isigineqarpoq (inuk assut isumalluutigineqarluni), aamma naammannani.

Taamaattumik atuakkiortut kaammattuutigaat Greenland Businessimi suliniutit pillugit allaffimmik pilersitsisoqassasoq, nunani tamalaani suliniutinut aningaasaateqarfinnullu, aamma nunatsinni allaffissornermut inussutissarsionernillu patajaatsumik ilisimasaqartunik siunnersorteqartunik. Tamanna nunat tamalaat suliniutitigut suliat pillugit ingerlatsitseqqittarnernut (konto 40.90.07) annertunerusumik aningaasaliisoqarnissaanik pisariaqartitsissaq, aamma suliaqarnernik isertitanit matussuserneqartarnissamik periarfissaqartunik ilaneqartariaqarluni aamma suliniutit pillugit allaffik nutaaq pillugu aningaasalersornissaanut atassuteqanngitsumik.

Aammattaaq kaammattuutigineqarluni Nunatta Northern Periphery programmini peqataanini annertusissagaa, taanna annertusiartuinnartumik tassaalluni EU-p issittumi ingerlatsineranut piviusunngortitsisarfik. Tamanna tunngavigalugu nalilerneqarpoq, kiisalu suliniutinik piimasaqarnerit annertusiartuinnartut tunuliaqutaralugit, Savalimmiusut qaffasitsigisunngorlugit NPP-mut akiliutaasartut iluaqutaasumik qaffanneqarsinnaasut. (tassa ukiumut 646.000 kr.-iniit ukiumut 1.060.000 kr.-inut). Aamma Nunatsinni peqataasut suliniutini aquttunngorsinnaaneri pillugit sulisoqartariaqarpoq. Peqatigisaanik utertitsilluni sivisuumik akiliiniartarnerni ajornartorsiutip aaqqiissutissaanik nassaartoqassaaq. Kaammattuutigineqarpoq Greenland Businessimi suliniutinut allaffimmik pilersitsinerup ilaatut tamanna atulersinneqassasoq.

Kaammattuutit taakku siunertai tassaapput EU-mi Horizon 2020-sut ittut suliniutit pingaarutillit pillugit missingersuutinut piffissat nutaat 2014-mi aallartinnerinut naleqqiullugu Nunatta pitsaanerpaamik inissisimanissaata qulakkeerneqarnissaa, kiisalu nunat tamalaat suliniutaanni aningaasaateqarfiinilu periarfissanik Nunatta tamakkiisumik iluanaaruteqarnissaa.

Aallaqqaasiut

Nunarput ukiorpassuit ingerlanerini nunat tamalaat suliniutitigut suleqatigiiffiini peqataasimavoq, aammattaarlu ukiorpaalunni nunat tamalaat aningaasaateqarfiinit avataanit aningaasalersuisutut aningaasanik atuinnermi misilittagaqalersimalluni.

Suliniutitigut suleqataaffiusut anginerit ilai peqataaffigisagut siunissami qaninnermi suliniutinut/missingersuutitigut piffissanut nutaanik aallartitsisussanngorput. Assersuut tassaavoq EU-mi suliniutit, Nunatsinnut annertuumik pingaarutillit. Nunarput taakkununga, OLT-imi isumaqatigiissut aqcutigalugu, akeqanngitsumik pissarsisinaavoq, nunalli allat (tassunga ilaallutik Savalimmiut aamma Island) peqataasinnaanermut akiliisarlutik. EU-mi suliniutit EU-p missingersuutinut piffissaliussat malippaat, aamma taamaappoq Northern Periphery Programme (NPP), maannakkut 2013 ilanngullugu ingerlasussa. Missingersuutinut piffissaliussaq tulliuuttoq taamaalilluni tassaavoq 2014-miit 2020-mut.

Piffissaq nunat tamalaat suliniutaannit aningaasaateqarfiinillu manna tikillugu Nunatta iluanaaruteqarfigisimasaanik nalilersuinissamut (i) taamaattumik naleqqulluarluni, aamma siunissami nunat tamalaat suliniutaannit aningaasaateqarfiinillu nalit annertunerpaat qanoq pissarsiarinissaannut siunnersuusiorluni (ii).

Paasissutissat taakku Naalakkersuisut siunnersorneqarnerini Qitiusumik Allaffissuarmut naleqquttuupput.

Allakkami matumani pingaartumik suliniutitigut suleqataaffiusuni Nunatta angusaqarfigisimasaani anguniakkat aalajangersimasut suuneri erseqqissunngornissaallu isiginiarneqarput aamma ajornartorsiutit ilisimaneqartut suunersut paasiniarneqarlutik. Tamanna ajornartinnagu nunanut allanut nalinginnaasumik assersuuttakkatsinnut sanilliussisoqassaaq, aamma suliniutit aalajangersimasut saqqummiunneqarlutik.

Paasissutissat ukiakkut 2012-imi katersorneqarput, siusinnerusukkut suliasaqarfiit agguataarsimanerisa nalaanni.

1. Suliniutit aamma Aningaasaateqarfiit pillugit tamakkiisumik takussutissiineq

Nunani tamalaani suliniutitigut suleqatigiiffinni peqataanernut ukiut tamaasa aningaasatigut inutsigullu isumalluutit qanoq annertutigisut immikkoortinneqartarnersut aningaasanut inatsimmi paatsuugassaangitsumik takuneqarsinnaangilaq.

Takussutissiaq ataaniittoq peqataasuniit missiliuinermik tunngaveqarpoq.

Aningaasatigut isumalluutit

- | | |
|--|---------|
| • Northern Periphery Programme (NPP) | 646.000 |
| • Nunat Avannarliit Atlantimi Suleqatigiinnerat (NORA) | 250.000 |
| • North Atlantic Tourism Association (NATA) | 500.000 |

Inutsigut isumalluutit

- Northern Periphery Programme (NPP)
 - Nunanut Allanut Pisortaqaarfik, ukiumut sulisoq $\frac{1}{4}$
 - Greenland business, ukiumut sulisoq $\frac{1}{4}$
- NORA aamma NATA
 - Visit Greenland, ukiumut sulisoq $\frac{1}{4}$
 - Greenland Business, ukiumut sulisoq $\frac{1}{4}$
- Nunani Avannarlerni suliniutit immikkoortitallu
 - Atorfilittat ataatsimiititaat, il.il., ukiumut sulisut 3-t missaat (suleqatigiiffippassuarnut agguarlugit)
 - NAPA, ukiumut sulisut 3 (Nordisk ministerrådimit akilerneqartartoq)
- EU'p avataani suliniutit
 - Greenland Business, ukiumut sulisoq $\frac{1}{2}$
- Aningaasaateqarfiit namminersortut
 - NAPA, ukiumut sulisut $<0,1$.

Malugeqquneqarpoq NAPA (Nordisk Ministerrådip ataaniittoq) inuussutissarsiutinik inerisaalluni suliniutini (NORA, NPP, FP7, CIP, il.il.) ataatsimut isigalugu atorneqartunut naleqqiullugu kulturikkut suliniutinut inutsigut isumalluutininik amerlanerusunik atuimmat. Tamanna imatut paasineqassanngilaq NAPA amerlavallaartunik sulisoqartoq. Akerlianik tamatuma takutippaa immikkoortut soorlu inuussutissarsiutinik inerisaanermik suliniutit allanut naleqqiullutik ikippallaanik sulisoqartut. Tamanna atuakkiortunit tulluannigitsutut isigineqarpoq, tassa inuussutissarsiutinik inerisaanissamut periarfissat taakkorpiaammata nunap aningaasaqarnikkut piginnaasaanik pitsanngorsaanissamik siunertaqartut.

Nunani avannarlerni immikkoortitat aamma NPP-p saniatigut, Nunarput, EU-p ataani OLT-itut inissisimanini aqqutigalugu, EU-p avataani suliniutinut tamanut periarfissaqarpoq. Taamatut periarfissaqarneq pillugu akiliuteqarneq ajorpugut, taamaattumik tamanna aningaasanut inatsimmiinnani. Allaffissornikkulli isumalluuteqannginnerup suliniutini nunatta peqataasinnaanera killeqartippaa.

2. EU-mi suliniutit (ERDF)

Northern Periphery Programme (NPP)

Suliniut pillugu naatsumik allaaserinnineq

NPP EU-p avataani suliniutiniit immikkoortinneqartarpoq, tassa NPP-mut ilaasinnaanerpup OLT-mik aaqqissuussinermik tunngaveqanngimmat. NPP-mut peqataasinnaavugut, tassa europami nunarsuup ilaani ineriartortitsinermut aningaasaateqarfiup ilaatut EU-p saniliisa nunat peqataanissaannut ammaassimmat. Suleqatigiinnerni taamatut ittuni piumasaaqatigineqarpoq nunat sanilit (soorlu Nunarput) suliniutiminut nammineq akiliissasoq.¹

Nunarput 2002-mili NPP-mi peqataasimavoq. Taamanikkut piffissaasoq (INTEREG III) 2006 tikillugu sivirususeqarpoq, maannakkullu ingerlasoq (INTERREG IV) 2007 – 2013-mut ingerlalluni, tullinguuttussarlu (INTERREG V) 2014 – 2020-mut ingerlasussaalluni.

Nunanut Allanut Pisortaqarfik taannaavoq, Suliniummi Nunatta peqataanerani 'piginnittoq', tassani siunertaalluni nunani avataaniittuni pissutsit pissutigalugit ajornartorsiutinik aaqqiisoqartarnissaa. Tamanna ilaatigut aalajangersimasutigut tunisassianik aamma kiffartuussinikkut nutaaliorluni inerisaanikkut, kisianni aamma ilisimasani nuussinikkut, piginnaangorsaanikkut aamma suliaqartut attaveqarfiinik pilersitsinerit.

Sullinniarneqartut tassaapput pisortat sulissivii (namminersorlutik oqartussat, kommunit, suliffeqarfiit kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqartut, il.il.) inuussutisarsiuutinik inerisaanermik Nutaaliornermillu suliaqartut. Suliffeqarfiit mikisut akunnattumillu angissusillit aamma sullinniarneqartut, taakkuli ilaatinniarneqarneri ajornakusoorlutik.

Aningaasaqarneq allaffissornerlu

Immikkoortoq akisussaasoq: Nunanut Allanut Pisortaqarfik

Nunanut Allanut Pisortaqarfik suliniummik aqutsisuuvoq. Sulineq taanna nunani peqataasunik allanik pinngitsoorani ataatsimeeqateqarnermiippoq, tapersersuinissaq pillugu aalajangiisoqartarluni kiisalu suliat pillugit nalunaaruteqartarluni; nunatsinni ingerlataqartunut assigiinngitsunut naleqqiullugu ataqatigiissarineq; Naalakkersuisunut Inatsisartunullu nalunaarusiorneq; inerisaanikkut paasissutissiinikkullu sulineq. Ukiumut pinngitsoorani ataatsimiinnernut atatillugu sisamariarluni – tallimariarluni suliffimmuut atatillugu angalasoqartarpoq. Allaffissornerikkut aningaasartuutitut ukiumut 46.000 koruuninik missingersuusiortoqarsimavoq, aamma angalanerit ilai Nunat Avannarliit angalanernut aningaasaataannit aamma Nunanut Allanut Pisortaqarfiup ingerlatsinermut missingersuutaanit akilerneqartarput.

Suliniummi peqataasunik siunnersuineq, paasissutissanik siaruarterineq, kalaallinik peqataasusunik ujartuineq kiisalu qinnuteqaatit Nunatsinneersut oqilisaaffigineri, Namminersorlutik Oqartussanik (Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik) angusaqarnissamik isumaqatigiissutip ataani, aningaasanut inatsimmi

¹ "10 %-mik nikingassuseqarsinnaanermik maleruagassamik" tunngavilersuuteqarluni Nunarput aamma Savalimmiut EU-mi nunat ilaasortat aningaasaannut nammineq aningaasaliissutigisamik annertoqataannik pissarsinnaapput. Tassani piumasarineqarpoq nunap nammineq aningaasaatini nungussimassagai, piviusumilli Nunatsinni aamma Savalimmiuni suliniutinut aningaasat marloriaatinngortinnissaannut periarfissaqarluni.

konto 40.90.07-mit aningaasalersorneqartumi Greenland Businessimi sulisut isumagineri. Sulisup ukiumut sulinerup sisamararterutaa NPP-mut atortarpaa.

Nunatsinniit suliniutinut peqataanerit aningaasalersorneri imatut pisarput suliniummit aningaasartuutit 50 %-ii tikillugit tapiissutinik NPP-mut qinnuteqassaaq (allamik aalajangersaasoqarsimangippat), aningaasartuutit allat pisortat suliffeqarfiinit nassaarineqassapput (assersuutigalugu taakku nammineq, pisorta qarfiugunik). NPP-mit tapiissutit Nunarput pillugu immikkut kontomiit pissarsiarineqassapput, taakku NPP Managing Authority-mit (NPP-mi aqutsisunit) aqunneqarput, tassunga Namminersorlutik Oqartussat ukiut tamaasa siunertamut aningaasaliisarlutik.

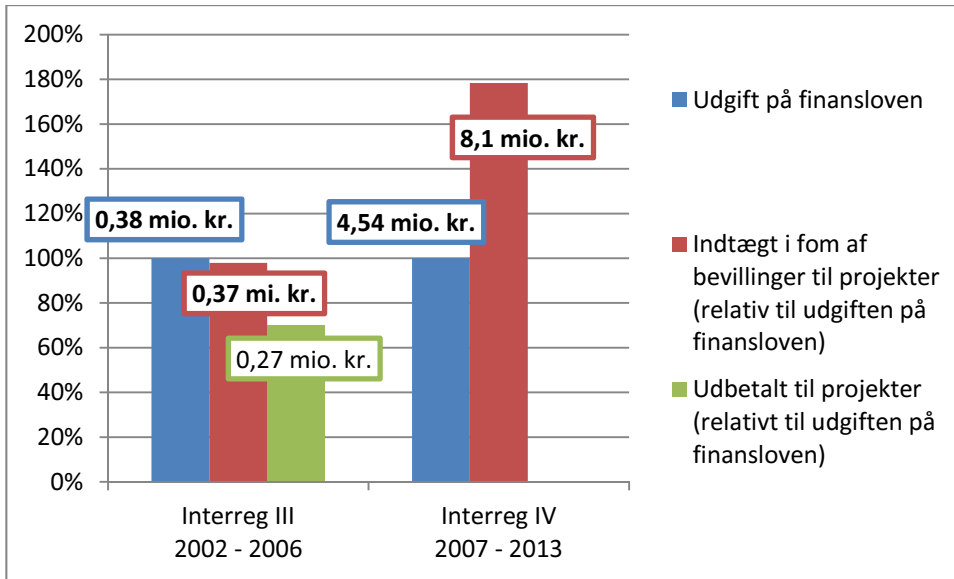
Nunarput taamaalilluni ukiut tamaasa € 80.000-nik (600.000 kr.-it missaat, aningaasanut inatsimmi konto 10.19.03-miit) immikkut NPP kontoanut akiliutigisussaavai piffissamut 2007 – 2013-mut katillugit € 560.000-it.

NPP-mut akiliutit taakku nunanut peqataasunut allanut assersuukkaanni piffissami tassani Nunarput suliniummut aningaasanik ikinnerpaanik inissiisimasooq takuneqarsinnaavoq. Qaffasiffia Savalimmiunut naleqqiullugu 60 %-it missaaniippoq, taanna ikinnerpaanik inissiisuni tulliulluni.

NPP Budget Allocations 2007-2013								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Finland	927.965	789.512	783.130	809.370	836.345	860.409	885.100	5.891.831
Ireland	319.623	327.014	335.591	345.420	355.507	364.779	374.280	2.422.214
Sweden	1.063.956	1.072.198	1.095.846	1.125.434	1.155.767	1.184.203	1.213.314	7.910.718
United Kingdom	2.173.688	2.233.005	2.309.983	2.405.631	2.504.180	2.588.561	2.675.315	16.890.363
Faroe Islands	135.000	135.000	135.000	135.000	135.000	135.000	135.000	945.000
Greenland	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	560.000
Iceland	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000	3.150.000
Norway	785.714	785.714	785.714	785.714	785.714	785.714	785.714	5.500.000
Direct allocation to NP from EC	208.633	222.542	246.854	282.180	318.820	346.273	374.698	2.000.000
Total Member States	4.485.232	4.421.729	4.524.550	4.685.855	4.851.799	4.997.952	5.148.009	33.115.126
Total Non Member States	1.450.714	1.450.714	1.450.714	1.450.714	1.450.714	1.450.714	1.450.714	10.155.000
Total ERDF	4.693.865	4.644.271	4.771.404	4.968.035	5.170.619	5.344.225	5.522.707	35.115.126
Grand Total	6.144.579	6.094.985	6.222.118	6.418.749	6.621.333	6.794.939	6.973.421	45.270.126

Piffissami immikkoortitat tamarmiusut tassaasimapput € 593.606-it, piffissami suliniuteqarfiusumi siullermiit aningaasat sinnerussimasut pissutigalugit. Nunatsinniilli suliniutit piffissami, manna tikillugu, € 1.087.654-nik tunineqarsimapput. Tassa imaappoq atuinitta affangajai 10 %-imik eqaatsumik aqqissuussinermik taaneqartoq aqqutigalugu EU-mit akilernerqarsimapput.

Piffissami suliniuteqarfiusuni matumani (2007-2013) Nunatsinniit tapiissutit tamarmiusut 4,5 mio. kr.-it missaaniippoq, piffissamili tassani suliniutit nunatsinneersut 8,1 mio. kr.-it missaannik aningaasaliiffineqarsimallutik. Aningaasat Nunatsinniit aningaasalersorneqanngitsut Europæiske Regionale Udviklingsfondimeersuupput, taanna 10 %-imik eqaatsumik aqqissuussineq aqqutigalugu pissarsiffiginnaallutigu. Taamaalilluta NPP-mi aningaasat maloriaatinngortinnissaannut periarfissaqarpugut.



Tamatuma takutippaa Nunatsinni NPP-mi suliniutit pillugit piumasqaarneq piffissamut kingullermut naleqqiullugu malunnaatilimmik qaffariarsimasoq.

Suliniutini peqataanerniit inernerit Nunatta angusai

Piffissami matumani Nunatsinniit peqataasut suliniutini 13-ni peqataasimapput, taakkunanga suliniut ataaseq pilersaarusiornerusimavoq. Taakku saniatigut suliniummi ataatsimi nunatsinni peqataasoq ataaseq ilanngussimavoq, aamma suliniutip piareersarnerani nunatsinniit peqataasoq ataasiusimalluni. Piffissami kingullermi suliniutini aqqanilinni nunatsinniit peqataasoqarsimavoq.²

NPP-mi suliniutini peqataasut amerlanerit tamatuma kingorna suliniutini amerlanerit peqataanissaq toqqarsimavaat. Taamaalilluni Arktisk Center for Teknologi (ARTEK) suliniutini arlalinni peqataasarsimavoq, Kalaallit Nunaanni Takornariaqarnikkut Inuusutissarsiornikkullu Siunnersuisoqatigiit suliniutini arlalinni peqataasimapput, Qeqqata Kommunia aamma Kommuneqarfik Sermersooq suliniutini arlalinni peqataasimallutik. Tamanna suliniutini peqataanerup iluatsissimanerani peqataasut misigisaqarsimanerannut takussutaavoq, taakkulu oqaaseqarnerat malillugu annertoorujussuarnik ilikkagaqarsimallutik – tamatumalu kingorna nunani tamalaani suliniutinut aningaasaateqarfinnullu qinnuteqarneq taakkununga pissusissamisoortunngorluni.

NPP-mi suliniutit pingasut RegioStars nersornaammik taaneqartartumik akissarsitineqarsimapput, taanna 2008-mili tunniunneqartalersimalluni. RegioStarsimi unammisitsinermi nersornaat ataqqinartoq pillugu Europami suliniuteqartut tamarmik unammisarput. NPP-mi suliniutini ajugaasuni marlunni: 040 aamma ROADDEX-imi nunatsinniit peqataasoqarsimavoq.

NPP-mi suliniutini kalaallit peqataasut allattorsimasut ilanngusseq 5-mi takukkit.

² Suliniutit assigiinngitsut pingasuupput:

Piareersarnermi suliniutit peqataasussat katiternissaat siunertaralugu aamma suliniut pillugu qinnuteqaatip pitsaasumik allanneqarnissaa. (minn. nunat marluk, missingersuutit ann. € 30.000, tapiissutit ann. € 18.000).

Suliniutit pingaarnerit tassaapput suliniutit pingaarnerit, piumasqaatini pingaarneq tassaavoq tunisassiamik sullissinermilluunniit tigussaasumik pilersitsisoqarnissaa. (minn. nunat pingasut, missingersuutit ann. € 1,2 mio., 50-75% tapiissutit).

Periusissatut suliniutit tassaapput suliniutit pingaarnerit aalajangersimasut, annertunerusumik periarfissallit piumasqaatillu sukanganerusut. (suliniut tamaat, missingersuutit ann. € 2 mio., 50-75% tapiissutit)

Suliniutit pingasut angusatik ajornartorsiutitillu pillugit paasissutissanik nassiussimapput:

Tourist Guides for the Northern Periphery (TG4NP)

<http://www.tg4np.eu/>

Suliniummi, Nunatsinni Visit Greenland (VG) peqataasoralugu, siunertaa tassaasimavoq nunani avinngarussimasuni takornariartitsisarnermut iluaqutaasumik paasissutissanik mobilikkut kiffartuussinermik inerisaanissaq.



Suliniut katillugit € 2,5 mio.-nik missingersuuteqarsimavoq, nunatsinniillu peqataasoq € 120.563-nik aningaasaliiffigineqarsimalluni.

TG4NP-mi peqataasunut allanut naleqqiullugu RG4NP patajaatsumik atassuteqarfinnik pilersitsisimavoq.

TG4NP-mi pingaarnermi missingersuutini akuerineqarsimasuni 'Peqataasunut avataaneersunut' aningaasanik immikkoortitsisoqarsimammat VG nukinnik avataaneersunik atuisinnaavoq, tamannalu suliffiup iluani nukissaqartitsilerluni, aamma immikkut ilisimasallit avataaneersut siunissami ungasinnerusumi VG-mut iluaqutaasinnaallutik.

Aammattaaq TG4NP-mi suliniummi peqataasut akunnerminni ilisimasat avissavaat, tamannalu aamma VG-mut ilisimasani nukinnillu pilersuilluni.

Suliniummi TG4NP-mi mobilikkut ilitsersuussinerit inerisarnerisigut mobileqarnikkut tunngavigisat imarisai ingerlatsinerillu atulersinnerisa iluanni pingaartumik suliniummi aqutsisup (ataani atsiortup) piginnaasaasigut pikkorissaasoqarpoq.

Natural Energy Efficiency and Sustainability (NEES)

<http://www.neesonline.org>

Suliniummi Arktisk Center for Teknologi (ARTEK), Qeqqata Kommunia aamma Greenland peqataasuupput. Siunertaq tassaavoq nungusaataanngitsumik isumalluutini atuinermik pilersitsinissaq.



Rambøll

Missingersuutit pingaarnertit tassaapput € 1,5 mio.-it, tassa peqataasunut kalaallinut aningaasaliissutigineqarput € 149.949.

ARTEK aamma peqataasunik allanik pitsaasumik atassuteqalerpoq. Nunanit peqataasunit allaniit ineriartornikkut qaffasinnerusumik maannakkut inissimasuniit atortorissaarutitigut nuussisarnermik Nunarput pingaartumik iluaquteqartarpoq.

Sanaartornermi atortunik pinngortitameersunik nungusaataanngitsunillu inerisaanermi Nunarput ilaatigut periarfissaqarpoq, inuiaqatigiinnut avatangiisinullu iluaqutaasinnaasunik.

Roadex Network Implementing Accessibility (ROADX IV)

<http://www.roadex.org>

Suliniummi Illunut Upalungaarsimanermullu Aqutsisoqarfik peqataasuuvoq. Sulisoq A/S-imi atorfirmut nuummat pineqartup suliaq taakunga nassarpaa. Suliniummi siunertaq tassaavoq nunani suliniuteqarfiusuni silap pissusaanut sakkortuunut aqquinniornermi periuttip pitsaanerulersinnissaa. Suliniut taassumalu siulii pingasut iluatsilluarsimapput, pingaartumik Irlandip Avannaani. Suliniut taanna katillugit € 2,2 mio.-inik missingersuuteqarpoq, nunatsinnilu



INI

peqataasoq € 46.893-nik aningaasaliiffigineqarluni.

Issituni aqqusinernik, il.il. sanaartorneq aserfallatsaaliinerlu pillugit nittartakkami kalaallissut paasissutissaqalernikuuvoq. Sisimiuni ingeniørinngorniarmimmi kalaallit ilinniartut suliniummi peqataasimapput Sisimiuni aamma Nuummi teknikeqarnermut ingerlatsiviit suleqatigalugit. Taamaalilluni sumiiffinni piginnaasaqarnerulersitsiniaaneq aallartinneqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussani Sanaartornermut Immikkoortortap atorunnaarsinnissaa sioqqullugu Roadex-imit misilittakkat aamma taamanikkut Nuup Kommuneani misilittakkat aallaavigalugit nunatsinni ingeniørit suliffeqarfiannit Nunatsinni aqqusinniornermut aserfallatsaaliinermullu maleruagassat nutarterneqarnissaannut siunnersuusiortoqarsimavoq. Pilersaarut tassaasimavoq Roadex IV-imiit misilittakkat aqquernit pillugit maleruagassat inaarnerini ilanngunneqassasut piffissami tusarniaaffiusumi kommuninit aamma suliffeqarfinit siunnersuisartuniit nunatsinni misilittakkat ilanngullugit.

Ajornartorsiutit misigisimasat

Aningaasartuutit pisut ilaanni aatsaat ukiumi missingersuusiortarfiusup tulliani utertinneqartarneri pillugit suliniummi peqataasunut tamanna ajornartorsiortitsisimavoq.

Namminersorlutik oqartussani suliffiup iluani kukkunersiuinerlutik immikkoortortami sulisut paarlaannerat pissutigalugu pinngitsoorani naatsorsuutini kukkunersiuinerup isumaginissaa suliniutinut piffissap ilaani ajornartorsiutaasimavoq.

Aammattaaq Namminersorlutik oqartussani suliffiup iluani kukkunersiuinerlutik immikkoortortamiit suliniutit naammaginangitsumik kiffartuunneqartarnerit (imaluunniit tamatumaa amigaataanera) pisuni arlalinni oqaatigineqartarpoq, tassunga ilanngullugu kukkunersiuinerup piffissaq eqqorlugu suliarineqarsimannginnera pillugu saaffiginnissutit akineqartannginneri.

Piffissami nalunaaruteqarfiusussami matumani, Suliffiup iluani kukkunersiuisut, ikippallaanik sulisoqarnek pissutigalugu, suliniutinik kukkunersiuinerlutik isumaginissinnaasimanngillat. Suliffiup iluani Kukkunersiuisut utaqqisinnaanngikkunikkut kukkunersiuisumik avataaneersumik toqqaasinnaaneranik suliniutit neqeroorfigineqarsimapput. Suliniut ataaseq taamaaliorsimavoq, taakkunanngalu uparuarneqarluni suliniutit ingerlanneqarfiani illoqarfimmi tassani inissisimasumik kukkunersiuisumik atuisinnaanertik assut nammagisimaarsimallugu.

Qitiusumiit kukkunersiuisoqartarnermiit (kukkunersiuisoq toqqaarneqarsimasooq akeqanngitsumik kukkunersiuinissamik neqerooruteqarluni) qitiusumiinngitsumiit ingerlanneqarsinnaasunngorlugu nikittoqarnissaa Nunatta toqqarsinnaavaa (suliniutit nammineerlutik kukkunersiuisumik toqqaasarlutik, taanna namminersorlutik oqartussaniit akuerineqarsimassalluni).

Aammattaaq nammineq kissaatigisaminnik peqataasussanik Nunatsinneersunik nassaarniarnissaa suliniutinut sapernarsimalluni.

TG4NP

Eqqoqqissaartumik missingersuusiornissaa siumoortumik sapernarsimavoq, akuttunngitsumillu missingersuutit allanngortinneqarnissaa pillugu qinnuteqartoqartarluni.

Suliniutini aqutsisunut ukiup affakkarlugit nalunaarusiornissamut ilisimasaqariinngitsunut, suleriaatsit taakku

paasiuminaatsut naammassinissaat annertuumik unamminarsimapput; ukiup affakkaarlugit nalunaarusiortarnermik misilittagaqalernikkut tamanna ajornartorsiutaajunnaarpoq.

ROADEX IV

Suliniut taanna malinnaaffigissallugu Nunatsinnut ajornartorsiutaasussaavoq. Ilaatigut aqqusinernut tunngasunik immikkoortortamik isumaginnittueruppoq, ilaatigullu ARTEK-imi sulisut taarserneqarsimallutik.

Suliniut taamaalilluni allaffeqarfikkut allangortoqarneranut sunnertiasimavoq aamma inuit ataasiakkaat sulinerat isumalluutigineqarsimalluni.

Siunissami suliniutit pillugit ilimagisat

Maannakkut piffissaq suliniuteqarfissaq tullinnguuttoq pillugu pilersaarusiortoqarpoq, tassa 2014 – 2020-mut. Pilersaarusiorneq november 2012-mi aallartinneqarpoq, naatsorsuutigineqarlunilu 2013-p naanerani naammassineqassasoq. Maannakkut matuma allannerani siunissami sammineqartussat pillugit oqaatiginnittoqarsinnaanngilaq.

Ilaatigut aqqissuussinerup nutaap atulersinnissaa sulissutigineqarpoq, taamaalilluni suliniutit piffissap qiteqqunnerani nalilersorneqartalissallutik aamma pitsaanerpaat Suliniutit pilersaarusiortoqarpoq toqqarneqartalertutik.

Piffissami suliniuteqarfissami nutaami ilimagineqartut pingaartut ilaat tassaavoq NPP 'issittumi periusitut' piviusumik pingaaruteqarlutik inissisimasut EU Kommissionimit isigineqalerneru. Piffissap tulliuuttup pilersaarusiortarnerani taamatut isiginninnerup ilanngullugu NPP-mit eqqarsaatigineqarnissaa noqqaassutigineqarsimavoq. Issittumi eqqarsaatigiittussanik pilersitsisoqarsimavoq, kissaatip tamatuma qanoq NPP-mi ilaatinneqarnissaanik siunnersuuteqartussanik. Peqatigisaanik Issittumi ajornartorsiutaasut ilaannik aaqjisinnaasunik NPP-p suliniuteqarfiuneranut amerlasuunik tapersersuisoqarluni.

NPP-p "Innuttaasut suliniutaattut" isigineqarnissaa amerlasuunit akuerineqarpoq. Taamaalilluni Issittup inunnit najugaqarfiusutut, aamma nunarsuup ilaani tamaani ineriartorneq pillugu inuit taakku nammineq aalajangiisarnissaanik nunarsuarmi oqatitsinnut takutinneqarnissaa pillugu Naalakkersuisut politikkiannut tamanna tulluarpog.

NPP taamaalilluni Nunatta siunissami assigiinngisitaarnerusumik nammineernerusumillu aningaasaqalernissaanut pikkorissarnissamut piginnaasatigullu ineriartornissamut suliniutit peqataanissaannut periarfissaqarluarpog.

Nunatta Peqataasutut Siuttuusariaqarnerisog ingerlaavartumik eqqartorneqartarpoq. Tamatuma Nunatta suliniutinut pitsaanerusumik sulissuteqarsinnaaneranut periarfissat pitsaanerulersissavai, tamannalu EU-p issittoq pillugu ingerlatsinerani NPP-p inissisimaneranut atatillugu pingaartumik eqqarsaatigineqartariaqarluni. Peqataasutulli siuttuuneq allaffissornikkut annertunerusumik nammataasqartitsivoq suliniutinullu akisussaaneq annertunerulluni. Greenland Business-ip suliniutinut allaffiata allineqarnissaanik tamanna qularnanngitsumik pisariaqartitsissaaq.

Piffissami tullinnguuttumi Nunatta peqataanissaa pillugu aalajangiinissaa soorunami isummerfigineqartussaavoq. Atuinerit ilusit tunuliaqutarlugit nalilerneqarpoq Nunatsinni suliniutit pillugit piumasaqarneq annertusiartussasoq, Savalimmiunisullu annertutigisumik inissisimalernissamut NPP iluaqutaasumik kivitsinnaasoq. (tassa ukiumut 600.000 kr.-iniit ukiumut 1.060.000 kr.-inut.)

Suliniutissanut siunnersuutit aalajangersimasut

Nunatta peqataanissaa akiliuteqarnissaalu pillugu aalajangiisoqassaaq tamannalu kingusinnerpaamik pissalluni 2014-mut aningaasanut inatsisip akuersissutigineranut atatillugu.

Suliniutinik kukkunersiunerit suliarinissaannut arlalinnik ajornartorsiuteqarsimavoq aamma suliniutinik kukkunersiunerimik aqqissuussineq ingerlaannassanersoq imaluunniit allanngortinneqassanersoq nalilersorneqassalluni.

NPP iluaqutaasumik suliniutitigut suleqatigiinnerit pillugit annertunerusumik qaammarsaanermut ilaatinneqarsinnaavoq, imaluunniit 2013-mi EU-mi suliniutitigut suleqataaginnarluni.

Greenland Businessip Suliniutinut allaffia

Greenland Businessimut kiffartuussinissamut isumaqatigiissut sulisumik allamik ilasinikkut annertusineqartariaqarpoq. Sulisoq nutaaq Immikkut siunnersortitut inissisimasariaqassaaq, tassa nunatsinni allaffissornermut inuussutissarsiutinillu ajungitsumik taanna ilisimasaqartariaqarmat. Taamatut nutaamik atorfinitsitsinikkut suliniutinut aalajangersimasumik allaffimmik pilersitsisoqarsinnaalissaaq, taanna ilaannakuusumik qinnuteqarnerup nalaani suliniutinut immikkut (annertusisamik) sullissinissamik kiisalu suliniutit aqunneqarnerinut neqerooruteqartarnikkut nammineq aningaasalersorneqarsinnaavoq.

Suliniutinut allaffik arlalitsigut iluaqutaasinnaavoq:

- NPP peqataasinnaasunut mikinernut ajornannginnerusumik anngussinnaassaaq
- Suliniutini allaffissornermut ikiuunnissamut amerlanerusunik nukissaqalerneq
- Nunatta Peqataasutut Siuttuusutut periarfissap ammarnissaanut iluaqutaalluni
- NPP-p nittarsaanneranut suli annertunerusumik sulisoqarsinnaalluni

Suliniutinut allaffik ilaannakuusumik sulianit isertitaqarfiusunit aningaasalersorneqarsinnaavoq assersuutigalugu NPP-mi suliniutit uku neqeroorutigalugit:

- Allaffissornermut ikiuunnermut akiliineq, suliffeqarfinnut mikisunut paasiuminaassinnaalluni
- Sivisuumik utertitsilluni akiliinissamik ajornartorsiummut ikiuutaasumik "utaqqiisaasumik akiliisarnerup" isumagineqarnera
- Suliniutinik kukkunersiunerimik neqerooruteqarneq, qitiusumiit ingerlanneqanngitsumut nuuttoqassapat.

NPP-mi suliniutinut aningaasat amerlanerusut

Piffissami aggersumi NPP-mi Issittoq annertunerusumik isiginiarneqassaaq, tamannalu pissutigalugu suliniut peqataasunut nunatsinneersunut soqutiginarnerussalluni. Peqatigisaanik missingersuutitta nammassinnaasaanik annertunerusumik piumasaqartoqartoq takusinnaallugu.

Piffissami aggersumi Nunarput peqataasuni minnerpaartaassaaq, Savalimmiunut naleqqiullugu 60 %-imik, taanna peqataasuni minnerpaanut tulliulluni. Savalimmiunut naleqqiullugu Nunatta annikinnerusumik pissarsinissaa arlaannaatigulluunniit ilimananngilaq, akerlianilli maannakkut savalimmiut inissisimanera kalaallit peqataanerannut inissisimaffissaqilluni.

Inassutigineqartariaqarpoq NPP-mut missingersuutit 2014 - 2020-mut ukiumut 1.060.000 kr.-inut qaffassasoq, piffissamullu 2014 – 2020-mut NPP-mik suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummi maannakkumut 80.000 €-inut taarsiullugu ukiumut 135.000 €-inut ukiumut akiliilluni Nunarput peqataasassasoq isumaqatigiissutigineqarluni.

Piffissami tulliuttumi suliniutini periarfissat tamakkiisumik iluaqtiginissaat naatsorsuutigalugit ilimagineqapoq

anigaasanut inatsimmi anigaasat anigaasaliissutigineqartut Europæiske Regionale Udviklingsfondimiit marloriaatinngortinneqassasut.

3. Avinngarusimasuni EU-p suliniutai (OLT)

Avinngarusimasuni suliniutini Nunatta peqataanera

Piffissami matumani Nunarput EU-mi suliniutini tallimani periarfissaqarsimavoq (Ilanngussaq 4 takujuk):

FP 7 - ilisimatusarneq	Suliniutit pingasut katillugit 0,4 mio. €-it missaannik pissarsisimapput (~3 mio.kr.)
CIP - unammillersinnaassuseq	Suliniutit marluk katillugit 0,1 mio. €-it missaannik pissarsisimapput (~0,75 mio.kr.)
LLP – inuuneq naallugu ilinniarneq	Suliniutit 16-it katillugit 0,5 mio. €-it missaannik pissarsisimapput (~3,7 mio.kr.)
Kulturi	Peqataasoqanngilaq
Tusagassiutit	Peqataasoqanngilaq

Suliat matumani ingerlanneqartut tamakkiisumik EU-mit aningaasalersorneqarput, taamaattorli allaffissorneq ilanngunnagu.

Katillugit piffissami 2007 – 2013-mi 7,5 mio. kr.-ingajannik Nunarput isertitaqarsimavoq. Januar 2013-mi FP7 qinnuteqaatit pingasut tunniunneqarput; taakku aningaasaliiffiqineqassappata nunatsinni peqataasut ataatsimoorlutik 9,5 mio. kr.-inik tapiiffiqineqassapput.

Periarfissat pillugit nunatsinni soqutiginnittut paasisutissinneqarnissaannut pitsaanerusumik nukissaqartoqarpat, kiisalu qinnuteqarnerup nalaani taakku ikiorneqarsinnaappata suliniutit taakku suli annertunerusumik pissarsiffiqineqarnissaannut periarfissaqartoq nalilerneqarpoq.

Islandimut aamma Savalimmiunut assersuussineq

Nunatsinnut paarlangasumik, OLT-imi isumaqatigiissut aqutugalugu EU-mi suliniutit akeqanngitsumik peqataasinnaasumut, taava Islandi aamma Savalimmiut suliniutini peqataanissaminnut akiliuteqartarput.

Island

Island EEA/EFTA-mi suleqatigiinneq aqutugalugu EU-mi suliniutinut periarfissaqarpoq aamma 7,9 million €-nik atuisarluni (59 mio. kr.-inik). Taakkunannga 60 %-it PF7-mut atorneqartarput aamma 11 %-it Lifelong Learning suliniutinut (LLP).

Aallartinneraniilli aamma 2012-p naanissaa tikillugu – tassani Islandip ilisimatusarfiata (RANNIS) pisussaaffimmik tigusinerani – University of Island suliniutit pillugit siunnersuineramik ilitsersuussinermillu isumaginnittuusimavoq. Immikkoortup isumaginissaanut ukiumut sulisut 10,6 2012-mi immikkoortinneqarsimapput tamatumalu aningaasalersornissaanut EU Kommissionimiit 478.000 €-inik, Islandimi Ilinniartitaanermut Ministeriaqarfimmiit 120.000 €-inik aamma Universititimiit 50.000 €-inik pissarsisoqartarluni. Tassa Inuuneq Naallugu Ilinniarnermi suliniutit aqunneqarnerinut taamaallaat 648.000 €-it (4.8 mio. kr.-it) immikkoortinneqarsimallutik.³

PF7-mut naleqqiullugu "The International Division"-imi inuit 3,5-t atorfinitsinneqarsimapput tassani piffissap 85-90 %-iata missaa FP7 pillugu siunnersuinermit ilitsersuussinermullu atorneqartarluni⁴.

³ najoqqutaq: Allaffimmi pisortamit Karitas Kvaranmit maili

⁴ najoqqutaq: Allaffimmi pisortaq Elísabet Andrésdóttir

Savalimmiut

Savalimmiut PF7-mut 2010-mi ilanngupput suliniummullu peqataasinnaanermut ukiumut 6,8 million kr.-inik akiliisarluni.

FP7⁵ pillugu siunnersuinermit ilitersuussinermullu aningaasanut inatsimmi ukiumut 1 million kr.-init aamma immikkoortinneqartarput. Taakku inummut 1½-mut matussutaapput tassaniillutik ulloq naallugu sulisoq ataaseq aamma inuit allat avataaneersut tallimat, nuna tamakkerlugu attaveqaatit sulinerminnut tamarmik immikkut 10 %-imik pissarsisartut. NPP aamma NORA inummik ataatsimik sulisoqarput.

Pisuni arlalinni LLP-mi suliniutinut pisilluni ilanngunnissamut periarfissat aamma misissorneqarsimapput, mannali tikillugu tamanna sulii iluatsinneqarnani.

Kalaallit Nunaat

Greenland Businessimi Nunatsinnit peqataaffigineqarsinnaasut EU-mi suliniutit tamaasa pillugit sulinermik isumaginnittussamik sulisumik ataatsimik atorfinitsitsisoqarsimavoq. Taamaalilluni aamma FP7. 2010-mi EU Kommissionimi ataatsimiittarnikkut aamma Bruxellesimi qallunaat ambassadeqarfiani ilisimatusarneq pillugu sulisoqarnikkut Nunatta nammineq nunatsinni FP7 atassuteqarfissanik (NCP) toqqaanissaa Greenland Businessip sulissutigilersimavaa. Taamatut aqqiussuusinermi eqqarsaat tassaavoq siunnersuinerup ilitersuussinerullu sapinngisamik ingerlataqartunut ataasiakkaanut qanittuutinnissaa. Nunatsinni maannakkut NCP-it tallimat toqarneqarsimapput, tamarmik immikkut ataatsimik arlalinnilluunniit ingerlataqartut.

Greenland Businessimi sulisoq nuna tamakkerlugu ataqatigiissaarisutut inissisimavoq aammattaaq NCP-mi suliasat arlalit isumagalugit.

FP7 aamma LLP	Peqataanermit akiliut	Allaffissornikkut nukiit
Island	7,9 mio. €/ukiumut	14,1 sulisut/ukiumut
Savalimmiut	0,9 mio. €/ukiumut	1½ sulisut/ukiumut
Nunarput	Akeqanngilaq	½ sulisut/ukiumut

7. Ilisimatusarneq pillugu suliniutini tunngavigisat (FP7)

Suliniut pillugu naatsumik allaaserinnineq

EU-mi Suliniutini tunngavigisat arfineq aappaanni (FP7) ilisimatusarnerit ineriartortitsinerlu aningaasalersorniarlugit piffissami 2007-2013-mi 380 mia. kr.-it immikkoortinneqarsimapput, sammineqartut amerlasuut isiginiarneqarlutik: universitetit, ilisimatusartut ataasiakkaat, pisortat suliffiutaat kiisalu suliffeqarfiit mikinerit akunnattumillu angjissusillit.

⁵ Najoqqutaq: FP7 ataqatigiissaarisoq John Dalsenni Olsen

FP7 aqqutigalugu suliniummi ilisimatusarnermut ineriartortitsinermullu, kiisalu saqqummiunneqarneranut qinnuteqartut aningaasaleeqataasoqarnissaa angusinnaavaat.

Aningaasaqarneq allaffissornerlu

Immikkoortoq akisussaasoq: Greenland Business A/S

Nunarput OLT-mik aqqissuussisoqarnera pissutigalugu akeqanngitsumik peqataasinnaavoq, allaffissornerkulli nammatassat nammineq isumagissallugit.

Greenland Businessimi sulisoq nammatassamik taassuminnga isumaginnittuuvoq.

Suliniutini peqataanikkut inernerit Nunatsinnit anguneqarsimasut

Piffissami 2012-p qiteqqunna tikillugu kalaallit peqataanissaannut qinnuteqartut qulingiluaasimapput, taakkunannga pingasut tapiiffigitissimallutik.

Suliniutit nunatsinneersut FP7-mi 3 mio. kr.-it missaannut aningaasaliiffigineqarsimapput. Suliniutit ilanngussaq 4-mi takuneqarsinnaapput (aallattorsimaffik avinngarusimasuni suliniutinik tamanik imaqartoq).

Taakku 3 mio. kr.-it missaannik pissarsinerup saniatigut nunarsuaq tamakkerlugu ilisimatusartunik suleqateqarnissamik periarfissaqarneq, avataaniit ilisimasalik pissarsineq aamma attaveqarfinnik nutaanik pilersitsineq suliniutini peqataasunit kalaallit erseqqissarneqarpoq.

Maannakkut suliniutinut piffissami FP7-mi qinnuteqaatit qulit aamma 15-t akornanni kalaallit peqataaffigineqartut qinnuteqaatit tiguneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Ajornartorsiutit misigineqarsimasut

Pinngortitaleriffik/Silap pissusaanik ilisimatusarfik oqaaseqarsimavoq FP7-mi peqataaneq suliniummi isertitanut naleqqiullugu aamma Pinngortitaleriffiup/Silap pissusaanik ilisimatusarfiup aningaasanut pissarsiarisaanut naleqqiullugit allaffissornerq oqimaatsuusoq.

Taamaattorli Pinngortitaleriffik/Silap pissusaanik ilisimatusarfik, nunat tamalaat silap pissusaata allanngorneranik aamma Issittumik isiginninnerat pissutigalugu, pitsaalluinnartumik inissisimavoq avataaniit aningaasaliisussat ajornartorsiutiginaq, ilaatigullu FP7-mi suliniutini annertunerusumik tapiissutinik pissarsinnaagunarluni. Kingullertut taaneqartumi pisariaqassaaq suliniutini tiimini amerlanerusuni suliaqarnissaq.

Suliniutit peqataaffigisagut, aamma suleqatigiiffiit suliniutit allaaserineqarnerinik nassiussiffigisagut aamma peqataasussarsiorfigisagut, allapput sulisussatigut nukissaqannginneq ajornartorsiutini annertunersaasoq. Suliniutini ilaasinnaasut suliatigut piginnaasaqartut ikittuinnaapput.

Siunissami suliniutit pillugit ilimagisat

FP7 aamma CIP piffissami suliniuteqarfiusumi tulliuuttumi (2014-2020) ataatsimuulersinneqassapput taaneqarlutik "Horizon 2020". Kommissioni 80 mia. €-it sinnerlugit missingersuuteqalersaarpoq aamma uku annertuumik isiginiarneqartussaallutik: "Climate Action, Resource Efficiency and Raw Materials", "ICT", "Socio-economic Sciences and the Humanities", "Ilisimatuutigit paarlaasseqatigiinneq", il.il.

Greenland Businessip piffissami tassani suliffeqarfiit namminersortut/suleqatigiiffiit aamma peqataatinnissaat

isiginiarpai tamannalu aamma siunissami qularnanngitsumik isiginiarneqartussaalluni.

Siunissami isiginiarneqartussani suliniutit sulii annertuumik Nunatsinnut naleqquttuussapput.

Suliniutitut siunnersuutit aalajangersimasut

Nunat nalinginnaasumik assersuuffigisartakkagut – Island aamma Savalimmiut – Nunatsinnut naleqqiullutik nunani tamalaani suliniutitut allaffissornikkut nukiit amerlanerujussuit atortarpaat. Nunarput qularnanngitsumik FP7-mi suliniutitut annertunerusumik iluanaaruteqarsinnaavoq, allaffissornikkut nukiit amerlanerulerpata.

Greenland Business Suliniutitut Allaffik

Greenland Businessimik kiffartuussinissamat isumaqatigiissut immikkut siunnersorteqarnikkut sulisumik allamik ilaneqartariaqarpoq, soorlu NPP pillugu ”Suliniutitut siunnersuutit aalajangersimasuni” qulaani allaaserineqartoq.

Unammillersinnaassuseq Nutaaliorinnaanerlu pillugit suliniutit (CIP)

Suliniut pillugu naatsumik allaaserinnineq

Nutaaliorinnaaneq aamma unammillersinnaassuseq pillugu suliniutini siunertaq tassaavoq europami suliffeqarfiit unammillersinnaassusiannik siuarsaaneq. Suliffeqarfiit mikisut aamma akunnattumik angissusillit pingaarnertut suliniuteqarfigineqarlutik, suliniummi nutaaliorderup, aningaasalersuinerup aamma inuussutissarsiutit iluanni ingerlatat tapersorsorneqarput. Suliniummi paasissutissiisarnikkut nalunaarasuartaateqarnikkullu atortorissaarutit (IKT) annertunerusumik atorneqarnissaannut kaammattuisoqarpoq aamma inuiaqatigiit paasissutissiiffiusartut ineriartortinnissaannut peqataalluni. Tassani aamma nukitsigut naammassisaqarsinnaassuseq siuarsarniarneqarpoq aamma nikiup ataavartup annertunerusumik atorneqarnissaa.

Aningaasaqarneq allaffissornerlu

Immikkoortoq akisussaasoq: Greenland Business A/S

Suliniutit 2007-miit 2013-mut ingerlapput ataatsimut € 3.621 millioninik missingersuuteqarlutik. Nunarput OLT-mik aqqissuussineq pissutigalugu akeqanngitsumik peqataasinnaavoq, taamaattorli allaffissornikkut nammatassat nammineq isumagisussaallugit.

Greenland Businessimi sulisoq nammatassamik taassuminnga isumaginnittuuvoq.

Suliniutini peqataanikkut inernerit Nunatsinnit anguneqarsimasut

2011-mi upernaakkut EU-mi suliniutini peqataanissamat periarfissat pillugit Ilimmarfimmi ataatsimiittoqarpoq tamatumalu toqqaannartumik malitsigisaanik suliniummut annertuumut qinnuteqaateqaateqarlutik (katillugit 115 mio. kr.-inik missingersuuteqartoq). Qujanartumik qinnuteqaat ingerlaannarpoq 750.000 kr.-inik tapiissutisisoqarluni, taakku Nunatsinni nunaqarfinni atuarfinni qulini qarasaasiaq atorlugu ilinniarnertut atorneqassallutik. Taakku saniatigut pingaartumik Kommuneqarfik Sermersooq tassani suliniummi atuisimavoq, tassani nukinnik atuilluarneq tapersorsorneqarluni.

Nunarput aamma CIP-p ataani Intelligent Energy Programmimut attaveqarfissumi toqqaasimavoq.

Ajornartorsiutit misigineqarsimasut

Nuummi annertuumik nutaanik sanaartornermut atatillugu tapiiffigineqarnissamut periarfissanik ujartuineranut tunngatillugu Kommuneqarfik Sermersooq oqaloqatigineqarsimavoq. Tassani isiginiarneqartussa q tassaa voq nukissiamik atuinerup pitsaaningortinnissaa. Københavnimi Nukissiornermut Aqutsisoqarfimmiit immikkut ilisimasalik Nuummut aggersarneqarpoq EU-mi nukissiornermi suliniutiniit pilersaarusernermi aqutsisut misilittagalugit. Kommunimut sinniisooq ataaseq aamma danmarkimi kommuninik isumasioqatigiinnermi peqataavoq, taakku aamma periarfissanik qulaajaanissamik ujartuillutik.

Peqataasunit attuumassuteqartunit tamanit nalilerneqarpoq Kommuneqarfik Sermersooq tapiiffigineqarnissaminut periarfissagissaartoq, sulisussaaleqinerli pissutigalugu suliniut naggataatigut unitsinneqarluni.

Siuinissami suliniutit pillugit ilimagisat

CIP 2014-miit FP7-mut ataqatigiilersinneqassaaq tamatumalu kingorna taaguuteqalissalluni "Horizon 2020". Missingersuutit annertulernerisa saniatigut siumoortumik ilimagineqareerpoq immikkoortut pingaartut pingasut iluanni nunatsinnut soqutiginaartunik pissanganartunik periarfissaqarumaartoq:

- IKT-ip atugaanerulernissaanut tapiissutit
- Nukissianik ajoqusiinngitsut aaqqiinerit siuariartinnissaannut tapiissutit
- Aallarnisaasunut tapiissutit

Suliniutinut siunnersuutit aalajangersimasut

Horizon 2020-mut suliniutiniit annertunerpaamik pissarsinissaanut Nunatta inissinniarnissaa assut pingaarpoq. Nunatta qinnuteqaataanik oqilisaassiniarnermut sulisutigut nukiit annertusineqarpata misilittakkat qulaani allaaserineqartut tunngavigalugit ilimagineqarpoq tamanna aningaasaliineq pitsaasuussasoq amerlanerujussuanngorluni imminut akilersinnaasumik.

Inuuneq naallugu ilinniarneq pillugu suliniut (LLP)

Suliniut pillugu naatsumik allaaserinneq

EU-mi suliniut Inuuneq Naallugu Ilinniarneq (LLP) ilinniarfeqarfinnut tamanut saaffiginnippoq meeqqat atuarfianniit inersimasut ilinniarnerinut. Inuuneq Naallugu Ilinniarnermi pineqarput ilinniartitaanikkut suliniutit tallimat ilinniarfeqarfinnut assigiinngitsunut sammisut kiisalu ataaseq pisortatigoortumik ilinniarfeqarfiit avaqullugit ilinniarnermut sammisoq.

Inuuneq Naallugu Ilinniarnermi anguniagaq tassaa voq:

- Europami sammivik aamma ilinniartitaanermut immikkoortut tamarmik iluanni europami suleqatigiinnerit siuarsarneqarneri
- Nunani ilaasortaasuni ilinniarfeqarfinni nutaaliorneq, pitsaassuseq paasiuminartuunerlu siuarsarlugit
- Atuartut, ilinniagaqartut inersimasullu piginnaasanik pisariaqartuni pissarsinissaat aamma inuttut ineriartornermi piginnaasat, sulinissamut naleqquttuuneq aamma inuiaqatigiinni sulisutullu inuunermi

peqataassaaq tapersorsorlugulu.

Aningaasaqarneq allaffissornerlu

Immikkoortoq akisussaasoq: Greenland Business A/S

Nunarput OLT-mi aaqqissuussisoqarnera pissutigalugu akeqanngitsumik peqataasinnaavoq, allaffissornerlullu nammatassat nammineq isumagissallugit.

Greenland Businessimi sulisoq nammatassamik taassuminnga isumaginnittuavoq.

Suliniutini peqataanikkut inernerit Nunatsinnit anguneqarsimasut

Piffissami matumani kalaallinit peqataaffigineqartunut suliniutinut 16-t aamma 20-t akornanni piffissami matumani tapiisoqarsimavoq. Immikkuullarissutut taaneqarsinnaavoq NINuuk suliniutini marlunni aallartitsuusimavoq ataqaatigiissaarisuulluni tassungalu atatillugu 2,5 million kr.-it Nunatsinnut tutsissimallugit.

Atuartut eqqarsaatigalugit tamanna isumaqarpoq Nunatta avataaniittumut silarsuarmut amerlanerpaat attuumassuteqalernerat. Atuartut amerlanersaat avataaniit 'suleqateqarnermik' siullermeertumik misilittagaqalissapput oqaatsillu allat atorlugit atassuteqarneq aamma nunani allani atuartunik suleqateqarneq qanoq ittuunersoq paasissallugu.

LLP tassaavoq suliniut Nunatsinni atuarfinit tamanit nuannaarutaasinnaasoq. Piffissami suliniuteqarfiusuni tassani nuna tamakkusallugu atuarfiit suliniut atorsimavaat, tunumi Tiniteqilaamiit avannamut Saattunut. Greenland Business 2011-mi ukiakkut Nunatsinni atuarfinit tamanut aamma ilinniarnertuunngorfinit kalaallisut qallunaatullu quppersagaliopq, tassani Comeniusimi periarfissat pillugit nassuiaasoqarluni aamma apeqqutinut erseqqissaanissamullu uagut inissinneqarluta.

Ajornartorsiutit misigineqarsimasut

Suliniutimi periarfissanik ilisimasaqarneq killeqarpoq piviusumillu EU-mi suliniutini periarfissat pillugit paasissutissiinissaq siunnersuinissarlu pillugit nalinginnaasumik pisariaqartitsisoqarluni.

Siunissami suliniutit pillugit ilimagisat

LLP piffissami suliniuteqarfiusumi tulliusumi taaguuteqassaaq "Youth, Education and Sport (YES) Europe" aamma missingersuutit 7-miit 19 mia. €-inut qaffannissaat siunniunneqarluni. Suliniutini sammineqassapput "Ilinniartitaaneq, Sungiusarnek, Inuusuttut Timersornerlu" taamattullu EU Kommissionimiit nalunaaruteqarnerup takutillugu tamanna suliniut immikkut Nunatsinnut pissanganartuusoq. *"Suliniutip nutaap aaqqissuullugaanera – annertuumik aningaasaliisoqarnera – isumaqarpoq piginnaasaqarnikkut, inuttut ineriartornikkut suliffeqarnissamullu naleqquttuunerup pitsaanerulernissamut ilinniartut, suliffimmik misiliisut, inuusuttut, ilinniartitsisut, inuusuttunillu suliaqartut allarpassuillu EU-mit periarfissinneqartut. Kikkunnut tamanut Erasmus aamma europami ataqaatigiissumi ilisimatusarneq atuartitsinerlu siuarsarniarpa aamma timersorneq annertuumik tapersorsorlugulu."*

Suliniutitut siunnersuutit aalajangersimasut

Ornigulluni suliaqarneq aamma piffissaliussat, suliniutinik aggersaaneq il.il. pillugu akuttuallaanngitsumik paasissutissaliorneq piffissami suliniuteqarfiusumi matumani misilittakkatsinnik tunngavigalugu siunissamut aqutissaavoq. Suliaq taanna kivissinnaajumallugu sulisut amerlanerusut pisariaqartinneqarput.

Tamanna pillugu kommuninit qanittumik oqaloqateqarnissaq siunertamut naapertuutissaaq assersuutigalugulu kommunini aamma atuarfinni ataasiakkaani sulisut ilinniartitsisullu nunanik tamalaanik suleqateqarneq pillugu ilisimasaqartunik "Nunani tamalaani ataqatigiissarisutut" sungiusarneqarnissaat sulissutigalugu. Tamanna Greenland Businessip ataani nunani tamalaani suliniutitut allaffimmiit tulluurtumik ataqatigiissarneqarsinnaavoq.

Kulturikkut suliniutit aamma Tusagassiuinermut suliniutit

EU'p Kulturikkut suliniutaa "Culture 2007-2013" aamma EU-p tusaasinnaasat takusinnaasallu iluanni suliniutaa "Media" piffissami matumani Nunatsinnit atorpeqarsimanngilaq. Suliniummut siullertut taaneqartumut naleqqiullugu pissutsinik makkuninnga tamanna pissuteqarpoq:

- Suliniutit annertuujusariaqarneri
- Suliniutit sivisuumik pilersaarusiortariaqarneri
- Suliniutit annertuumik aaqqissuunneqartariaqarneri
- Suliniutit 'europamut attuumassuteqarnissaat' pillugu piumasaaqat tamatigut nunatsinni eqqumiitsuliortut suliaannut naleqquttuaannarneq ajorpoq.

Suliniut Media pillugu unamminartut tassaannerusimapput suliniummi sammineqartoq pingaarneq nassiussuinermit tunngasuunera aamma suliniummut qinnuteqartut – tunisassiornermit tunngasortaani – suliniutip aallartinnissaa sioqqullugu nassiunneqartarnissaat akuerineqartarnissaallu, tamannalu nunatsinni ingerlataqartunut suleriaaseq arriippallaarsimalluni.

4. Nunani Avannarlerni Suliniutit

Nunani avannarlerni suliniutit ministerrådini ataasiakkaani tunngaveqarput, tamannalu ministerråditigut aaqqissuussineq malillugu Nordisk ministerrådip missingersuutaaniillutik. Naalakkersuisoqarfiit ataasiakkaat taamaalilluni Naalakkersuisut akisussaaffiata ataaniittunut ministerrådinut aamma atorfilittat komiteenut akisussaallutik.

Nunat Avannarliit Atlantikumi Suleqatigiinnerat (NORA)

Suliniut pillugu naatsumik allaaserinnineq

Nunat Avannarliit Atlantikumi Suleqatigiinnerat (NORA) tassaavoq Nordisk Ministerrådip nunarsuup ilaani ingerlatsinikkut suleqatigiiffiata ataani nunat assigiinngitsut suleqatigiiffiat, aamma inuussutissat, nukissiorneq nunarsuullu ilaanut ingerlatsinermit Ministerrådip ataaniilluni.

NORA-p sulinera nunarsuup ilaani ingerlatsinermit Atorfilittat komitiianit ministerinut piareersaasarnerani maannakkut Nunarput tassani sinniisoqanngilaq.

NORA-mut ilaasut tassaapput Savalimmiut, Nunarput, Island aamma Norgep sineriaa (avannaani Finmarkimiit kujataani Rogalandimut). NORA-mut ilaasut tassaapput inuiaqatigiit sineriallit, annertuutigut imarmik pinngitsuugaqarsinnaanngitsut. Nunat ilaasut pinngortitami pisuussuteqarluarput asseqanngitsumillu nunami pinngortitaqarluni. Taakku allallu ataatsimoorfiusut kingunerisaanik nunat ataatsimoorussamik

unamminartoqarput kiisalu periarfissaqarlutik.

NORA Atlantikup Avannaata nunani avannarlerni nukittuunngortinniarlugu tamaani suleqatigiinneq nukittorsarniarpaa, tassani ilisarnaataalluni nukittuumik, atasinnaasumik aningaasaqarnikkut ineriartorneq. Tamanna ilaatigut suliffeqarfiit inuussutissarsiortut aamma ilisimatusarfiit ineriartortitsivillu nunani assigiinngitsuni suleqatigiinnerat nukittunerulersillugu.

NORA-mi aamma immikkoortut ataani allassimasut iluanni suliniutinut tapiiffigitinnissamut qinnuteqarnissamut periarfissaqarpoq:

- Imaani isumalluutit
- Takornariaqarneq
- Qarasaasiaqarneq
- Nukissiorneq
- Assartuineq
- Nunalerineq
- Allallu nunarsuup ilaani suleqatigiinnerit

NORA-mi 2012-mi suliniutit allattorneqarneri llanngussaq 6-mi takuneqarsinnaapput.

Aningaasaqarneq allaffissornerlu

Immikkoortoq akisussaasoq: Inuussutissarsiordermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Nora Inuussutissarsiordermut Naalackersuisoqarfiup akisussaaffigisaani aningaasanut inatsimmi 250.000 kr.-inik (konto 64.10.17) akiliiffigineqarpoq.

NORA-p siulersuisuini ilaasortat nunatsinneersut pingasuupput.

Suliniutini peqataanikkut inernerit Nunatsinnit anguneqarsimasut

Upernaami qinnuteqarnernut atatillugu suliniutit arfineq pingasut akuerineqarput (katillugit qinnuteqartunit 35-it), taakkunannga sisamat nunatsinnut attuumassuteqarlutik. Piviusumik tamanna isumaqarpoq Kujataani paarmanik misileraalluni tunisassiorneq aallartinneqarsinnaasimavoq, aammattaaq Kujataani tamaani vikingit oqaluttuassartaannik ingerlatitseqqittussaq suliniut aallartinneqarsinnaasimavoq (meeqqanut sammitinneqartoq). Avannaani Geopark pillugu suliniummi peqataasunit peqataaffigineqartoq ilannguffigineqarpoq – aamma Qeqqata kommuniani suliniut "FING"-imi uuliap, gassip, isumannaallisaanerup aamma avatangiisit iluanni NORA-mi nunani sisamani ilinniartitaanerup ineriartortinnissaanut tapiiffigineqarnissaq anguneqarsimavoq.

NORA-mi suliniutit nunatsinniit peqataaffigineqartut maanna ingerlanneqartut amerlassusaat maannakkut 25-t sinneqqavaat, suliniummut ilisimannilluarneq Nunatsinni sumiluunniit nalinginnaasuulluni.

Ajornartorsiutit misigisimasat

NORA-mut qinnuteqartartut amerlasoorujussuupput, aningaasaliiffigineqarsinnaasunit amerlanerusut. Taamaattumik suliniutit arlalissuit itigartinneqartarput, naak pitsaassusissaanik piumasaqaatinut naammassinnikkaluartut.

Siunissami suliniutini ilimagisat

2011-mi OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) NORA-mi nunat pillugit

nalunaarusiorpoq.

Nalunaarusiaq malillugu unamminartut pingaernerit pingasut tassaapput:

- 1) Aalisarnermik ingerlataqarfiup nungusaataangitsumik ineriartortinnissaa
- 2) Aningaasarsiorneq assigiinngissitaartoq nutaaliorfiusorlu isumagalugu
- 3) Tamaani nunat avinngarusimasuunerat siunertaralugu nunat tamaaniittut tikikkuminarnerulersinnissaat

Ukiuni tulliuuttuni tallimani unamminartut taakku pingasut immikkut isigineqarnissaat NORA-mit aalajangerneqarpoq.

Suliniutissatut siunnersuutit aalajangersimasut

NORA-mut qinnuteqartut suliniutinut allanut ingerlateqqinneqartarnissaannut suliniuteqartoqarpoq, tamanna sapernanngikkaangat.

Tassani ajornartorsiutaasoq tassaavoq suliniutit allat allaffissornikkut pisariusarneri, tamannalu Greenland Businessimi amerlanerusunik nukissaqartitsilernikkut ikiorserneqarsinnaalluni.

North Atlantic Tourism Association (NATA)

Suliniut pillugu naatsumik allaaserinnineq

NATA (North Atlantic Tourism Association) tassaavoq suleqatigiiffik nunani avannarlerni killerni takornariartitsinerup iluani suleqatigiinnermi siuarsaasoq tapersersuisorlu, tassa Nunarput, Island aamma Savalimmiut.

Nunani avannarlerni aningaasanik immikkoortitat ataatsimoorussat aqunnerisa saniatigut, ukiumut marloriarluni qinnuteqartoqartarluni, siulersuisuni siulittaasup nunaa "Vestnorden Travel Mart"-imut qaaqquisuusarpoq.

NATA'p takorluugaa tassaavoq

- nunat avannarliit killiit takornariarfissatut nittarsaallugit
- nunat tamaaniittut ataqatigiissakkamik nittarsaannissaannut kaammattuineq
- suliniutinut takorluukkatsinnik ingerlatitseqqittunut tapiissuteqarneq angalanernullu tapiisarneq
- nunani tamaaniittuni takornariartitsinermi sullissivinni pitsaassutsip qaffannissaanut peqataaneq
- nunani peqataasuni tamani peqataasarnerit ineriartortillugit
- ilisimasanik avitseqatigiinneq, tunisassianik inerisaaneq nutaaliornorlu siuarsarlugit

NATA immikkoortunut marlunnut tapiissuteqartarpoq. Tassani pineqarput:

- takornariaqarnikkut ineriartortitsineq nittarsaanerlu
- atuartunut, timersortartunut kulturikkullu paarlaasseqatigiinnernut angalanerni tapiisarneq

Aningaasaqarneq allaffissornerlu

Immikkoortoq akisussaasoq: Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik.

NATA Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ataaniippoq, aamma Visit Greenlandimit

isumagineqarluni.

Nunarput NATA-mut ukiumut 500.000 kr.-inik tunniussisarpoq. Aningaasat Visit Greenlandip Namminersorlutik Oqartussanik kiffartuussinissamut isumaqatigiissutaanut immikkoortitaapput. (konto 64.10.17)

NATA'p siulersuisui arfinilinnik ilaasorta qarpoq, nunanit tamanit pingasuusunit marluk. NATA allattoqarfeqarpoq ukiumut affarmik sulisulik. Nunarput 2013-mut aamma 2014-mut siulittaasuvoq.

Suliniutini peqataanikkut inernerit Nunatsinnit anguneqarsimasut

NATA-miit 2011-2012 suliniutitut tulleriinnut nunatta akulerusimaffiinnut tapiutinik tunniussisoqarpoq.

Kisitsisinngorlugit tassaapput:

Takornariaqarnikkut ineriartortitsineq: 810.650 koruunit

Nittarsaaneq: 365.000 koruunit

Angalanermi tapiissutit: 161.000 koruunit (taamaallat nunatsinni suliffeqarfinnut)

Suliniutitut tapiissutit saniatigut takornariarfinnik akuttunngitsumik NATA misissuisarpoq, nunanut peqataasunut tamanut iluaqutaasumik. NATA-mi ukiumoortumik pisartuq pingarneq tassaavoq Vestnorden Travel Mart, Atlantikup Avannaani takornariaqarnikkut ineriartortitsinermi oqalliffik siuttuusoq.

Ajornartorsiutit misigisimasat

Ajornartorsiutinik misigisaqartoqarsimanngilaq, nittartakkap inerisarneqarnerani immikkut suliatigut artukkiigaluartoq qaangiuttoortarnikkut aamma Visit Greenlandimiit ikiorneqarnikkut aqqinneqarpoq.

Siunissami suliniutissatut ilimagisat

Ataqatigiissineqartumik takornariartitsinernut tapiissuteqartarnerup aamma kulturikkut paarlaasseqatigiittarnerit saniatigut takornariaqarnermi siunnersuisoqatigiit taakku pingasut akornanni qaninnerusumik suleqatigiinneq NATA-mit tapersorsorneqarnissaa kissaatigineqarpoq. Tassani pineqarpoq ilisarnaateqarneq, kiisalu kisitsisitigut paasisutissat aamma uppersaaneq.

Nalilerneqarpoq takornariaqarnikkut ataatsimoorussamik misissueqqissaartoqartarnera pingaaruteqartuusoq.

Nunat taakku pingasut takornariaqarnikkut periusiisa akornanni sunniiveqatigiinnerup tapersorsornissaa siunertaralugu takornariaqarnikkut siunnersuisoqatigiit pingasut taakku akornanni ukiumoortumik ataatsimoorussamik isumasioqatigiittarnissaaq NATA-mit siuarsarniarneqarpoq. Majimi Visit Greenlandip Nunatsinnut takornariat suminganneernerit pillugit suliani Islandimi aamma Savalimmiuni takornariaqarnermut siunnersuisoqatigiinnut saqqummiunniarpaa. Siunertaq tassaavoq nunanut taakkununga pingasunut takornarianik allaaserinninnerup ataatsimuulersinneqarnissaa taamaalillunilu paasiuminartuuneruneg pilersinneqarluni taamaalillunilu takornariarfiusartut taakku pingasut akornanni assersuussisinaanermut tunngavissaqalerluni.

Suliniutissatut siunnersuutit aalajangersimasut

Namminersorlutik Oqartussat tungaanniit suna pitsaanerulernissaanut Visit Greenland siunnersuuteqanngilaq.

Suliniut NORDforsk

Suliniut pillugu naatsumik allaaserinnineq

Ilisimatusarneq nutaaliernerlu pillugu Nunat Avannarliit suleqatiginnerat 2000-ikkut aallartinneranni nutarterneqarnerani ilisimatusarneq nutaaliernerlu pillugit Nunani avannarlerni (NORIA) amma NordForsk og Nordisk Innovation pilersinneqarnerannik kinguneqarpoq.

Piffissami 2005 – 2011-mi NordForskip sulinerata sukumiisumik allaaserineqarnera, kiisalu siunissamut siunnersuutit pillugit takukkit nalunaarussiaq "Vilja til forskning?" (Nordisk Ministerråds "Högnivågruppe" til opsyn med det Nordiske forskningsamarbejde).⁶

Aningaasaqarneq allaffissornerlu

Immikkoortoq akisussaasoq: linniarititaanermut ilisimatusarnerlu Naalakkersuisoqarfik (IIN).

Nunat namminersortut Savalimmiut, Åland aamma Nunarput ukiut matuma sisamat siorna NordForskip siulersuisuini tamakkiisumik ilaasortaanissamik qinnuteqarput. Suliaq suli inaarutaasumik aalajangiiffigineqanngilaq, ilimanarlunili nunat namminersortut akornanni nikittaattussamik sinniisumik ataatsimik aaqiisoqassasoq.

Suliniutini peqataanikkut inernerit Nunatsinnit anguneqarsimasut

2012-mi nunani avannarlerni masteri pillugu suliniummut tunngasumik ilisimatusarfik SIU-miit (Center for internationalisering af uddannelse) aningaasanik qinnuteqarsimavoq nunani avannarlerni suleqatigisat peqatigalugit.

Nunani avannarlerni ilisimatusarluni suliniummi NBSS (Nordic Baltic Small States) taaneqartumi peqataasoqarpoq, taanna piffissami 2011-13-mi ingerlasussami aningaasanik uannga pissarsivoq NOS-HS (Nordisk samarbejdsråd for humanistisk og samfundsvidenskabelig forskning). Aammattaaq suliniutit uku pillugit: ASI II (Arctic Social Indicators) og AHDR II (Arctic Human Development Report) Nordisk Ministerrådip Issittoq pillugu Suleqatigiiffianiit aningaasanik pissarsisimapput.

Nukissiornerup, Silap pissusaata aamma Avatangiisit iluanni ilisimatuut qullersaasut suliniuteqarneranni nunatsinniit annertuumik peqataasoqareerpoq, assersuutigalugu Nunatsinni Silap Pissusaanik Ilisimatusarfik taassuma iluani Nordic Centres of Excellence-ni pingasuni ilaavoq.

Ajornartorsiutit misigisimasat

Nunat namminersortuusut NordForskip siulersuisuini taasisinnaanatik peqataasarneri ajornartorsiutaavoq, tassa tamatuma sunnuteqarnissamik periarfissat annikinnerulersimmagitt assersuutigalugu NordForskip ilisimatusarnermi suliniutaasa ilusilernerini.

⁶ Nalunaarussiaq uani aaneqarsinnaavoq: <http://www.norden.org/da/publikationer/publikationer/2011-572>

Siunissamut suliniutissani ilimagisat

Maannakkut Nordisk ministerrádimi Nunani avannarlerni ilisimatusarnikkut suleqatigiinnerit iluanni suliniutit nutaat marluk oqallisigineqarput:

Siullermik NordForskip nunat ilisimatusarnermut siunnersuisoqatigiivisa akornanni ataqatigiissaarisutut Nunani avannarlerni oqalliffittut suliaqalersillugu allatut aaqqissuunnera, aamma nunat ilisimatusarnikkut pingaarnersuinerisa suliniutaasalu akornanni ataqatigiissaarisutut. Tassani aamma ilaapput NordForskip iluani siunissami aaqqissuunnissaanut isummernissaq. Tassunga atatillugu aamma nunat namminersortut NordForskip siulersuisuini nunanut naligiissinneqarnissamik qinnuteqaataannut isummertoqassaaq, tassa tamakkiisumik ilaasortaaneq taaseqataasinnaalluni. Atorfilittat komiteni pisartut assigalugit NordForskimi peqataasarpugut.

Aappaatut NordForskip ilisimatusarnermi aningaasalersuinerata ammarneqarnera, tassa Nunani avannarlerni nunamit ataatsimit ilisimatusarnermut aningaasat nunani avannarlerni nunami allami ilisimatusarnermi suliniutini atorneqarsinnaalerneru. Tamatumunnga aaqqissuussineq tassaasinnaavoq ilisimatusarnermi immikkoortitat "ataatsimoorussat", imaluunniit qinnuteqartup naalagaaffimmi innuttaasuunissaanik piomasqaateqannginnissamut ammaassineq.

Nunatsinni ilisimatusarnermut Siunnersuisoqatigiinnik pilersitsiniarlutik Namminersorlutik Oqartussat sulineq ingerlappaat, tassa qulaani allaaserineqartut allatut aaqqissuussisoqarneratigut Nunarput nunat allat assigalugit NordForskimi suleqatigiinnissamut periarfissani inissilluarnissaa.

Aammattaaq, Nunatsinni ilisimatusarnermut aningaasat ullumikkut Danmarkimi aamma Nunatsinni ilisimatusarfinnut agguanneqareerput (Nunatsinnut immikut attuumassuteqartut suliniutit isiginiarlugit), aamma Nunatsinni ilisimatusarnermut ilisarnaataalluni nunanut allanut annertuumik attuumassuteqartarneri ammasuunerilu. Nunarput misilittagaqarpoq aamma aaqqissuussinernik pilersitsereersimalluni, naatsorsuutigineqarlunilu tamatuma kingunerissagaa Nunani avannarlerni ilisimatusarnermut aningaasalersuisarnerit ammasunit iluaquserneqarnissaa, tamannalu maannakkut eqqarsaatigineqarluni.

Eqqaaneqassaaq nalunaarusiami "Vilja til forskning?" taaneqarmat Issittumi ilisimatusarneq NordForskimut atatillugu iluatsitsilluarfiusimasoq, aamma siunissami NordForskimi suli naleqarnerulersinnissaanut tulluurluni.

Taamaattumik NordForskip iluani immikkut ittumik periuseqarfittut Issittumi ilisimatusarnermik pilersitsinissaq Nunatsinnut periarfissani pilerinarsinnaavoq. Tamanna assersuutigalugu Nunatsinni Centers of Excellence-nik pilersitsinermut ilaasinnaavoq (Nunatsinni ilisimatusarfiit immikkoortuni arlalinni nunani assigiinngitsuni siuttuupput, aamma assersuutigalugu Nunatsinni centers of excellence-mut qaaqquusiunissamut periarfigissaarluni), ilisimatusartut nuttarsinnaanerat/ sulisussarsiarineqarnerat siuarsarlugu, aamma sumiiffinni attaveqaatit ataatsimut iluaqutigineqarlutik, immikkoortut tamarmik Nunatsinnut annertuumik naleqarput naleqqullutillu.

Suliniutissanut siunnersuutit aalajangersimasut

Nunarput NordForskip siulersuisuini sinniisoqartariaqarpoq, aamma Issittumi ilisimatusarneq ineriartortitsinerlu sulissutigineqartariaqarput kiisalu Issittormiut atasinnaasumik ineriartortinneri NordForskimi salliutinneqartunut

ilaasariaqarluni.

Nunat Avannarliit Kulturikkut Aningaasaateqarfiat

Suliniut pillugu naatsumik allaaserinnineq

Nunat avannarliit kulturikkut aningaasaateqarfiata siunertaa pingaarneq tassaavoq nunat avannarliit kulturikkut suleqatigiinnerat siuarsassallugu aamma aningaasaliiffigissallugu. Nunat avannarliit kulturikkut aningaasaateqarfiat 1966-mili nunani avannarlerni nunat akornanni isumaqatigiisummik aallaaveqarpoq. Taamanili aningaasaateqarfik Nunani Avannarlerni kulturikkut suliaqartunut tusintilinnut tapiissuteqarsimavoq.

Aningaasaqarneq allaffissornerlu

Nunat avannarliit kulturikkut aningaasaateqarfiata 27 million koruunit missaat (2012) ukiut tamaasa agguattarpai. Qinnuteqartunit 1200-ngajanniit ukiut tamaasa suliniutit 250-t missaat tapiiffigineqartarput.

Maannakkut qinnuteqaatit nalilersornerini aningaasaateqarfiup allattoqarfia Nunatsinneersunik⁷ ”paasisimasallit” marluk toqqarneqarsimapput, NAPA Nunatsinni suliniutit pilersinnissaannut ikiuuttarpoq.

Suliniutini peqataanikkut inernerit Nunatsinnit anguneqarsimasut

Piffissami 2008 – 2012-mi suliniutini arfineq pingasuni peqataasut nunatsinneersuupput, katillutik 1,4 mio. kr.-inik aningaasaliiffigineqartut.

2008 – 2012-mi suliniutit Nunatsinniit peqataaffigineqartut ilanngussaq 7-mi takuneqarsinnaapput.

Ajornartorsiutit misigisimasat

Ajornartorsiutit allanneqarsimanngillat.

Siunissami suliniutissatut ilimagisat

Immikkoortut isiginiarneqartussat arlallit toqqarneqarput.

Suliniutissatut siunnersuutit aalajangersimasut

Aningaasaateqarfik nittarsaanneqartariaqarpoq, pingaartumik sineriammi.

⁷ Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik ukiunut pingasunut ”ilisimasalimmik” toqqaassaaq. Ilisimasallit maannakkut tassaapput: Hulda Zober Holm (Siunnersortaaneq) aamma Arnajaraq Støvlbæk (Taseralimmi pisortaq)

Nordisk Ministerrådip ataani immikkoortitat suliniutillu allat

Suliniutit pillugit naatsumik allaaserinnineq

Aaqqissuussinerit assigiinngitsut marluupput:

Siulleq tassaavoq suliniutinik tapersersuineq, angalanernut tapersersuilluni aaqqissuussinerit. Aaqqissuussinerit taakku amerlanersaat kultureqarnerup atuartitaanerullu iluaniipput. Tassani NAPA-p takussutissaanut, ilanngussaq 1-imut innersuussisoqarpoq, taamaattorli ilisimatusarnermut tunngasut NordForskimi immikkut aalajangiiffigineqartarlutik.

Aaqqissuussinerni assigiinngitsuni allani nunani avannarlerni suleqatigiiffiusunik aallaaveqarnerusarput, Ministerrådinut siunnersuutini oqaasertalersorneqartartut. Ingerlatsiffiusut tassani tassaapput aningaasatigut immikkoortitat, atorfilittat komiteanut attuumassuteqartumit aqunneqartut.

Suliniutini suleqatigiiffiit ataasiakkaat ukiumut aalajangersimasumik qinnuteqarfiusarput, soorlu issittumik suliniutini suleqatigiiffiit, allalli nunap ataatsip arlallilluunnit suliniuteqarnerinik aallaaveqartumik suliniutinik suliaqartarlutik. Nuna siulittaasuusoq tassani immikkut inissisimasarpoq, kisianni aamma ilaasortat ataasiakkaat ministerrådimi suliniummut attuumassuteqartumik suliniutissatut siunnersuutinik saqqummiussinissamut periarfissaqarlutik. Tassaasinnaapput suliniutinik qulaajaanerit, ataatsimeersuarnerit imaluunniit isumasioqatigiinnerit.

Suliniutit akornanni uku eqqaaneqarsinnaapput:

- Issittumi Suleqatigiilluni suliniutit (Nunanut Allanut Pisortaqarfik)
- Kitaani Saniliniq suleqateqarnerup (Nunanut Allanut Pisortaqarfik)
- NORDjob (NAPA)
- NORDplus (NAPA)
- NORDgen (Inuusutissarsiornermut, Aatsitassaqarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik)
- Nunani avannarlerni Tjenestemandit paarlaateqatigiittarnerat (sulisoqarnermut immikkortortaq)
- Nordisk Innovationscenter "NICE" (Visit Greenland)

NAPA-p allattorlugit katersorsimavai, taanna uani nassaarineqarsinnaavoq (ilanngussaq 1):

Aningaasaqarnerup allaffissornerlu

Immikkoortoq akisussaasoq: naalakkersuisoqarfimmut tamanut agguarlutik, Nunanut Allanut Pisortaqarfimmit ataqatigiissarneqarlutik.

Ilanngussaq 3-mi takuneqarsinnaapput nunat avannarliit suleqatigiinnerisa iluanni inunnik nukiit naalakkersuisoqarfiit atuinerat. Inuit kikkut suliniutini / suliatigut ataatsimiitaliani sorlarni suliaqarnerisut takuneqarsinnaavoq, piffissarli qanoq annertutigisoq tassunga atorneraat takuneqarsinnaanani.

Nordisk ministerrådip missingersuutaani aamma suut periarfissaanersut pillugit paasissutissat sukumiisut nassaarineqarsinnaapput:

Nordisk ministerådip 2012-mut missingersuutaanit tigulaarineq: ⁸	
konto 6-0870-1 Issittumi suleqatigiinneq	9.717 mio.kr.
konto 6-0990-1 Kimmut Saniliniq suleqateqarneq	2.708 mio.kr.

NAPA-p aamma suliniutinut aningaasat saniatigut, Atorfillit komiteeni sulinerat tapersorsorneqarpoq, peqataanermut angalanermut tapiissuteqarneranut 700.000 kr.-inik annertutigisunik (2013). Aammattaaq immikkut ilisimasallit angalanerat aamma ataatsimiinnerni peqataanerat tapersorsorneqarpoq, taakkulu matumani naatsorsorneqarnatik.

Suliniutini peqataanikkut inernerit Kalaallit Nunaannit anguneqarsimasut

Matumani aqqissuussinerit arlallit pineqarmata inernerit pillugit oqaatigineqartut aamma arlalissuupput. Naalkkersuisoqarfiit pineqartut ukiakkut 2012-imi aperineqarput. Matumani misilittakkat suliasaqqarfiit agguataarneqarnerat siornatigut atuussimasut naapertorlugit immikkoortiterneqarput.

Nunanut Allanut Pisortaqqarfik

Nunat avannarliit suleqatigiinnerat pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nassuiaatini ilanngussaqqarpoq, tassani ukiumi qaangiuttumi Nunanut Allanut Pisortaqqarfiup nunani avannarlerni suliniutit suut ilisimasaqqarfigilersimasai takuneqarsinnaallutik. Nunat avannarliit pillugit nassuiaat ukiakkut ataatsimiinnerni oqaluuserisassani immikkoortoq 13-nitut aalajangersimasuusarpoq.

Issittoq pillugu suleqatigiilluni suliniutini 2012-mi suliniutinut 24-nut tapiisoqqarpoq, aamma Nunarput taakku affaanni peqataalluni. Suliniutit ilaanni nunatsinniit siuttusoqqarpoq, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu 'Issittumi illoqqarfigimmi ilaliussineq pillugu nunat assigiinngitsut ataatsimeersuarnerat siulleq'. Nordregio ataatsimeersuarnerup taassuma ingerlannissaanut NSK/ MR-SAM "Kitaani Sanileriinnut immikkoortitat" aqqutigalugu aningaasanik aningaasaliiffigineqarpoq. (Ilanngussaq 8)

Ilaqutariinnermut, Kultureqqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalalkkersuisoqqarfik

Nunarput nunani avannarlerni oqaatsitigut suleqatigiinnermut ilaavoq oqaasilerisut akornanni attaveqqarfinni, ukiumoortumik nunat avannarliit oqaatsit pillugit ataatsimiittarneri (tassani Nunatsinni marlunni aqqissuussisuusimalluta), nunani avannarlerni oqaatsitigut politikki pillugu sulineq, nunani avannarlerni oqaatsit pillugit isumaqatigiissutip naleqqussarnera aamma oqaasilerisarneq pillugu nunat avannarliit suleqatigiinnerat.

Immikkoortuni arlalinni oqaatsitigut immikkoortuni allanik suleqateqqarpugut.

- Oqaasileriffik aamma Inniusiorfik meeqqanut oqaasersiuut pillugu oqaatsit allat sulissutigineqarput.
- Nunani avannarlerni oqaatsitigut politikki aamma nunani avannarlerni oqaatsit pillugit isumaqatigiissut Nunani avannarlerni oqaatsit pillugit ingerlatsinermik nalunaarut malillugu suliarineqarpoq aamma nunani namminersortuni oqaatsit akuerineqarnissaat sulissutigineqarluni.
- Immikkut ilisimasallit Nordens Sprogrådip (ENS) kaammattutigisimavaa Issittumi Siunnersuisoqatigiit Sustainable Development Working Group suliniutaat tapersorsorneqassasoq: Assessing, Monitoring and Promoting Arctic Indigenous Languages, tassani kalaallit aamma samit oqaasii Oqaasileriffik aamma ICC kiisalu Samini oqaasileriffiit aamma Sami Rådi aqqutigalugu sinniisoqqarlutik.

⁸ <http://www.norden.org/da/nordisk-ministerraad/om-nordisk-ministerraad/budget>

2013-mi nunat avannarliit kulturikkut suleqatigiinneranni taamaalilluni Nunatsinnut pingaarutilittut iliuseqartoq tassaavoq Washingtonimi Kennedy Centerimi nunat avannarliit sapaatit akunnerini sisamani kulturikkut pikialaartitsinissaat. Kulturikkut pikialaartitsineq taaguuteqarpoq "Nordic Cool 2013" aamma februarip 19.-iani ammarneqassalluni. Saqqummersitsineq Kitaani Sanilinet immikkoortitanit aamma tapiiffigineqarsimavoq.

Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik

MR-U (Ilinniartitaaneq pillugu Ministerrådi) 2011-mi NordPlusimi suliniut nutaaq akuerivaa, piffissami 2012 – 2016-mi atuuttusaaq. 2008 – 2011-mut suliniutit assigalugit suliniut ingerlateqqinneqassaaq.

Ilinniarfissuaq NordPlusimi attaveqaatinut ilaasortaavoq, taaguuteqartoq ICENET. Siunertaq pingaarneq tassaavoq nunat avannarliit akornanni ilinniagaqartut ilinniartitsisullu paarlaateqatigiittarnerat. Tamatuma saniatigut attaveqatigiinni allani aamma ilaasoqarpoq: ALKA (pinngortitalerineri ilinniartitsisut aamma ilinniartut) aamma SPICA (sammissat assigiinngitsut).

Ilinniarnermut Instituti Høgut-imi alaatsinaatsuvoq (Høgre Utbilding, et rådgivende udvalg), Nordisk Ministerrådip ataani.

"Nordplus"-ip aamma "Nordlys"-ip ataani Ilisimatusarfimmumut annertuumik periarfissaqarpoq, aamma Sprog aamma Litteratur pillugit Nordliks-imi aamma Nordkurs-imi attaveqaateqarluni.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Nunarput aalisarnerup uppersarnissaanut suliaqarpoq, taamaalilluni kalaallit aalisakkanik tunisassiaat pitsaanerpaamik akeqartinnissaat anguneqarsinnaalluni. Tassunga atatillugu nunani avannarlerni nunanik allanik misillitakatigut paarlaasseqatigiinneq immikkut pingaaruteqarluni.

2012-mi nunani avannarlerni ministerit "Nidariserklæring"-imik taaneqartoq akuersissutigaat, inussutissalerinermik inuussutissarsiortut mingutsitsinngitsumik siuariartornermut akisussaananerannik erseqqissaasoq.

Suliniutit arfinillit suliniummi Ny Nordisk Madimi ingerlanneqarput, taakkununga *Nordic Food Diplomacy, Mad til Måge* aamma *Børn og Mad* Nunatsinnut annertunerusumik attuumassuteqarlutik taakuullutillu suliniutit Namminersorlutik Oqartussanit sulissutigineqartut.

Nordiska ministerrådets Arktiska Samarbetsprogram 2009-11 EU-p ataani PISUNA-mut aamma BEST-imut tapiissuteqarsimapput.

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik (NNPAN)

NNPAN Nordisk Ministerrådimi Avatangiisinut ingerlataqarfimmiippoq.

Nunarput suliniummi ataatsimi peqataasimavoq, tassani eqqiluisaanermit tunisassianiit nakorsaatit sinnerinik atortussianik avatangiisini peqarnersoq misissuisoqarluni, suliniut 2012-mi naammassineqarpoq.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfik

Sarfanguani aamma (Savalimmiuni) Suderoy-mi nukissiuutit ataavartut pillugu suliniummi Nunarput peqataasimavoq. Suliniut naammassineqareerpoq takutinneqarluni inuiaqatigiinni ikittuni nukimmik ataavartumik arlalinnik tunisassiorfeqarneq imminut akilersinnaanngitsoq.

Iternga tikillugu nalunaarusiortoqarpoq taaguuteqartoq: "Nunani avannarlerni killerni umiarsuartigut angallannermi nukimmik atuinerup pitsaanerulernissaanut nunani avannarlerni periusissaq".

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik

Peqqissutsimut Naalackersuisoq ministerinut atorfilittatigullu peqqinnissamut tunngassuteqartunik attaveqarfinni arlalinni ilaavoq. Tassunga ilanngullugu Nunat avannarliit killiit peqqissutsimut ministeriisa ataatsimiinnerat aamma isumaginninnermut peqqissutsimullu Nordisk Ministerrådimi ataatsimiinneq. Kingullertut taaneqartoq "Isumaginninnikkut Isumannaallisaaneq pillugu Nunat Avannarliit Isumaqtigiissutaat" qanittukkut saqqummiunneqarpoq.

Ilaqutariinnut inuuniarnikkut pisariaarutsinneqarsinnaasunut siusissukut pitsaaliuilluni suliniuteqarneq pillugu suliniummi Nunarput peqataavoq. Suliniut 2012-mi naammassineqarpoq.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik

Namminersorlutik Oqartussat Nunani avannarlerni tjenestemandit paarlaasseqatigiittarnerannut ilaavoq. Qanittukkut aaqqissuussineq pillugu filmeeqqamik suliaqartoqarpoq, nunani tamani atorneqarsinnaasoq. Kalaallisut oqaasertalersorneqarsimavoq, taannalu Namminersorlutik Oqartussat nittartagaannut inissinneqassalluni.

Naatsorsueqqissaartarfik kisitsisitigut paasissutissaliornerup iluani misilittakkanik paarlaasseqatigiiffiusumi nunat avannarliit attaveqarfiini arlalinni peqataavoq. Nunat avannarliit ukiumoortumik paasissutissanut ilanngussisoqartarpoq.

Ajornartorsiutit misigisimasat

Nunani avannarlerni immikkoortitaniittunik isumalluutunik pissarsinaraanni naalackersuisoqarfiit ataasiakkaat Atorfilittat komiteeni peqataasarnikkut allaffissornikkut isumalluutunik immikkoortitsisariaqarput. (Ilanngussaq 3 takujuk)

Nunanut Allanut Pisortaqarfik

Suliniutit taamatut ittut naammassinissaanut aalajangiisuusoq tassaavoq suleqatigiissitami / atorfilittat komiteeanni ataavartumik peqataasarneq aamma sulinermut kinguneqartussamik tapertaasarneq. Taamaalilluni attaveqarfinnik inerisaasoqassaaq, suliniut pillugu siunissami pitsaasumik aalajangiinissamut pingaaruteqartoq.

Suliniutit pillugit misilittakkatigut pitsaasunik periarfissaqarpoq, suliniutilli piareersarnissaannut amerlanertigut nukissat amigaatigineqartarlutik – allaaserinninneq missingersuutillu – kiisalu suliniutip pineqartup piviusunngortinnissaanut piffissamik atuneq. Suliniutip oqaasertalersornissaanut / missingersuutit suliarinissaannut teknikikkut ikiorneqarnissamut periarfissaqarneq siuariarnerussaaq.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik

Nunatsinni qinnuteqartut malunnartumik ikippallaartarneri sivisuumik ajornartorsiutaasimavoq ilisimaneqartoq. Tapiiffigineqarnissamut aaqqissuussinerit assigiinngitsut pillugit paasissutissiinissamut taamaattumik immikkut suliniuteqartoqartariaqarpoq aamma qinnuteqarnissamut ilitersuussisoqarluni.

Oqaasitigut ingerlataqarnermut tunngasuni annertuumik ingerlatsisoqarsimavoq, immikkoortumillu taassuminnga alaatsinaanneq pingaarluni tapersorsorneqartariaqarlunilu. Naalackersuisuniit nunanillu

namminersortuniit immikkoortumi tassani qisuariarnerit aningaasaliisarnermi ersissimangillat.

Kitaani Sanilini immikkoortitat suliniutitut Canadap sineriaanik, Nunavik, Nunavut ilaatitsinernut naatsorsuussaavoq, kisianni aamma ukiup tulliani Kennedy Centerimi saqqummersitsinissaq tapiiffigisimallugu. Immikkoortitanit taakkunanga NORA aningaasanik pissarsisimavoq aamma Nordregio illoqarfimmut ilaliussineq pillugu ataatsimeersuarnermut aningaasaliisimalluni.

Immikkoortitat taakku nutaajupput suliniutinik pitsaasunik amigaateqartoq.

Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermut Naalackersuisoqarfik

Nunani avannarlerni masteri pillugu suliniummi nunatsinniit suli peqataasoqarsimangilaq.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Nunani avannarlerni nutaaliork (NICE) annertunerusumik Nunatsinniit atorneqarsimangilaq, kisianni tassani immikkut ilisimasalinnik siunnersuisarnerit aningaasaleeqataanerillu pitsaaneruseqatigut. NICE aqutigalugu aningaasalersuineri immikkoortunut aalajangersimasumik isiginiarneqartunut tunngasuunerusarput, suliniutit neqerooruteqarnissaannut qaaqquneqartarlutik.

Manna tikillugu Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik NORDgen-imi peqataanissamut nukissaqarsimangilaq, suliatigut taanna Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmiittussaagaluarluni.

Siunissami suliniutit pillugit ilimagisat

Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalackersuisoqarfik

Ilinniartitaanermut tunngasuni Nunani Avannarlerni Periusissami uku anguniagaapput:

NordPlus-imi suliniutini annertunerusumik peqataaneq

- Nunani avannarlerni Masteritut ilinniartitaanerni peqataaneq
- Inuuneq naallugu ilinniarneq pillugu suleqatigiinnermi peqataaneq
- Unitsitsiinnartarnerup akiorniarnera pillugu suleqatigiinnermi peqataaneq
- Meeqqat atuarfianni immikkut atuartitsinerit tunngatillugu perorsaanikkut pissarsineri pitsaaneruseqatigut iluaquteqarneq aamma kinguneqarluartumik isumalluutit atuinermi peqataaneq
- Atualersussani suleqatigiinnermi peqataaneq

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik

2011-mi Københavnimi Nordisk Ministerrådip ataatsimiinneranni Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisup avatangiisit pillugit sulinissamut pilersaarusernermi pingaartumik uku pingaartinneqassasut; hormoninik akornusiisinaasut sananeqaatit, Issittumi immami avatangiisit, uumassuseqarnikkut assigiinngisitaartuuneq, isumalluutit nungusaataangitsumik iluaquteqarneq aamma uumasut ataqatigiinnerisigut kiffartuussinerit, taakkulu Nunatsinni suliniuteqarfiullutik pingaaruteqartut.

2013 – 2018 pillugu Avatangiisit pillugit sulianut pilersaaruserortoqarsimavoq, ajornartorsiutinik taakkuninnga aallaaveqartumik.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Nunatsinnisut ittumi nunami inoqarfinnik siaruarsimasumi peqqinnissakkut kiffaartuussisoqassatillugu qarasaasiatigut aqqiinerit soorlu telemedicin sakuupput pingaarutillit. Taamaattumik peqqinneq-E pillugu nunani avannarlerni suleqatigiinneq tassungalu ilanngullugu pingaartumik telemedicin nunani avannarlerni sammeneqartunik peqqinnissamut tunngasut qaffasissumik inissisimapput.

Suliniutissatut siunnersuutit aalajangersimasut

Matumani aqqissuussinerit assigiinngitsut arlallit pineqarmata matuma erseqqissuliornissaq ajornarsimavoq. Nunanut avannarlernut tunngasut itisileriffiqineqarnerat pillugu Nunat Avannarliit pillugit nassuiaammut innersuussisoqarpoq.

Paasissutissiisarneq

Atuakkiortut naliliipput aningaasaateqarfinni assigiinngitsuni qinnuteqarnissamut periarfissat pillugit ilisimasaqarnerup siuartinnissaanut annertunerusumik ataatsimoornerusumillu suliniuteqartoqassasoq. Assersuutigalugu periarfissat kiisalu sumut saaffiginnittoqarsinnaanera pillugu tamakkiisumik takutitsisumik suliniutit pillugit mappersagaliornikkut. Mappersagaq taanna nalilersuineri matumani suliniutit amerlanerit allaaserineqartut pillugit paasissutissanik imaqarsinnaavoq, kisianni piffissami tulliuttumi suliniutissat soorunami aamma isiginiarneqartariaqarlutik.

5. Periusissatigut aamma periarfissat tullinguuttut

Aatsitassanik pīaanermi suliniutinut atatillugu Sunniutit aamma Iluaqutaasut pillugit isumaqatigiissutit

Sunniutit aamma Iluaqutaasut pillugit Isumaqatigiissut (IBA) tassaavoq inatsisitigut pituttuisoq uppernarsaat, aatsitassarsiortut sumiiffinni innuttaasunut naleqartunik suliniuteqarnissaannik pisussaaffiliisoq. Assersuutigalugu London Mining Isukasiata eqqaani saviminissamik pīaanissamut akuersisummik qinnuteqarsimavoq, taamaattumillu pīaanissaq taanna pillugu IBA pillugu Namminersorlutik Oqartussanik, Kommuneqarfik Sermersuumik aamma Qeqqata Kommunianik maannakkut isumaqatiginninniarluni.

Najukkani suliffissatigut periarfissat, ilinniarnissamut periarfissat (ilinniarfioreersuni aamma pīaaffimmi) aamma sungiusarnissamut periarfissat (assersuutigalugu suliffimmi sungiusarnermi inissat) IBA-mi qitiutinneqartarput pingartinneqarlutillu.

Aammattaaq ilisimatusarnermut attuumassuteqartut, ilinniartitaanermi periarfissat aamma nunaqqatigiinni (illoqarfanni nunaqarfinnilu eqqorneqartuni) ingerlatat siuarsarnissaannut suliniutit IBA-mi pingaaruteqartunut ilaapput, immikkoortut arlalissuit iluanni, assersuutigalugu (taakkuinnaanngillalli):

- Avatangiisit aamma avatangiisinik illersuineq
- Peqqinnissaq
- Uumasooqarfiit sumiiffimmut pingartinneqartut nunat innarlernaveersaarneri
- Sulisinnaasut najugaqavissut ilinniartitaaneri
- Suliniummut attuumassuteqartunik atortorissaarutiniq inerisaaneq
- Sumiiffimmi najugaqartuni inuuniarnermi ingerlatanik atortutigullu ineriartortitsineq

Aatsitassarsiornermi suliniutit annertussusaat pissutigalugit IBA pillugu isumaqatigiissutit siunissami ilisimatusarnermut aamma ineriartortitsinermit ilinniartitaanermullu aningaasanut tunngaviusinnaapput pingaarutillit.

2011-mi uuliamik ujaasinermit atatillugu Cairn Energy aningaasaateqarfinnik marlunnik pilersitsivoq. Ilinniartitaanermut aningaasaateqarfik aamma kultureqarnermut timersornermullu aningaasaateqarfik. Aningaasaateqarfiit inunnut ataasiakkaanut suliffeqarfinnullu ilinniartitaanermik siunertaqartunut aningaasanik agguassippat. Kulturimut timersornermullu aningaasaateqarfik Cairnip ingerlataanut eqqorneqartuni kommunini kulturikkut suliniutinut assigiinngitsunut arlalinnut aamma timersornikkut suleqatigiiffinnut aningaasanik agguassivoq.

Canada aamma USA

Nunarput USA-mik aamma Danmarkimik nunat pingasut "Joint Committee"-mi suleqatigiinnermi ingerlataqarpoq, tassanilu nunatta tungaaniit pingaarnertut peqataallutik ilinniartitaanermut ilisimatusarnermut naalakkersuisoqarfik aamma Nunanut Allanut Pisortaqqarfik, aamma Københavnimi amerikamiut ambassadeqarfiat, kiisalu danmarkimi ilisimatusarnermut ministeriaqarfimmi Issittumut Allaffik.

Joint Committee-mi suleqatigiinnermi anguniagaq tassaavoq pisortat, qaffasissumik ilinniarfiit namminersorlutik inuussutissarsiortut akornanni akuliunnerit siuarsarnissaat, immikkoortut arlallit iluanni suleqatigiinnerup siuarsarnissaa siunertaralugu: ilisimatusarneq, avatangiisit, teknologi, peqqinnissaq, niuerneq, takornariaqarneq, ilinniartitaaneq aamma kulturi.

Joint Committeep maannakkut atuartsinerup, ilinniartitaanerup, ilisimatusarnerup, nunalerinerup peqqinnissallu iluanni suliniutit tapersersorpai.

Joint Committee aamma nunatsinut pingaarutillit nunat pingasut peqataaffigisaanni suliniutinut tapersersuisinnaavoq. Joint Committeeli aningaasanik atugassaqqanngilaq, suliniutinillu tapersersuineq taamaattumik attaveqarfinnik siuarsaanikkut taamaallaat ingerlanneqarluni aamma assersuutigalugu amerikami suliffeqarfinnut naleqqiullugu "matut ammatinnerisigut".

Københavnimi amerikamiut ambassadeqarfiat Joint Committeep nittartagaa aserfallatsaaliorpaa:

<http://denmark.usembassy.gov/gl/jc.html>

Aammattaq USA-mi nutaaliornermik suliaqartumik National Science Foundationimik suleqatigiinnissamut Nunarput isumaqatigiissuteqarpoq. Taamatut nutaaliornermut atatillugu Nunatta aamma USA-p akornanni ilinniartitaanerup aamma ilisimatusarnerup iluani suleqatigiinnerup nukittunerulersinnissaata isiginissaanut periarfissaqassaaq.

Amerikami Avannarlerni suliniutinut ilaanissamut allanik sunik periarfissaqarnerisooq ujartuiffigisariaqarpoq. Qularnanngitsumik aamma Canadamik suleqatigiinnissamut arlalinnik periarfissaqassaaq. Taamaalilluni Nunani Avannarlerni aamma EU-mi suliniutit Canadamut agguatereersimapput, NORA Canadami ingerlataqarpoq, aama NPP canadami suleqatissarsiorluni.

Nunatsinni ilisimatusarfiit aamma Canadamik annertuunik suleqateqareerput:

Pinngortitaleriffik aamma Nunatsinni silap pissusaanik ilisimatusarfik University of Manitoba aamma Aarhus Universitet suleqatigalugit "Aecric Science Partnership" annertoq pilersissimavaat.

<http://www.asp-net.org/>

Pinngortitaleriffik aamma Nunatsinni silap pissusaanik ilisimatusarfik aamma Iisimatusarfik "Climate ans sociery" pillugu suleqatigiilersimapput, taanna Dr mark Nutall-imit aqunneqarluni, tassani suliniit aamma University of Albertami (GCRC/Henry Marshall Tory Professor of Anthropology) professoriunini ataatsikkut ingerlallugit.

<http://www.natur.gl/en/climate-research-centre/climate-and-society/>

Aamma canadami suliniutinut aningaasanik nassaassaqqarpoq misissorneqartariaqartunik.

Amerikami Avannarlerni suliniutini nunatsinnit peqataasoqarnissaanut periarfissanik nutaanik Nunanut Allanut Pisortaqarfik ujartuisariaqarpoq. Washingtonimi sinniisoqarfittut allaffittaassaaq tassani ikiuussinnaassaaq.

6. Aningaasaateqarfiit namminersortut

Aningaasaateqarfiit pillugit naatsumik allaaserinnineq

Naalakkersuisut 2010-mili nunani assigiingitsuni aningaasaateqarfinnik assigiingitsunik oqaloqateqalersimavoq. Kingullermik Naalakkersuisut Ilimmarfimmi isumasioqatigiinnermi aningaasaateqarfiit arlallit pillugit pingaarnertigut anguniakkat suliniutissatullu pilersaarutaasut saqqummiuppaat, "Arctic Funders" suleqatigalugit, Chukotkamiit Alaskamut Issittumi tamarmik suliniutit ingerlanneqartussat.

Naalakkersuisut isumaqarput aningaasaateqarfinnik suleqatigiiffinnillu ajunngitsuliortunik allanik suleqateqarneq nunatsinni inuiaqatigiit ineriartornerannut annertuumik tapertaasinnaasut. Taakku ilisimasaat iluaqutigisinnaavagut aamma Namminersorlutik Oqartussat nammineq pingaarnertut inississimannigisaannut suliniutinut tapersersuisinnaallutik.

Kulturikkut aningaasaateqarfiit ilai Nunatsinnut pissarsiffiusinnaasut taakkulu attuumassutai ataatsimut NAPA-mit allatorneqarnikuupput (Ilanngussaq 2). Danmarkimi Nunatta Sinniisoqarfiata aamma aningaasaateqarfiit, taakku attuumassuteqarfii saaffigineqarnissaannullu paasissutissat ataatsimut allattorsimavai (Ilanngussaq 9).

Aningaasaqarneq allaffissornerlu

Immikkoortoq akisussaasoq: Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik tamatumani ataqatigiissaarisutut ilaatigut akisussaavoq, tamatumunngali aningaasanik immikkoortitsisoqarsimanani.

Suliniutini peqataanikkut inernerit Nunatsinnit anguneqarsimasut

Aningaasaateqarfinnik namminersortunik suleqateqarnerup aningaasalersuineq kisiat kingunerinngilaa, kisianni aamma ilisimasalik katersinerimut inerisaanermullu iluaqutaalluni.

Aningaasaateqarfiit immikkoortut isiginiakkatik saqqummiussimavaat, oqaatigisimallugulu Nunatsinni pisortat suliniutaannut naammattunngortitsinerimut peqataarusullutik. Tamatuma kingunerisaanik aningaasaateqarfiit annaasaqariataarsinnaalerput, Nunatsinni pisortanit akisussaaffigineqarsinnaanngitsumik.

Aningaasaateqarfiit amerlanersaat pinngortitamik, avatangiisinik inuiaqatigiinnilu pissutsinik, pingaartumik meeqqanut inuusuttunullu tunngasunik suliaqarput. Ataatsimiinnernili oqaatigisimallugu nunami maani immikkoortut pingaarnertut tapersersorneqartussat ilaat tassaasoq ilinniartitaaneq.

Immikkoortuni Namminersorlutik Oqartussat peqataaffiginngisaanni nukittorsaanissamut aningaasaateqarfiit iluaqusiinissaannut arlalinnik periarfissaqarpoq. Siullermik misissuinerimut, inuiaqatigiinni oqallinnermik nukittorsaanissaanik, immikkut ilisimasatigut aningaasalersuinikkullu ikiuunnikkut NGO-nik ineriartortitsinerimut tapersersuisinnaapput. Aammattaaq NGO-t qanoq aaqqissuussinnaanerimut, attaveqarsinnaanerimut tamanullu ammasumik oqallinnermi nukittunerulernissaannut ilinniartitsinerimut tapersersuisinnaapput.

Tamatuma saniatigut aningaasaateqarfiit issittumi nunani allaniit ilisimasalik ikiuussinnaapput, aamma maanngaanniit ilisimasalik ingerlatitseqqinnermi ikiuussinnaallutik. Taamaalillutik ilisimasaqarnerulernitsinnut ikiuussinnaapput. Aamma taamaaliorinnaapput ilinniartitaanernut tapersersuinikkut, ilinniartut ineqarfiinut aningaasaleeqataanikkut, inuusuttortatta ilinniarnernut tapersersuinikkut imaluunniit atuartitsinerimut atorlut ineriartortinnerimut tapertaanikkut.

Veluxfondit Qeqqata Kommunianik suleqateqarnerat aningaasaateqarfiit aningaasaataannik iluaqutaalluarnerannut assersuutissaavoq nutaajunerusoq: Anguniagaq tassaavoq Issittumi piujuartitsinerimik

tungaveqarnermut maligassiuisutut Qeqqata Kommuniata ineriartortinnerani ukiuni tulluuttuni 8 – 10-ni 150 – 200 mio. kr.-inik aningaasaliinissamut periarfissanik misissuinissaq. Kommunalbestyrelsi suliniummik piareersaasussamik 1 mio. kr.-inik nassaarsimavoq, aamma VILLUM FONDEN qaavatigut 2 mio. kr.-inik aningaasaliisimalluni.

Piujartitsinermit tungaveqarneq pillugu suliniut Qeqqata Kommuniata aamma Sisimiuni ilisimatusarnikkut ilinniarfiillu nukittuut (ARTEK, Nutaaliorfik, Sanaartornermut Ilinniarfik, Aatsitassarsionermi Ilinniarfik) akornanni qaninnerusumik suleqatigiinnermik aallaaveqarpoq.

VILLUM FONDEN siusinnerusukkut Sisimiuni ineriartortitsinermit tapersersuisimavoq ARTEK suliaqartuutillugu illumik nukimmik atuiffiunngitsumik sanaartornermi 2001-imi 10 mio. kr.-inik aamma 2006-mi ingeniørinngornianut ilinniartut ineqarfiata sanaartorneranut A.P. Møller Fonden 45 mio. kr.-it tikillugit aningaasaliisimallutik. Nuna tamakkerlugu suliniutit Nunatsinni Nunaqarfimmiunik ilinniartitsineq, VILLUM FONDENip 2011-mi 15 mio. kr.-inik tapiiffigisaa aamma Itilimi ineriartortinneqarsimavoq, Sisimiut eqqaani nunaqarfiit ilaanni.

2013-p aallartinnerani Tunup Avannaani Station Nordimi sakkutuujunngitsut ilisimatusarfiata allilerneranut aamma 70,5 mio. kr.-inik VILLUM FONDEN aningaasaliivoq. Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik suliniummi sinniisoqarpoq.

Aningaasaateqarfiit soorlu "A.P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond til almene Formaal" aamma "Aage V. Jensens Fonde" ilaatigut Nuummi Dronning Ingridip Napparsimmavissuani peruluttunik sullissivimmik, aamma Nuummi Pinngortitaleriffiup Ilimmarfiullu illutaanik attaveqaatini atortulersuutinilu pingaaruteqartunik aningaasalersuisimapput.

Ajornartorsiutit misigisimasat

Aningaasaateqarfiit uppersarsippaat suli iliuuseqarfigineqanngitsuni suliniuteqarnikkut tapertaajumallutik. Tamanna imannak paasineqassaaq maannakkut suliniutaareersunut ilassuteqarnissamik kissaateqartut. Politikikkut ingerlatsinermit akerliusumik suliniutini peqataarusunngillat, ajornanngippalli suliniutinut nutaaliorfiusunut imaluunniit misileraasunut tapersersuerusullutik. Aammattaaq pingaarpoq erseqqissassallugu aningaasaateqarfiit suliniutinut aningaasaliiffigisimasamik ingerlanneqarnerinut tapersersuinnginnissartik. Taamaattumik pingaarpoq suleqatigiiffigisanut sorlernut akuersinerput arajutsinaveersaassagatsigit. Aallartitsinerup aningaasalersornissaanut akuersitinnata ingerlatsinerup pingaartinneqarnissaa kissaatigaarput.

Aningaasaateqarfiit eqqarsaatigalugit Namminersorlutik Oqartussat suleqatigisassani pinngitsoorani salliutinneqartuunngilaq. Aamma taamatut NGO-nik, ajunngitsuliortunut suleqatigiiffinnut imaluunniit kommuninut akuliukkusupput. Assersuutigalugu Ilimmarfiup sanaartorneranut atatillugu Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliisussanut ujartuinerat iluatsinngitsoorpoq, avataaniillu aningaasaateqarfinniit aningaasat kissaatigineqartut pissarsiarinissaat iluatsinneqarnani. Tassa imaappoq aningaasaateqarfinnit namminersortuniit aningaasalersuisoqarnissaanik oqartussat tungaanniit sulissutigineqarpat, tamanna sulineq iluatsinngitsoorfiusinnaavoq.

Suliniummumut aningaasaliigaangamik ilaannikkut aningaasaateqarfiit Namminersorlutik Oqartussanut isornartorsiuisarput. Tamatumunnga assersuut ulloq 11. december 2012-mi takuneqarpoq Villum fonden

meeqqanut inuusuttunullu ernumanartumik inissisimasunik suliaqarnermut 5,5 mio. kr.-inik aningaasaliinerisa kingorna:

- Inuusuttut, sanngereersut kulturimut ilisimangisaannut oqaasiinillu oqaluppiarsinnaangitsut, soorunami Danmarkimut nassiunneqassanngillat. Tamanna pisoq alianarpoq, arlaannaannulluunniit iluaqutaasinnaangitsoq. Suliassaq taanna Kalaallit Nunaata nammineq kivittariaqarpaa, taamatut oqarpoq Villum Fondenimi suliniutinik aqutsisoq, Jens-Jørgen Pedersen, suleqatigiiffiit allat aamma 'nukiit pitsaasut' inuusuttullu ajornartorsiuteqartut ikiornerini peqataallutik ikiutissasut neriuuteqartoq. (Sermitsiaq.ag, 11/12-2012)

Siunissami suliniutit pillugit ilimagisat

Immikkoortut allat suleqataaffigineqarsinnaasut tassaapput uuliakoornermut upalungaarsimaneq, peqqinnissaq, imaani avatangiisit aamma meeqqat ernumanartumik inissisimasut, assersuutit ilaannik taasiniaannarluni.

Suliniutissat pillugit siunnersuutit aalajangersimasut

Aningaasaateqarfiit allat nassaasaanersut sunullu tapiisarnersut pillugit paasissutissat annertunerusut pillugit suliaqarneq.

Aningaasaateqarfinnut qinnuteqartunut ikiuineq aamma periarfissaavoq.

7. Inerniliinerit

Nalunaarusiaq una nunani tamalaani suliniutit, immikkoortit aningaasaateqarfiillu Nunatta peqataaffigisaani angusat pitsaanerulersinniarlugit ilisimasaniq tunngavissiinarpoq.

Tassani peqataanermit assersuutissat:

- Nunani tamalaani suliniutitigut suleqatigiiffiit Nunatta peqataaffigisai tamarmik paasineqarneri
- Suliniutitigut suleqatigiiffigisani Nunatta aningaasatigut aningaasartuutaanut isertitaanillu nalilersuineq, aamma suliniutitigut suleqataaffigisani pingaartitat "sallaatsut" (soorlu attaveqarfissanik pilersitsineq)
- Suliniutitigut suleqatigiiffigisani Nunatta aningaasatigut aningaasartuutaanut isertitaanillu Nunani avannarlerni nunanut assersuussinerit
- Nunatsinni ingerlataqartut iluaqutitut ajornartorsiutitullu misigisimasaannik paasisaqarneq

Nunani tamalaani suliniutitigut suleqatigiiffiit Nunatta peqataaffigisai tamarmik paasineqarneri allattornerilu atuakkiortut ilisimasaat naapertorlugit siusinnerusukkut suliarineqarsimangillat, neriuutigineqarporlu tamanna namminermit Namminersorlutik Oqartussat siunissami suliniutaannik pingaarnersuinermit atatillugu tunngavissaalluassasoq.

Aammattaaq suliniutit assigiinngitsut pillugit ilisimasatigut tunngavigisat annertuumik assigiinngillat, aammattaaq suliniutit assigiinngitsunit aningaasartuutit/isertitat pillugit paasissutissat assersuunneqarsinnaasimanatik.

Taamaattorli atuakkiortut isumarput nalunaarusiami matumani paasissutissat immikkoortumi suliniutissat pilersaarusiornissaannut naammattumik tunngavissiiumaartut.

Nalunaarusiami matumani paasissutissat tunngavigalugit atuakkiortut inerniliipput Namminersorlutik Oqartussanit aningaasaliissutaasunit amerlanerujussuarnik Nunarput nunanit tamalaanit suliniutiniit aningaasarpassuarnik pissarsisartoq. Aammattaaq atuakkiortut naliliipput Namminersorlutik Oqartussat tungaanniit annertunerusumik suliniuteqarnikkut nunani tamalaani suliniutini aningaasaateqarfinnilu pissarsiffigineqanngitsunik periarfissaqartoq.

Atuakkiortut immikkoortunik arlalinnik paasisaqarput Nunatta peqataaffigisaani nunani tamalaani suliniutiniit, immikkoortitaniit aningaasaateqarfinniillu angusat pitsaanerulissutissaannik. Kaammattuutit taakku immikkoortut aallaqqaataani "Eqikkaanermi kaammattuutinilu" saqqummiunneqarput.

Ilangussaq 1 – Kulturikkut suliniutit pillugit NAPA’p takussutissiaa

Aningaasaateqarfik	Allaaserinera	Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq
<p>Nunani Avannarlerni nunat akornanni Aningaasaateqarfiit</p>	<p>Nunani Avannarlerni nunat akornanni arlalinnik aningaasaateqarfeqarpoq. Taakku kultureqarnermut, ilinniartitaanermut ilisimatusarnermullu nalinginnaasumik aningaasaliisarput. Aningaasaateqarfiit ilai immikkut angalanernut aamma aningaasaliisarput.</p>	<p>Ingerlaavartumik – aningaasaateqarfiit ataasiakkaat nittartagaat misissukkit</p>
<p>NordPlus</p>	<p>Nordplusimi suliniutit inuuneq naallugu ilinniarnep iluani nunani avannarlerni arfineq pingasuni aamma nunani baltiskini peqataani ilinniartitaanikkut suleqatigiiffinnut arlalinnut aningaasanik tapiisarpoq.</p>	<p>1. marts 2013</p>
<p>Nordisk Kulturfond</p>	<p>Nordisk Kulturfond Nunani avannarlerni inuussutissarsiortunut aamma kajuminnermik suliaqartunut eqqumiitsuliortunut kulturikkullu suleqatigiittunut tapiisarpoq. Suliniutinut tapiiffigineqartartunut ilisarnaataavoq: allangorarneq, siumut isigineq, pissarsiarineqarsinnaaneq pitsaassuserlu.</p>	<p>allattukkat uani takukkit</p>
<p>Kulturkontakt Nord</p>	<p>Kulturkontakt Nordip ataaniipput suliniutit marluk tulluartut:</p> <p>Eqqumiitsuliornermi kulturikkullu suliniutit piginnaangorsarnermut (soorlu isumasioqatigiinneq) imaluunniit tunisassiortunik (soorlu isiginnaagassiat) tapiisoqartarpoq.</p> <p>Nuttarnermi suliniutit inuit nuttartarnerannut, kulturikkut ingerlataqartut attaveqarfinnik ineriartortitsinerinut tapiisarpoq aamma eqqumiitsuliortut najugaqarfiinut tapiisarluni.</p>	<p>Eqqumiitsuliornermi kulturikkullu suliniutit: 2013-mi 6. februarimiit 6. martsimut</p> <p>Nuttarsinnaanermut tapiissutininut piffissaliussat uani takukkit.</p>

Nunani avannarlerni nutserinermut tapiissutit	Anguniagaq tassaavoq nunani avannarlerni atuakkianut ilisimasaqarnerup siaruarnissaa ilisimasaqarnerullu nukittorsarnissaa Tapiissuteqartarnerup siunertaa tassaavoq nunani avannarlerni oqaatsit allat atorlugit Nunani avannarlerni atuakkiat pitsaasut saqqummersinnerinut peqataaneq. Aaqqissuussineq aamma kalaallisut, savalimmiutut samitullu atuakkiat tunisassiarinerinut tapiissuteqartarpoq.	Qinnuteqarnermi immersugassaq piffissaliussarlu uani takukkit
NAPA	Nalinginnaasumik kulturip, atuartitsinerup, ilisimatusarnerup qaammarsaanerullu iluani suliniuteqarnerit naammassineqarnissaannut aningaasatigut immikkut tapiiffiqineqarnissamut pisariaqartitsisunut inunnut ataasiakkaanut, suleqatigiiffinnut sullissivinnut tapiisoqartarpoq.	Suliniutip aallartinnissaa sivikinnerpaamik qaammatinik marlunnik sioqqullugu
Nunani avannarlerni qasuersaarfiit	Kulturkontakt Nord Nunani avannarlerni tamani qasuersaarfinnut tapiisarpoq. Qasuersaarfik tassaavoq eqqumiitsuliortut isumassiniarlutik, attaveqarnissamut sulinerminnilu najugaqarfisinnasaat. Tassani qasuersaarfiit najugaqarfigneqarsinnaasut allattorneri takusinnaavatit. Aamma qasuersaarfimmik pilersitsinissamut Kulturkontakt Nord-imi aningaasanik qinnuteqartoqarsinnaavoq. Attavik talerpillermiittoq takujuk.	Najugaqarfissat qinnuteqarnerit nutaat 2013-mi upernaag

[Ilanngussaq 2 – Kulturikkut aningaasaateqarfiit pillugit NAPA’p allattugai](#)

Aqqa	Allaaserinnineq
Augustinus Fonden	Aningaasaateqarfiup siunertaraa nalinginnaasumik ajunngitsuliortut inuppalaartumillu, eqqumiitsuliornermik, ilisimatusarnermik assigisaannullu siunertanut atuunnissaq. Ingerlaavartumik qinnuteqartoqarsinnaavoq.
Cultural Contact Point Danmark	Kultureqarnermut ministeriaqarfimmit pilersinneqartoq aamma Danmarkimi EU-p kulturikkut suliniutai pillugit paasisutissiinissamut siunertaqartoq aamma kalaallit danskullu qinnuteqartut ilitsersuuttarlugit.
Grønlandsfonden	Grønlandsfondenip siunertaa tassaavoq kalaallit islandimiullu akornanni pissutsit nukittorsarnissaat. Paasisassarsiorluni angalanernut, paasisassarsiorluni najugaqarnernut, eqqumiitsulianik saqqummersitsinernut, timersortartut takutitsinerannut aamma eqqumiitsuliornerup, ilisimatusarnerit teknologiillu iluani allani aningaasaateqarfik tapiisarpoq.
IKIIN	Namminersorlutik Oqartussani Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik.
Kommuneqarfik Sermersuumi Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivik	Meeqqanut kultureqarnermullu ingerlatsivik kulturikkut, sunngiffimmi aamma inunnik paasititsiniaanermi peqatigiiffinnut, meeqqanut inussuttunullu sammisaqartitsisunut tapiissuteqartarpoq.

Sermeq Fonden	Kulturikkut immikkoortitat kulturikkut ingerlatani misileraanernik nutaanik pilersitsisoqarnissaanut tapertaasarpog aamma kulturikkut ingerlataqartut, namminersorlutik inuussutissarsiortut kommuninilu innuttat assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnermik siuarsaalluni.
kunngikkormiut aningaasaateqarfii	Kunngikkormiut aningaasaateqarfii assigiinngitsut Nunatsinni kulturikkut suliniutinik tapiissuteqartarput.
Kulturfonden Danmark-Grønland	Aningaasaateqarfik Nunatta aamma danskit nalagaaffianni naalagaaffiup sinnerata akornanni kulturikkut atassutinik siuarsaanermut tapiissuteqartarpoq.
NORDBUK	Nordisk Børne- og Ungdomskomiteé (NORDBUK, siusinnerusukku NUK) Nunani avannarlerni meeqqat inuusuttullu kulturikkut, politikikkut inuuniarnikkullu sammisaqartinnerinut peqataanerannullu tapiissuteqartarpoq. Qinnuteqartut 30-t inorlugit ukioqassapput.
Nordisk Film og TV fond	Aningaasaateqarfiup siunertaa pingaarneq tassaavoq pisimasunik tunngavilinnut, isiginnaagassianut aamma TV-kkut filminut tapiissuteqartarnikkut nunani avannarlerni nunani filminik TV-kkullu tunisassianik nittarsaanissaq.
Nordisk Computerspils-program	Nordisk Computerspilprogramip sulissutigisaa pingaarneq tassaavoq meeqqanut inuusuttunullu nunani avannarlerni computerikkut pinnguaatinut pitsaasunut peqataasinnaanerat qulakkiissallugu.
NUNA fonden	Aningaasaateqarfiup siunertaraa Nunatsinni inuussutissarsiornikkut tamanut iluaqutaasunik ajunngitsuliornermillu siunertaqartunut iluaqusiinissaq.
Styrelsen for international uddannelse	Aqutsisoqarfiup Nunani Avannarlerni Europamilu kulturikkut aningaasaateqarfinnik arlalinnik aqutsivoq, pingaartumik ilinniartitaanermut tunngasut iluanni.
Namminersorlutik Oqartussani Tips og Lottomi aningaasat	Immikkoortitani C-mi aningaasat nalinginnaasumik iluaqutaasussanut siunertanut ilaatigut kulturikkut siunertaqartunut agguanneqartarput.

Ilanngussaq 3 – Namminersorlutik Oqartussani atorfillit Nordisk Ministerrådip oqartussaaffiini 2012-mi suliaqartut

Nunani avannarlerni suleqatigiiffiit ministerrådit atorfillitallu komitee il.il. naalackersuisoqarfinnut agguarlugit. J. Nr. 08.31-03				
Pisortaqaarfik	Ministerrådi	Atorfillittat komitee	EK-p ataani suleqatigiit	Sulianut tunngasunut suleqatigiit
<i>Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia(NSN)</i>	<i>Statsministerit ataatsimiinneri Nalackersuisut Siulittaasuata</i>			CERT /IT isumannaallisaaneq Jes Frederiksen
Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik. (AN)	MR – Aningaasaqarneq Aningaasaqarnermut Naalackersuisoq	EK – Aningaasaqarneq Karen Motzfeldt		Nungusaataanngitsumik ineriartorneq Peter Hansen Nunani avannarlerni kisitsisitigut paasissutissat pillugit ataatsimiinnerit Anders Bjåbjerg Nunani avannarlerni akileraartarnermi iserfissat Ole Hellman Tjenestemandinik paarlaasseqatigiineq Karen Lerch
Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik (ISN)	MR-NER (inuussutissarsiutit nunallu immikkoortui) Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoq	EK-NER (inuussutissarsiutit) Jan Mørch Pedersen EK-NER (nunap immikkoortui) NN		NORA Jørn Hansen Rambøll, Sisimiut Anders la cour Vahl NordMin pillugu suleqatigiit Bente V. Hansen Aatsitassanut Pisortaqaarfik
	MR - A Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoq	EK – A		
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik (APNN)	MR – FJLS Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoq	Eksekutiv –FJLS Birgitte Jakobsen	EK-Livs	Ny Nordisk Mad Peter Løvstrøm
			NEF NEJS	Uumasut nakorsaqaarnikkut suleqatigiinneq

Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik Nunani avannarlerni suleqatigiinneq.	MR – SAM Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoq	NSK Jørgen S. Søndergaard.		
	MR – U Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoq	EK- U Claus Kleeman	Inersimasut Ilinniarnerat pillugit Aqutsisoqatigiit (SVL) Jesper V. Nielsen HÖGUT Dorthe Korneliusen Nunani avannarlerni atuarniit suleqatigiinnerat (NSS) Louise Richter. Forskning, Najaaraq Paniula aamma Martin B. Oleksiewicz	Inersimasut ilinniarnerat pillugu attaveqarfiit Birgit Gedionsen Nordisk Klimadag 2011 Lars Poort Inerisaavik NordForsk Tine Pars Ekspertgruppen Nordens Sprog Råd (NSR) Carl Christian Olsen NORDPLUS (alaatsinaatsut) Jesper V. Nilsen Dorthe Korneliusen
Nunamut namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik.(NNP AN)	MR – Jur Nunamut Namminermut Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq	EK – Jur Andreas Salmony		
	MR – M Nunamut Namminermut Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq	EK – M Hans-Erik Bresson Uiloq Mulvad Jessen	AU – avatangiisit Uiloq Mulvad Jessen	Tunissassiorneq/Eqqakkat (PA) Per R. Hermansen Imaq Silaannarlu (HA) Jette Vester Nunami uumasut ataqatigiinnerat (TEK) Inge Thaulow / Martin Schiøtz
Ineqarnermut, Attaveqarnermut Silallu Pissusaanut Naalakkersuisoqarfik (IAAN)	MR-NER (nukissiorneq) Ineqarnermut Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq	EK-NER (Nukissiorneq) Per P. Nielsen	TBO – gruppen	NordRegio Siulersuisut Gitte Tróndheim Immikkut ilisimasallit Peter Beck Nordisk EnergiForskning under

		EK-NER (Regional)		topforskningsprogrammet Klaus Nygaard
Ilaqtariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik (IKINN)	MR- Kulturi Ilaqtariinnermut Kultureqarnermut Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq	EK – K Anja Jochimsen	NORDBUK Kim Larsen	Oqaatsinik nittaarsaassinnermut ataatsimiititaliaq. Pia Lynge Kulturkontakt Nord Manasse Berthelsen Nordisk Baltisk Mobilitets program Svenn Syrin. Nordic Game Program Johannes Müller. Nordens Hus Island Kaj Lyberth Nordens Hus Færøerne Julie Pars Nordens Institut I Åland Arnajaraq Støvlbæk NAPA (kingusinnerusukkut nalunaarutigineqassaaq)
	MR Isumaginninneq & Peqqinnissaq Ilaqtariinnermut Kultureqarnermut Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq	EK – S Lise Lennert Olsen	EK - S allaffeqarfimmiit. Kirsten Olesen Susie Martin	Nordisk Handicappolitisk Råd Naja Rosing Fleischer Socialforsikringsgrupperne Kirsten Olesen
	MR - Naligiissitaaneq Ilaqtariinnermut Kultureqarnermut Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq	EK - naligiissitaaneq Torben Weyhe		

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik (PN)	MR – Isumaginninneq & Peqqinnissaq Peqqissutsimut Naalakkersuisoq	EK – S Ann B. Kjeldsen Hanne Vibjerg	Karna Jokumsen	Nordisk Narkotikaforum Nordisk tjenestemandsgroupe på alkoholområdet Julie Præst Wilche Nordisk Rusmiddelkonference <i>Lisa Christiansen</i> Nordisk e-helse forum. <i>Anne Holm Jensen</i> Svalbardgruppen & Nordisk Ministerråds arbejdsgruppe omkring kvalitetsmåling i sundhedsvæsenet”& Nordisk arbejdsgruppe omkring ”Tidlig forebyggende indsats” Birgit Niclasen Nordisk arbejdsgruppe om kvalitet og patientsikkerhed. <i>Mikaela Augustussen</i>
---	--	--	----------------	--

Pisortatiguunngitsumik nunani avannarlerni suleqatigiinneq pisortaqarfinnut agguarlugit.				
Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfik		Nerisassatigut suleqatigiinneq Jannik Isidor		
		Tusagassiutit – suleqatigiinneq Anja Jochimsen		

Nordisk Rådi	
Inatsisartunut ilaasortaq Kim Kielsen	Allatsi Jakob Hartmann Hansen Inatsisartut Allattoqarfia
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen	Allatsi Inatsisartut Allattoqarfia

Ilanngussaq 4 – EU-mi Suliniutit nunatsinniit peqataaffigineqartut 2007-2012

Suliniutip aqqa	Nunatsinni peqataasoq	Suliniut	Missingersuutit katillugit kr.	Nunatsinnit peqataasumut tapiissutit kr.
Arctic Tipping Points	Pinngortitaleriffik	FP7	48.766.000	750.000
CLEAR	Pinngortitaleriffik/peqqin nissaqarfik	FP7	23.699.000	1.100.000
Interact	Pinngortitaleriffik	FP7	69.751.000	1.132.723
Combar I	NINuuk + Sanaartornermut iliniarfik + Oqaasileriffik	Leonardo	3.937.108	1.974.874
Combar II	NINuuk + Sanaartornermut ilinniarfik	Leonardo	1.836.019	482.392
Radiophonic Narration trainee exchange	Tusagassiortunngorniat atuarfiat	Leonardo		62.000
Northern Lights Greenland project	Tiniteqilaaq Atuarfik	Comenius		93.000
Coastal Communities in the tides of times	Muusap Atuarfia	Comenius		165.000
Feelings are Universal	Nuuk Internationale Friskole	Comenius		165.000
Working Together	Nuuk Internationale Friskole	Comenius		165.000
To feel at home in Europe	Kangillinguit Atuarfiat	Comenius		93.000
Alcohol and Youth Culture in an European context	Sanaartornermik Ilinniarfik	Comenius		165.000
A Healthy Mind in a Healthy Body	Sanaartornermik Ilinniarfik	Comenius		165.000
Le réchauffement climatique Comenius de Grenoble au Groenland	GU Nuuk	Comenius		120.000
Efteruddannelse	Nalunnguarfiup Atuarfia	Comenius		Angalanermi aningaasartuutit, ullormusiat, pikkorissarnermi akiliut il.il.
Efteruddannelse	Nalunnguarfiup Atuarfia	Comenius		Angalanermi aningaasartuutit, ullormusiat, pikkorissarnermi akiliut il.il.

Efteruddannelse	Minngortuunnguup Atuarfia	Comenius		Angalanermi aningaasartuutit, ullormusiat, pikkorissarnermi akiliut il.il.
Efteruddannelse	Sanaartornermik Ilinniarfik	Comenius		Angalanermi aningaasartuutit, ullormusiat, pikkorissarnermi akiliut il.il.
Ungdomssamarbejde	Sorlak	Aktive Unge		4500
Open Discovery Space	Ilimmarfik	CIP (PSP ICT)	114.000.000	745.000
Come2CoM	Kommuneqarfik Sermersooq	CIP (Intelligent Energy)		Angalaneq + isu- masioqatigiinner- mi najugaqarneq

Ilanngussaq 5 – NPP-mi suliniutit piffissami 2007 – 2013

Suliniut	Peqataasut nunatsinniit	Piffissaq suliniuteqarfiusoq	Aningaasaliissutit
Clim-ATIC	Arctic Technology Centre	1. jan 2008 - 28. feb 2011	€ 164.974
Economuseums - ENE	GTE	1. jan 2008 - 31. mar 2011	€ 81.674
Older for Older - O4O	Nuuk Kommune	1. jan 2008 - 31. dec. 2010	€ 76.101
ROADEX implementation (IV)	Illunut Upalungaarsimanermullu Aqutsisoqarfik	1. juli 2009 - 30. juni 2012	€ 46.893
Tourist Guides for Northern Periphery - TG4NP	GTE	15. juni 2010 - 30. sept 2013	€ 120.563
Natural Energy Efficiency and Sustainability - NEES	ARTEK, Qeqqata Kommunia, RAMBØLL Greenland	1. mar 2011 - 28. feb 2014	€ 149.949
Opportunities for Community Groups Through Energy Storage – OCTES	Nukissiorfiit	2010 - 2013	€ 0
Craft International	GTE	1. juli 2011 - 31. dec. 2013	€ 98.181
RYE	Qeqqata Kommuniani inuussutissarsiornermut siunnersuisoqatigiit	1. okt 2011 - 31. mar 2014	€ 64.583
Recruitment and Retention	Peqqissutsimut pitsaaliuiner-mullu Aqutsisoqarfik	1. juni 2011 - 31. dec 2013	€ 122.909
SECRE	ARTEK	1. sept 2011 - 28. feb 2014	€ 124.175
RemoDem	Kommuneqarfik Sermersooq	1. okt 2012 - 30. sep 2014	€ 37.652
SMACS	Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanner-mullu Naalakkersuisoqarfik	2012 - 2014	
North Folk Database	Nunatsinni Katersugaasivik		€ 0
Aningaasaliissutit katillugit			€ 1.087.654

Ilanngussaq 6 – NORA-mi suliniutit 2012-mi

Suliniut	Peqataasut nunatsinniit	Piffissaq suliniuteqarfiusoq	NORA-mit suliniummut aningaasaliissutit (kr.)
Sineriammi aalisarneq	Romark Seafood aamma KNAPK	2012 - 2013	400.000
Napparsimasunik angallassineq	Dronning Ingrid's Hospital	2012 - 2013	500.000
Mitit meqqui	KNAPK	2009 - 2012	660.000
Iviit aamma Silap pisisaanut naleqqussarneq	Nunalerinermi siunnersuisarfik	2010 - 2012	330.000
Paarnat	Upernaviarsuk	2009 - 2012	1.200.000
Nunalerinerup uppernaasaasorsornera	Nunalerinermi siunnersuisarfik	2010 - 2012	225.000
Marine Clusters	KNAPK	2012 - 2013	800.000
Aalisarnermi sunniutit	Fiskeriøkonomers Netværk	2013 - 2014	150.000
Cruise North Atlantic Isumasioqatigiinneq	Visit Greenland	2013 -	193.000
NATLOC	Nuuk Orienteringsklub	2013 – 2014	110.000
Arctic Expedition Cruise Forum	Visit Greenland	2013	180.000
FING	Aatsitassarsiornermi atuarfik	2012 - 2014	500.000
Communities for change	Qeqqata Kommunua	2012 -2013	300.000
Geopolitik	Ilisimatusarfik	2013	25.000
Arfanniarnermi atuisunut ilitsersuut	NAMMCO (APNN)	2013	75.000
Aningaasaliissutit katillugit			5.648.000

Ilanngussaq 7 – Nordisk Kulturfondimi Nunatsinni suliniutit (2008 - 2012)

Suliniut	Peqataasut nunatsinniit	Piffissaq suliniuteqarfiusoq	NORA-miit aningaasaliissutit (kr.)
POLAROID - What's really going on around the North Pole	NAPA	2008	250.000
Eqqumiitsulianik Nunatta Katersugaasivia pillugu illussanik titartaasartunik unammisitsineq	Eqqumiitsulianik Nunatta Katersugaasivia	2009	500.000
Outervision Dance Exchange Festival 2010	Katuaq	2010	130.000
OuterVision Cultural Dance Exchange Festival 2011-2013	Katuaq	2011	150.000
Nordisk Forum for Kulturarv i Grønland	Ilisimatusarfik	2011	48.170
NORDEN Rundt - kunst fra iskantens rand	NAPA	2011	100.000
OuterVision Dance festival 2012	Katuaq	2012	150.000
Grønleik 2013 et Nordlek arrangement	?	2012	40.000
Aningaasaliissutit katillugit			1.368.170

Ilanngussaq 8 – Issittumi Suleqatigiinnissamut programmi suliniutit

Suliniut	Peqataasut Nunatsinniit	Aningaasaliissutit (kr.)
West Nordic Municipal structure	Kanukoka	325.000
Arctic peoples conference	ICC Greenland	175.000
Value creation in rural areas characterized by industry	Ilisimatusarfik	350.000
Cruise Symposium Reykjavik	Visit Greenland	100.000
Living museum in the Arctic	Tako Consulting	312.000
Arctic Biodiversity Assessment	Ineqarnermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	250.000
Wastewater treatment in Nordic Arctic areas	Qeqqata Kommunia	350.000
Marine Resources governance in the Arctic	Ilisimatusarfik	200.000
Access to plant genetic resources as a fundament for local food production in the Arctic	Agricultural Consulting Greenland	99.000
Sustainable bioeconomy in the Arctic	Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik	200.000
Arctic Human Development Report II	Ilisimatusarfik	400.000
U of A new Ph.d program on Arctic Health and well-being	Peqqinnissaqarfik	200.000
Developing collaboration on Master level in Social work	Perorsaanermik Ilinniarfik	150.000
Economy of the North	Ilisimatusarfik	200.000
NFS Conference in Greenland 2013	SIK	150.000
Aningaasaliissti Katillugit		3.461.000

Ilanngussaq 9 – Danmarkimi Nunatta Sinniisoqarfiata aningaasaateqarfiit pillugit allattuiffia

Nunatsinnut siunertaqartut aningaasaateqarfiit

Det Kongelige Grønlandske fond, 1974-mi pilersinneqartoq.

siulittaasoq: Hans Kongelige Højhed, Prins Joachim

Najugaq:

Frederik VIII's Palæ

Amalienborg

1257 København K.

Telefon: 33 40 72 35

Siunertaq:

Nunatsinni avataanilu nunatsinni inunnut tunngasunik, kultureqarnikkut ilisimatusarnikkullu siunertaqartunut tapiissuteqarnissaq. Qinnuteqaatit arfineq marlungorlugit qinnuteqartup cpr.normua imal. SE-normoq ilanngullugu paasissutissanik imaqartoq nassiuqqassapput. Danmarkimi atuartut Nunatsinnut angalanerintut immikkullu ilisimatuutut allaatigisanut aningaasaateqarfik tapiissuteqarneq ajorpoq.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq: 1. januar

Grønlandsfonden af 1959

Aningaasaateqarfik Kulturfonden Danmark-Grønlandimut ataatsimuulersinneqarnikuuvoq. Taanna takujuk.

Folketingets Grønlandsfond, 1949-mi

pilersinneqartoq, 1985-mi nutarterneqartoq.

Aningaasaateqarfik Kulturfonden Danmark-Grønlandimut ataatsimuulersinneqarnikuuvoq. Taanna takujuk.

Den grønlandske julemærkekomite

Najugaq:

Den Grønlandske Julemærkekomite

Postbox 97

3900 Nuuk

Siunertaq: 1974-mili immikkut nunatta juullip nipitittagaatut saqqummersinneqartalersoq. Aningaasaateqarfiup aningaasaatai siunertanut ukunnga siulersuisut aalajangiinerisigut atomeqartarput:

- Nunatsinni Danmarkimilu kalaallit akornanni kulturikkut siunertanut iluaqutaasutut
- Nunatsinni Danmarkimilu kalaallit eqqumiitsuliaannut sanaluttarnerinullu tapiissutitut.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq: Qinnuteqaatit tiguneqartut komiteemit ukioq kaajallallugu ataavartumik suliarineqartarput.

Rank-Xerox' Grønlandsfond, 1973-mi

pilersinneqartoq

Najugaq:

Grønlandsfonden Ikiusarfik

c/o KFUKs Sociale Arbejde

Holsteinsgade 26

2100 København Ø

Saaffigisassaq: Birthe Willumsen - telefon 35 26 30 33

Siunertaq: Danmarkimi kalaallinut naleqqussarnermi ajornartorsiuteqartunut ikiuinermit annikillisaanermullu tapiissutit. Inunnut tunngasunik kultureqarnikkullu kalaallit soqutigisaannut tapiissuteqarnissaq.

Paasissutissanut tapiliussat: Aningaasaateqarfiup siunertaraa:

- 1) Danmarkimi najugaqarniarlutik Nunatsinnik qimatsigallartunut imaluunniit aallavissortunut kalaallinut naleqqussarnermi ajornartorsiuteqartunut ikiuinermit annikillisaanermullu tapiissutit.
- 2) Inunnut tunngasunik kultureqarnikkullu kalaallit soqutigisaannut tapiissuteqarnissaq.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq/ileqquusumik ataatsimiinneq: juni

Danske Lionsklubbers Grønlandsfond

Najugaq:

LIONS Clubs International Multiplendistrikt 106

Københavnsvvej 19

3400 Hillerød

Att. Grønlandsfonden

Siunertaq: Inuuniarneq kulturikkullu nunatsinni inunnut tapiissutissatut lionklubbiniit, lionklubbini ilaasortanit ataasiakkaaniit inuinnarniilluunniit aningaasanik pissarsineq.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq:

Kaptajn Alf Trolle og hustru Bergliot Trolle Født Holm's legat til minde om Danmark-ekspeditionen 1906 - 1908

Najugaq:

Arktisk Institut

Strandgade 100H

1401 København K

Siunertaq: Danmarkip ilisimasassarsiornerata eqqaamaneqaannarnissaanut, Tunu pillugu saqqummersitsisarnerit akilertarniarlugit aamma ilisimasassiornerit kinguaavinik tapersersuinissaq.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq:

Skibsreder C. Kraemer og hustru Mathilde Kraemer's

Grønlandsfond

Najugaq:

Formand: Civilingeniør Aksel Mikkelsen,
Viggo Stuckesbergsvej 28
2800 Lyngby

Telefon: 45 87 43 61

Allattoqarfik: Det grønlandske Selskab
L.E. Bruunsvej 10

2920 Charlottenlund

Telefon: 39 63 57 33

Siunertaq: Nunatsinni aamma kalaallinut atortutigit kulturikkullu sulineq siuarsarniarlugu, kiisalu danskit kalaallillu suleqatigiinnerat siuarsarniarlugu.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq: 1. april aamma 1. oktober.

Knud Rasmussens Fond

Najugaq:

Knud Rasmussens Fond

c/o Geografisk Institut

Øster Voldgade 10

1350 København K.

Siunertaq: Issittumut nunanut atasunik inuit akornanni danskit nunanik ilisimatusarnerat siuarsarniarlugu.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq: 1. oktober, ekstraordinært 1. april.

Ole M. Winsteds mindelegat for Grønlands Landsmuseum

Najugaq:

Søren Hempel

Postbox 249

3900 Nuuk

Siunertaq: sulisunut aamma Nunatta katersugaavianut pingaaruteqartunik pisinissamut tapiisarneq.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq:?

Qilakitsoq-fonden

Najugaq:

Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut

Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik

Imaneq 4

Postboks 1029

3900 Nuuk

Siunertaq: Nunatsinni kulturikkut oqaluttuarisaanerup erseqqissarnissaanut ilisimatuussutsikkut misissuinernut tapiisarnikkut danskit kalaallillu suleqatigiinnerat siuarsarlugu.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq: 1. februar aamma 15. september.

Danske Peary Land Ekspeditioner

Najugaq:

Dragsted, Schlüter, Aros

Rådhuspladsen 4

1550 København V

Telefon: 77 33 77 33

Telefax: 77 33 77 44

Saaffigisassaq: Gabriel Rohde

Siunertaq: Avannaani Tunumilu ilisimatuussutsikkut ilisimatusarneq.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq:?

Scoresbysund-Komiteens Østgrønlandsfond

Najugaq:

Aksel Mikkelsen

Arktisk Institut

Strandgade 100H

1401 København K.

Siunertaq: Tunumi najugaqavissut kalaallit atortutigit kulturikkullu pinngorfii pillugu sulineq, kiisalu tunumiut atugaannik ikiuinerup siursaanerulluunniit siuarsarnissaanut tapertaaneq.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq: 1. oktober.

Ejner Mikkelsens Mindefond

Formand Aksel Mikkelsen

Najugaq:

Aksel Mikkelsen

Arktisk Institut

Strandgade 100H

1401 København K

Siunertaq: Tunumi kulturip ineriartortinnissaanut allanngutsaaliorneqarneranullu inuiaqatigiinni suliaqartunut ingerlataqartunulluunniit tunumiunut inuusuttunut ukiumut aningaasatigit tapiineq. Kommunalbestyrelsinit taakkunanga marlunnit taamaallaat aningaasaateqarfimmut inassuteqartoqarsinnaavoq.

Frederik Tolto og hustru: legat for børn og unge i Grønland, etableret 1973

Najugaq:

Advokat Bonnie Mürsch

Gothersgade 109

1123 København K

Telefax 33 12 47 14

Formand Bonnie Mürsch

Siunertaq: Nunatsinni, pisortat ikiuinerat

naammangippat, meeqqanut inuusuttunullu

aningaasanik tapiisuteqarneq, kiisalu Danmarkimi

Nunatsinnilu kalaallit meerartaannut paaqqinnittarfinit

pilersitsinermut allanngutsaaliuinerullu.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq: 30. november.

Fare-p Atuakkiortut Eqqaaneqaatissaa Frederik Nielsens Forfattermindefond

Najugaq:

Jørgen Hertling

Fuglemosevænge 30

2970 Hørsholm

Telefon 45 76 10 60, fax 45 76 10 70

Siunertaq: Kalaallit atuakkiannik siursaaneq siaruarterinerlu.

Aningaasat qinnutigineqarsinnaangillat.

Jens Peter Jensens mindelegat, Agnes Jensenip toqoreersup ataatami Jens Peter Jensenip eqqaamaneqarnissaanut pilersinneqartoq.

Najugaq:

Jens Peter Jensens Mindelegat
c/o Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut,
Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik
Postbox 1029
3900 Nuuk

Siunertaq: Aningaasaatit siunertaraat, Nunatsinni Danmarkimilu, inuusuttunut kalaallinut ilinniagaqartunut aningaasatigut tapiinissaaq, atuaqatigiinnit aaqqissorneqartunut paasiniaalluni angalanernut tapiissuteqartoqarsinnaanngilaq.

Qinnuteqaatit imatut pingaarnersiorlugit immikkoortiterneqassapput:

1. Inuit ataasiakkaat paasisassarsiorlutik angalaneri aamma paasisassarsiorlutik najugaqarneri.
 2. Ilinniagaqarnerisutitut tapiliussat.
 3. PC-mik, computerinut atortunik pisineq.
- Qinnuteqarnermi siunertaq qinnuteqaammi allaaserineqassaaq, aningaasat atorneqarnissaannut missingersuut, inuup aningaasaqarneranut paasissutissat kiisalu qinnuteqartup ilinniagaqarneranut uppersarsaat.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq: 20. marts.

Kulturfonden Danmark-Grønland

Najugaq:

Statsministeriet
Prins Jørgens Gaard 11
1218 København K
Kontaktperson: Louise Nygaard, tlf. 33 92 22 31, fax 33 11 16 65

Siunertaq: Kulturfonden Danmark-Grønland, 1996-mi pilersinneqartup, siunertaraa Nunatta aamma danmarkip naalagaaffiani immikkoortut allat akornanni kulturikkut ataqatigiinnerit nukittorsarnissaat. Kulturikkut aningaasaateqarfiup annerusumik kulturikkut suliniutit anginerusut, eqqumiitsuliornermik pilersitsinermik imaqartunik tapersersuisarpoq. Ilinniagaqarnerisutitut imaluunniit atuartut angalanerannut, spejderit angalanerannut imaluunniit timersortartut angalanerannut tapiisoqarneq ajorpoq. Ilisimatusarnerit nalinginnaasumik tapiiffigineqarnissaat naatsorsuutigineqassanngilaq. Piffissami siulersuisut qinnuteqaammik suliarinninnerani aaqqissuussinernut ingerlanneqartunut tapiisoqarnissaa naatsorsuutigineqassanngilaq. Piffissaq taanna

qinnuteqarnissamut piffissaliussap nalinginnaasumik kinguninnguaniissaaq.

Qinnuteqaammiissapput siunertaq pillugu sukumiisumik nassuiaat, ingerlatap qinnutigineqartut missingersuutaa kiisalu siusinnerusukkut assingusumik ingerlatanut naatsorsuutitigut paasissutissat. Aammattaaq allaniit siunertamut tapiissutinik qinnuteqartoqarsimanersoq paasissutigineqassaaq. Kalaallisut qinnuteqaatit danskisut nutserneqarnerinik ilaqassapput.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq: 1. juni

Qinnuteqarnermi immersugassaq: Naamik

Inuuneq Nakuuneq

Najugaq:

Inuuneq Nakuuneq
Postbox 1160
3900 Nuuk
Telefon: + 299 34 66 72 eller + 299 34 66 77, fax + 299 32 55 05.

Siunertaq: Nunatsinni inuunerup pitsaassusaata pitsaanerulernissaanut pingaarnertut siunertaqartunut pitsaaliuilluni peqqinnissakkullu siuarsaasunut suliniutinut tapiisarneq. 2001-imi sammineqartoq pingaarneq tassaavoq "Peqqinnartumik inuusaaseqarneq – illit uangalu akisussaaffipput". Nunaqqatigiinni ingerlanneqartunut suliniutinut tapiisoqarnerusarpoq.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq: 1. marts, 1. september aamma 1. december.

Qinnuteqarnermi immersugassaq: aap. Qulaani najukkamat imaluunniit kommunimi kultureqarnermut atuartsinermullu ingerlatsivimmi pissarsiarineqarsinnaavoq.

AIDS-fonden

Najugaq:

AIDS-fonden
Postbox 1160
3900 Nuuk
Telefon: + 299 34 66 75, fax + 299 32 55 05

Siunertaq: Inunnut hiv/aids-ertunut tapiissuteqarneq, hiv aamma aids pillugu paasissutissiinnermut tapiisarneq aamma hiv/aids iluani ilisimatusarnermut tapiisarneq. Aningaasaateqarfimmut qinnuteqaat siunertaq, suliap allaaserineqarnera aamma aningaasartuutinut missingersuutit allaaserineqarnerat pillugu paasissutissanik imaqassapput.

Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq: 1. februar 2001.

Qinnuteqarnermi immersugassaq: aap. PAARISA-mi qulaani najukkami imaluunniit napparsimmavinni imaluunniit pitsaaliuinnermi siunnersortini pissarsiarineqarsinnaavoq

Inuit Circumpolar Council

GER-nr. 25 02 76 71

Årsrapport 2012

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Organisationsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors påtegning	3
Ledelsesberetning	4
Anvendt regnskabspraksis	7
Resultatopgørelse for 2012	9
Balance pr. 31.12.2012	10
Noter	12

Organisationsoplysninger

ICC, Inuit Circumpolar Council

Dronning Ingrid's Vej 1

P.O. Box 204

3900 Nuuk

GER-nr. 25 02 76 71

Telefon 00 299 32 36 32

Telefax 00 299 32 30 01

Internet www.inuit.org

E-mail: iccgreenland@inuit.org

Ledelse

Aqqaluk Lynge, chair

Carl Christian Olsen, ICC Grønland, præsident

Hjalmar Dahl, ICC, ECM

Nuka Kleemann, formand for ICC Grønland delegationen

Administrator

Musaq v/Elias Rosing

Revision

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Godkendt på bestyrelsesmøde, den

ICC Chair

Ledelsespåtegning

Vi har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012 for Inuit Circumpolar Council.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsrapporten giver et retvisende billede af organisationens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Nuuk, den 3. maj 2013

Ledelse

Aqqaluk Lynge
Chair

Carl Christian Olsen
ICC Grønland, præsident

Hjalmar Dahl
ICC, ECM

Nuka Kleemann
formand for ICC Grønland delegationen

Den uafhængige revisors påtegning

Til interessenterne i Inuit Circumpolar Council

Vi har revideret årsrapporten for Inuit Circumpolar Council for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012, der omfatter ledelsespåtegning, ledelsesberetning, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsrapporten aflægges efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsrapporten

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af en årsrapport, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde en årsrapport uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsrapporten på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge grønlandsk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsrapporten er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsrapporten. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsrapporten, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for organisationens udarbejdelse af en årsrapport, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af organisationens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt den samlede præsentation af årsrapporten.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsrapporten giver et retvisende billede af organisationens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2012 samt af resultatet af organisationens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Supplerende oplysning

Organisationens egenkapital er pr. 31. december 2012 negativ med 395 t.kr. Årsrapporten er aflagt under forudsætning af fortsat drift. Vi er enige i den af ledelsen valgte regnskabspraksis.

Nuuk, den 3. maj 2013

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Peter A. Wistoft
statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet og organisation

Inuit Circumpolar Council (ICC) er en international miljø og menneskerettigheds organisation bestående af selvstændige afdelinger i Alaska (USA), Canada, Tjukotka (Rusland) og Grønland. Inatsisartut tiltrådte ICC Chartret i 1980 og har fast medlemskab i ICC delegationen. Myndighedsbehandlingen er hidtil varetaget af Landstingets Formandskab, i 2007 blev det overflyttet til Udenrigsdepartementet.

Organisationen har pr. 13. juli 2006 taget navneændring fra Inuit Circumpolar Conference til Inuit Circumpolar Council. ICC er Kategori II medlem af FN's Økonomiske og Sociale Samarbejdsorganisation (ECOSOC). ICC er omfattet af bestemmelserne i ILO Konvention 169 (art. 32 om kontakt mellem et folk bosiddende i forskellige stater, tiltrådt af Danmark i 1996).

ICC's ledelse vælges for en 4-årig periode. Formandskab og hovedkontor overgår til det medlemsland, der senest husede generalforsamlingen.

Grønland var vært for generalforsamlingen den 28. juni – 2. juli 2010 og har ansvar for formandskabet 2010-2014. ICC's næste Generalforsamling finder sted i Canada, juli 2014.

ICC Formandskabet er placeret i Nuuk. Formandskabets og ICC-Grønlands ledelse er slået sammen i formandsperioden, hvorefter bestyrelsen består af ICC-formanden, næstformanden, et bestyrelsesmedlem og delegationsformanden. ICC Grønlands delegation består af formanden, næstformanden, et bestyrelsesmedlem og 15 delegationsmedlemmer der er valgt af landsdækkende organisationer. Delegationen holder møde tre gange om året.

ICC Formandskabet og ICC Grønlands sekretariat er slået sammen under Grønlands formandskab, som består af en formand, en sekretariatsleder, en chef for formands kontoret, 1 bogholder, 1 videnskabelig rådgiver og 1 projektmedarbejder, 2 eksterne konsulenter samt en studentermedhjælper.

Et særligt projektsamarbejde er indgået med OAK Foundation, WWF (med Villum Fonden) og Oceans North, Canada, som sikrer et fagligt samarbejde for at højne kapaciteten i Grønland til besvarelse af de omfattende forespørgsler vedrørende olieeftersforskning og efterforsknings- og udvindingstilladelser vedrørende mineralske råstoffer. Den videnskabelige rådgiver koordinerer og udfører sammen med eksterne konsulenter arbejdet med besvarelse af høringer m.m. i forbindelse med råstofaktiviteter. Denne aktivitet er gennem de sidste to år vokset betydeligt og betyder reelt 3 faste medarbejdere, der må afsættes specielt til arbejdet, ud over den almindelige og nødvendige stab i ICC-Grønland. Offentlige møder har været afholdt for at informere om de fundamentale menneskerettigheder samt oprindelige folks retsstilling i mineral- og olieudviklingen.

Ledelsesberetning

ICC formanden er organisationens ansigt udadtil samt hovedansvarligt for finanser og fundraising. Formanden er den officielle kontakt til regeringer og internationale organisationer, som ICC har jævnlig kontakt med. ICC Grønland varetager koordinering af FN-aktiviteter, medlemskab af menneskerettighedsorganisationer og institutioner samt kontakten til oprindelige folk i hele verden. Desuden holder ICC Grønland tæt kontakt vedrørende sager omkring EU. Formandskabet er ansvarlig for ministerrådsmøder i Arktisk Råd, arbejdsgruppemøder og sekretariatsstøtte til bestyrelsesmedlemmet i Indigenous Peoples Secretariat i København, kontakter til Nordisk Råd, medlemskab af IUCN samt kontakt til de internationale organisationer vedrørende fangst og fiskeri spørgsmål og udnyttelse af de levende ressourcer generelt.

ICC modtager årligt et beløb via Finansloven til sekretariatets drift, bestyrelses- og delegatmøder og aktiviteter, som relaterer sig til organisationens opgaver. For 2012 blev støtten 5,2 mio.kr. (2011: 5,4 mio.kr.). Ifølge Finansloven er 0,6 mio.kr. øremærket til lokaleleje.

ICC's øvrige midler kommer fra ansøgte tilskud til konkrete opgaver og projekter. Aftaler indgået med fonde i 2012 til udførelse af særlige opgaver vil udløbe i juni 2014. Som følge af vedtagelse fra generalforsamlingen i 2010, vil etableringen af Inuit Center for Humans Rights blive gennemført i løbet af 2013-14 således at det særlige kontor vil være i fuld funktion fra 1. september 2014 som særlig institution i ICC-Grønland.

I forbindelse med invitationer til formanden fra udenlandske institutioner m.v. til konferencer o.l. bliver rejser og hotelophold som regel betalt af de inviterende institutioner. Udover bestyrelses- og delegatmøder vil midler fra Finansloven normalt ikke blive benyttet til dækning af rejser. I forbindelse med ICC's eksekutive rådsmøde i Chukotka blev de ekstraordinære omkostninger delvis dækket ved fordeling mellem de tre kontorer.

Aktiviteter indenfor Arktisk Råd, bl.a. SDWG-formandskabet dækkes via C.C. Olsens medlemskab i bestyrelsen for Indigenous Peoples' Secretariat. Aftale mellem Dartmouth College og ICC om udveksling af studenter og studenterpraktikanter bliver finansieret særskilt via aftale herom.

Inuit Center for Menneskerettigheder er i etableringsfasen foreløbig placeret under ICC og er selvfinansieret.

MIPI samarbejdet finansieres fuldt ud af projektet. Projektet er afsluttet med udgivelse af Børnekonventionen på grønlandsk og dansk.

Rejseudgifter i forbindelse med deltagelse i forhandlingerne om begrænsning af kviksølvforureningen og evt. andre særlige opgaver dækkes via ansøgninger, fra Miljøministeriet.

Arctic Tipping Point's projektet er afsluttet med endelig rapportering i januar 2012.

Ledelsesberetning

Aftale med Udenrigsministeriet om dækning af ICC's deltagelse på FN-møder vedrørende oprindelige folks rettigheder afsluttedes i juni 2011. Forhandling om genoptagelse af støtten er påbegyndt i foråret 2012 og er afsluttet ved udgangen af dette år til genoptagelse i finansåret 2013. Som følge af manglende tilskud for budget året 2012 er posten dækket via driftsmidlerne.

ICC-Grønlands deltagelse i samarbejde med KNAPK i retssag mod EU kommissionen for at ophæve forbud mod salg og eksport af sælskind til EU lande er genoptaget som en ankesag og søges finansieret gennem fondsstøtte.

Udgifter til betaling af videnskabelig assistance og ekspertudtalelser vedr. råstofhøringer i Grønland bliver nu dækket gennem aftale med organisationerne OAK Foundation, WWF-Danmark (Villum Fonden) og Oceans North, Canada. Aftalen dækker perioden maj 2012- maj 2014.

Det skønnes, at behovet for ekstern støtte til dette særlige område vil vokse betydeligt i takt med hastigheden med licens uddelingerne. Ledelsen arbejder med en model til en fremtidssikret finansiering, som dog kræver længere tids forhandling med eventuelle givere.

Årets resultat

Der er i 2012 realiseret et overskud på 10 t.kr. (2011: overskud 130 t.kr.).

Årets resultat er væsentligt påvirket af omkostninger til ECM møder, herunder tilskud til russisk deltagelse.

Egenkapitalen er herefter negativ med 395 t.kr., som forventes reetableret ved kommende års drift.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse A. Opstilling af resultatopgørelsen er tilpasset organisationens aktiviteter.

Årsrapporten er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde organisationen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når organisationen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå organisationen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Resultatopgørelsen

Tilskud og andre indtægter

Tilskud og andre indtægter indregnes i resultatopgørelsen i det regnskabsår de vedrører. Konkrete tilskud/bevillinger periodiseres i takt med omkostningsforbrug.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner mv. til organisationens personale.

Finansielle poster

Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger.

Skat

Organisationen er ikke skattepligtig i medfør af den grønlandske indkomstskattelov.

Anvendt regnskabspraksis

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klar-
gøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med tillæg af opskrivninger og fradrag af forventet restværdi efter afsluttet
brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugsti-
der:

IT-udstyr	3 år
Kontorinventar	5 år

Aktiver med en kostpris under 5 t.kr. pr. enhed indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen på anskaffel-
sestidspunktet.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er
lavere.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af ned-
skrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende
regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Kontraktlig forpligtelse

Forpligtelsen afsættes løbende over optjeningsperioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender,
gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omreg-
nes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen
på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Resultatopgørelse for 2012

	<u>Note</u>	<u>2012 kr.</u>	<u>2011 t.kr.</u>
Driftstilskud, Grønlands Selvstyre		5.200.000	5.449
Tilskud		5.200.000	5.449
Personaleomkostninger	1	(2.615.361)	(2.698)
Bestyrelsesarbejde	2	(150.000)	(223)
Delegatmøder	3	(14.383)	(73)
Lokaleomkostninger	4	(396.531)	(483)
Administrationsomkostninger	5	(892.214)	(944)
Afskrivninger	6	(24.442)	(32)
Driftsomkostninger		(4.092.931)	(4.453)
ECM Møder	7	(513.812)	(40)
ICC interne projekter	8	(497.460)	(339)
Permanent Forum UN	9	(95.070)	(215)
Tilskudsopgaver	10	318	(297)
Projektomkostninger		(1.106.024)	(891)
Resultat før finansielle poster		1.045	105
Finansielle indtægter		8.900	25
Finansielle omkostninger		(43)	0
Årets resultat		9.902	130
Forslag til resultatdisponering			
Overført til næste år		9.902	130
		9.902	130

Balance pr. 31.12.2012

	<u>Note</u>	<u>2012</u> <u>kr.</u>	<u>2011</u> <u>t.kr.</u>
IT-udstyr		18.458	37
Kontorinventar		<u>18.838</u>	<u>25</u>
Materielle anlægsaktiver	11	<u>37.296</u>	<u>62</u>
 Anlægsaktiver		 <u>37.296</u>	 <u>62</u>
 Tilgodehavender		 109.657	 9
Periodeafgrænsningsposter		<u>170.815</u>	<u>93</u>
Tilgodehavender		<u>280.472</u>	<u>102</u>
 Likvide beholdninger		 <u>1.309.434</u>	 <u>1.376</u>
 Omsætningsaktiver		 <u>1.589.906</u>	 <u>1.478</u>
 Aktiver		 <u><u>1.627.202</u></u>	 <u><u>1.540</u></u>

Balance pr. 31.12.2012

	<u>Note</u>	<u>2012 kr.</u>	<u>2011 t.kr.</u>
Egenkapital primo		(405.107)	(536)
Overført resultat		<u>9.902</u>	<u>131</u>
Egenkapital		<u>(395.205)</u>	<u>(405)</u>
Leverandører af varer og tjenesteydelser		271.090	288
Kontraktlig forpligtelse		846.780	924
Feriepengeforpligtelse		432.383	331
Skyldig A-skat		142.013	175
Forudbetalte tilskud	12	<u>330.141</u>	<u>227</u>
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>2.022.407</u>	<u>1.945</u>
Gældsforpligtelser		<u>2.022.407</u>	<u>1.945</u>
Passiver		<u>1.627.202</u>	<u>1.540</u>
Leje- og eventualforpligtelser mv.	13		

Noter

	2012	2011
	kr.	t.kr.
1. Personalemkostninger		
Lønninger og honorarer	2.098.500	2.337
Pensionsbidrag	234.715	219
Eksterne konsulenter	0	10
Rejser personale	4.194	8
Rejseforsikring	21.424	0
Regulering personaleforpligtelser mv.	158.802	90
AEB og personaleforsikring	36.362	26
Øvrige personaleomkostninger	<u>61.364</u>	<u>8</u>
	<u>2.615.361</u>	<u>2.698</u>
2. Bestyrelsesarbejde		
Bestyrelseshonorar	150.000	150
Rejse, transport	0	14
Dagpenge	0	16
Ophold	0	24
Diverse	<u>0</u>	<u>19</u>
	<u>150.000</u>	<u>223</u>
3. Deleгатmøder		
Rejse, transport	5.273	19
Dagpenge	2.348	11
Ophold	0	9
Diverse	<u>6.762</u>	<u>34</u>
	<u>14.383</u>	<u>73</u>
4. Lokalemkostninger		
Husleje	296.640	288
Løvstræde	0	11
El, vand og varme	18.000	18
Rengøring mv.	47.258	55
Vedligehold	5.342	4
Småanskaffelser	0	12
Securitas	11.976	12
Øvrige lokaleomkostninger	<u>17.315</u>	<u>83</u>
	<u>396.531</u>	<u>483</u>

Noter

	2012	2011
	kr.	t.kr.
5. Administrationsomkostninger		
Kontorartikler	12.717	17
Telefon og fax	153.601	179
Internet	29.653	3
Porto og boksleje	6.367	6
Abonnementer og kontingenter	17.097	16
IT-omkostninger og support	67.772	36
Reparation og drift af kontormaskiner	16.695	23
Småanskaffelser	9.980	13
Forsikringer	22.045	11
Ekstern administrationsassistance	320.000	320
Revision	50.000	50
Revisor, anden rådgivning og assistance	12.800	21
Advokat	28.800	23
Oversættelser	24.800	25
Bøger, aviser og tidsskrifter	10.753	15
Gebyrer	9.168	7
Taxakørsel, billeje og tjenesterejse	27.750	22
Kaffe, brød mv.	26.858	20
Øvrige administrationsomkostninger	21.913	24
Informationsmateriale	3.145	16
Annoncering	9.178	59
Repræsentation og gaver	45.585	38
Mødeomkostninger	668	0
Differencer	(131)	0
Andele af administrationsomkostninger til projekter	(35.000)	0
	892.214	944

Noter

	<u>2012</u> <u>kr.</u>	<u>2011</u> <u>t.kr.</u>
6. Afskrivninger		
IT-udstyr	18.171	27
Kontorinventar	<u>6.271</u>	<u>5</u>
	<u>24.442</u>	<u>32</u>
7. ECM Møder		
Rejser, transport	329.016	0
Ophold mv.	155.522	0
Øvrige omkostninger	<u>29.274</u>	<u>40</u>
	<u>513.812</u>	<u>40</u>

Noter

8. ICC interne projekter

	Danmarks repræ- sentation kr.	Arktisk Råd kr.	Invitationer fra udlandet kr.	MIPI kr.	Andre projekter kr.	I alt kr.
Tilskud / refusioner	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>114.219</u>	<u>23.212</u>	<u>30.812</u>	<u>168.243</u>
Indtægter i alt	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>114.219</u>	<u>23.212</u>	<u>30.812</u>	<u>168.243</u>
Rejser og transport	0	0	111.041	0	11.400	122.441
Ophold	0	0	14.212	0	2.145	16.357
Dagpenge	0	0	6.639	0	5.649	12.288
Honorarer	15.981	0	0	23.212	449.223	488.416
Diverse	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.901</u>	<u>4.260</u>	<u>19.040</u>	<u>26.201</u>
Omkostninger i alt	<u>15.981</u>	<u>0</u>	<u>134.793</u>	<u>27.472</u>	<u>487.457</u>	<u>665.703</u>
ICC andel af projekt	<u>(15.981)</u>	<u>0</u>	<u>(20.574)</u>	<u>(4.260)</u>	<u>(456.645)</u>	<u>(497.460)</u>

Noter

	FN's perma- nente forum vedr. opr. folks anliggender kr.
9. Permanent Forum, UN	
Tilskud / refusioner	<u>0</u>
Indtægter i alt	<u>0</u>
Rejse og transport	45.970
Ophold	32.935
Honorarer	0
Dagpenge	15.905
Diverse	<u>260</u>
Omkostninger i alt	<u>95.070</u>
ICC andel af projekt	<u>(95.070)</u>

Noter

	Ducks Unlimited kr.	OAK Foundation kr.	Velux-Villum WWF kr.
10. Tilskudsopgaver			
Tilskud / refusioner	286.128	639.723	554.238
Overført til næste år	<u>0</u>	<u>(168.811)</u>	<u>(87.817)</u>
Indtægter i alt	<u>286.128</u>	<u>470.912</u>	<u>466.421</u>
Rejse og transport	14.746	107.736	6.191
Ophold	6.164	44.000	0
Dagpenge	3.640	26.978	3.995
Honorarer	261.260	209.885	415.435
Diverse	<u>0</u>	<u>82.313</u>	<u>40.800</u>
Omkostninger i alt	<u>285.810</u>	<u>470.912</u>	<u>466.421</u>
ICC andel af projekt	<u>318</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

	ILS kr.	Arctic Center f. Human Rights kr.	Miljø- fonden kr.	I alt kr.
10. Tilskudsopgaver - fortsat				
Tilskud / refusioner	15.000	16.982	30.000	1.542.071
Overført til næste år	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>(7.016)</u>	<u>(263.644)</u>
Indtægter i alt	<u>15.000</u>	<u>16.982</u>	<u>22.984</u>	<u>1.278.427</u>
Rejse og transport	11.750	11.273	13.132	164.828
Ophold	2.668	0	4.918	57.750
Dagpenge	582	0	4.934	40.129
Honorarer	0	0	0	886.580
Diverse	<u>0</u>	<u>5.709</u>	<u>0</u>	<u>128.822</u>
Omkostninger i alt	<u>15.000</u>	<u>16.982</u>	<u>22.984</u>	<u>1.278.109</u>
ICC andel af projekt	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>318</u>

Noter

	IT-udstyr kr.	Kontor- inventar kr.
11. Materielle anlægsaktiver		
Kostpris 01.01.2012	<u>640.325</u>	<u>243.265</u>
Kostpris 31.12.2012	<u>640.325</u>	<u>243.265</u>
Af- og nedskrivninger 01.01.2012	(603.696)	(218.156)
Afskrivninger	<u>(18.171)</u>	<u>(6.271)</u>
Afskrivninger 31.12.2012	<u>(621.867)</u>	<u>(224.427)</u>
Regnskabsmæssig værdi 31.12.2012	<u>18.458</u>	<u>18.838</u>

	2012 kr.	2011 t.kr.
12. Forudbetalte tilskud		
Forudbetalt Villum/WWF projekt	87.817	0
Forudbetalt OAK Foundation projekt	168.811	0
Forudbetalt Arctic Center for Human Rights	66.497	83
Rest Grønlands Miljøfond	7.016	0
Forudbetalt MIPI	0	113
Forudbetalt Nordregio (ILS)	0	3
Forudbetalt Arctic Tipping Points	<u>0</u>	<u>28</u>
	<u>330.141</u>	<u>227</u>

13. Leje- og eventualforpligtelser

Lejeforpligtelse, årlig leje	<u>297.000</u>	<u>288</u>
------------------------------	----------------	------------

Lejemålet er uopsigeligt frem til maj 2013.

Der påhviler i øvrigt ikke organisationen eventualforpligtelser.

Departement for Fiskeri, Fangst og Landbrug
Nuuk, den 10. september 2012
J. nr. 2011-055285

***Aftale om overdragelse af midler til infrastruktur i Kommune
Kujalleq under Finanslovens hovedkonto 51.03.03, Udviklingsstøtte,
landbrug, pr. 1. november 2012***

mellem

Departement for Fiskeri, Fangst og Landbrug som den ene part

og

Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiat som den anden part.

1. Indledning

Som følge af et fælles ønske fra Naalakkersuisut og Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiat (herefter KANUNOKA), ønskes midlerne under Finansloves hovedkonto 51.03.03, udviklingsstøtte, landbrug til udbygning af infrastruktur overdraget til Kommune Kujalleq.

2. Generelle forudsætninger

Denne aftale har virkning fra den 1. november 2012. Fra dette tidspunkt overgår ansvaret for opgavevaretagelsen og den forbundne bevilling til formålet til at udbygge af infrastruktur i Kommune Kujalleq fra Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug (herefter APNN) til Kommune Kujalleq.

Aftalen bygger generelt på de følgende forudsætninger:

a) Regnskabsforhold:

Kommune Kujalleq opretter et specielt konto i deres økonomisystem til de overdragne midler, således at bevillingens formål bevares. Kommune Kujalleq vil varetage prioritering af midlerne til infrastruktur til landbruget. APNN kan overfor Kommune Kujalleq kræve dokumentation af forbrug af midlerne.

b) Bevillingsforhold:

Der overføres bevilling som er forudsat anvendt af APNN til varetagelse af området i det finansår, hvor aftalen træder i kraft og i de efterfølgende budgetoverslagsår.

c) Personale- og øvrige forhold:

Der overføres ikke nogen personale- eller øvrige administrationsudgifter ud over den overdragne bevilling.

3. Sagsområder og personale m.m.

Følgende sagsområder overføres:

Betegnelse	Personaleforbrug	Finanslovskonto	Journalnr./Bemærkninger
Udbygning af infrastruktur i Kommune Kujalleq	0	51.03.03.	

4. Bevillinger og hovedkonti

Følgende bevillinger overføres:

Fra konto nr.	Til konto nr.	Overføres 2012	Overføres 2013	Overføres 2014	Overføres 2015
51.03.03	20.05.20	400.000	400.000	400.000	400.000

Midler der er blevet overført til Kommune Kujalleq i 2012 vil blive trukket fra de 400.000 kr. inden den endelige overdragelse 1. november 2012.

Herefter medregnes bevillingen i bloktilskud til kommunerne.

5. Inventar og bolignumre

Der overføres ingen inventarer eller bolignumre.

6. Indberetninger

APNN kan overfor Kommune Kujalleq kræve dokumentation af forbrug af midlerne.

7. Budgetbidrag m.m.

APNN fremsender budgetbidrag til Departement for Finanser med henblik på godkendelse af overførsel af bevillingerne for 2012. Kopi af budgetbidragene er vedlagt overdragelsesaftalen.

Bevillingen for 2012 og frem vil blive rokeret i forbindelse tillægsbevillingsansøgning og med forslag til finanslov for 2013.

8. Forbehold for indgåelse af aftalen

Denne aftale indgås med forbehold for Inatsisartuts godkendelse af bevillingerne i forbindelse med vedtagelsen af kommende finanslove.

9. Ikrafttræden

Aftalen træder i kraft med virkning fra den 1. november 2012.

Den . 2012

For Departement for Fiskeri, Fangst og Landbrug

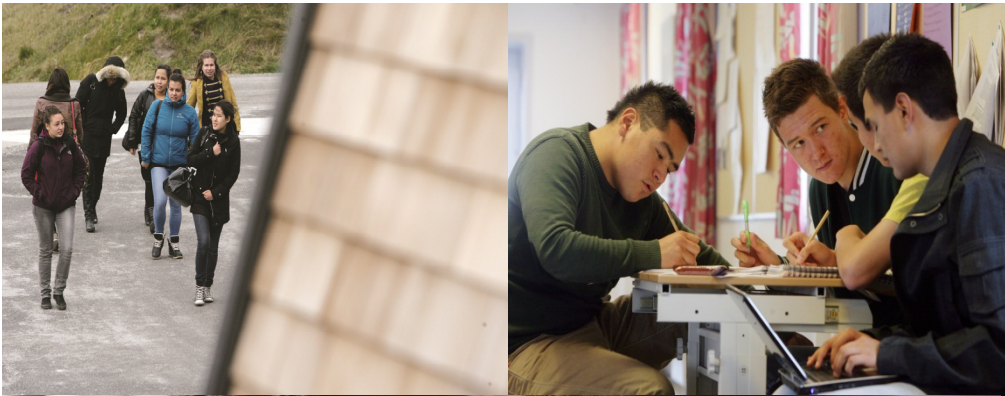
For KANUKOKA

Ane Hansen

Martha Abelsen



Suliassaqarfimmut pilersaarut ilinniartitaanermullu immikkut pilersaarutip killiffia pillugu nalunaarusiaq– 2012 (ilinniartitaanermut pilersaarut)





Imai

1 Tunuliaqutaa piviusullu	3
1.1 Kisitsisit naatsorsueqqissaarnerlu	4
1.2 Ataatsimut isigalugu	5
1.3 Suliat aalajangersimasut akimorlugit iliuusissiat	6
1.4 Atuarnermut siunnersuineq	8
2 Qitiutitat; imaat aningaasartaallu	9
2.1 Aningaasartaat tamarmik	9
2.2 Qiterititat aningaasaqarnerat	10
2.2.1 Ilinniarnert ingerlanissaannik aaqqissuussineq inuusuttullu ilinniarneri	11
2.2.2 Piginnaanngorsarfiit, Piareersarfiit, suliamik ilinniagaqanngitsut	13
2.2.3 Qaffasinnerusumik ilinniarnert immikkoortullu iliuuseqarfissat	17
2.2.4 Suliat akimorlugit suliniutit	18
2.2.5 Unitsitsiinnartarnerit	19
2.2.6 Illuutit inissiallu	20
2.2.7 Ingerlaatsimik nakkutilliineq, takussutissiineq ineriartorfiusinnaasullu	22
3 Kalaallit Nunaanni ilinniarneq - siunissaq	23



1 Tunuliaqutaa piviusullu

Naalakkersuisut qitiutippaat nukiit nunap namminiilivinnissaanut patajaatsumik aqutissiuussisinnaasut, taakku sumiiffinni inuussutissarsiornikkut ingerlatsiviuppata, suliffeqarfissuusinnaappata, imaluunniit illoqarfinni nunaqarfinnilu innuttaappata. 2012-ip ingerlanerani ilinniartitaanikkut pisorpassuaqarpoq, Aatsitassarsiornermut nutaamik ilinniarfiliortoqarluni, Maniitsumi Efterskolip atuuffini ukioq siulleq juunimi 2012-imi anguaa, nunalu tamakkerlugu iliuitsit minnerusut amerlaqisut.

Ukioq manna aamma septemberip qiteqqunnerani ilinnialerusullutik nalunaarsimasut ingerlatsisullu aatsaat taama amerlatigipput. 2012-imi oktoberip aallaqqaataani ilinniarnerminnik ingerlatsisut 4300-t missaanniipput, aatsaat taama amerlatigalutik. Siorna taamaalinerani ilinniarnerminnik ingerlatsisut 4100-t missaanniipput. Ilinniarnermut pilersarusiap 2005-imi aallartinneqarneraniit ukiut arfineq marluk ingerlaneranni ilinniarnerminnik ingerlatsisut 2700-niit 4300-nut amerleriarsimapput, tamannalu iluatsitsinertut taasariaqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik ilinniarnerminnik naammassinnittut 2005-ip naaneraniit 2011-p naaneranut ukiumut 46%-inik amerleriartarput.

Immikkoortortat akimorlugit suleqatigiinneq siunissami pingaarnaruleriartuinnassaaq ilinniartitaanerup iluani sapinngisamik pitsaanerpaamik ineriartorneq qulakkeerneqassappat. Naalakkersuisoqarfiit, suliffeqarfiit ingerlatsiviillu akimorlugit suleqatigiissinnaanerup pitsaanagerusumik siuarsarnerata kingunerisimavaa ilinniartitaanerup iluani ilinniartullu periaasiinik ilisimasat pigineqalersimanerat, taakkulu siunissami paasisitsiniaanernik pitsaanagerusunik qulakkeerinntsitsissapput Naalakkersuisullu ilinniartitaanerup iluani siunertaannik paasinnitsitsinerussallutik. Pilersaarutip tamarmiusup siunertaa suli tassaavoq inuiaqatigiit sulisullu pisinnaasaasa imminnut ataqatigiilluinnarnerat isumagissallugu, aammalu inuiaqatigiit, minnerunngitsumillu inuussutissarsiortut, pisariaqartitatut oqaatigisaat. Pingaarnarpaatut unammilligassaq tassaavoq suliamik ilinniagaqarsimanngitsut inuusuttullu qitiutinnissaat, taakkumi arlariillutik pisariaqartumik pisinnaasaqarnerulernissaat ilinniaqqinnissaallu pisariaqarmat. Aatsaat taamaaliornikkut qulakkeerneqarsinnaavoq nunap nunarsuarmioqatigiit akornanni sulisunik pisinnaasalinnik peqartuaannarnissaa.

Ilinniartitaaneq nunarsuarmioqatigiit akornanni Kalaallit Nunaata qitiutittuassavaa uuttuutigalugulu. Naalakkersuisut ilinniartitaanermit pilersarusiaat 2006-ip upernaavani taamanit Inatsisartuusunit akuersissutigineqarpoq. Pingaarnertut anguniagaavoq sulisut piginnaasaqalerlutik ilinniarsimasut 2020-mi sulisinnaasut tamarmik 2/3-erilissagaat. 2012-imi upernaakkut ataatsimiinnermi Naalakkersuisunit saqqummiunneqarpoq "Naalakkersuisut Ilinniartitaaneq pillugu Periaaseriniagaannik Nalunaarusiaq". Tassani ilinniartitaanermit politikkip anguniagaa ima nutaamik ilusilerneqarpoq: ukioqatigiikkuutaat ataatsit ikinnerpaamik 70%-ii 2025-mi inuussutissarsiornikkut piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqarsimassapput. Anguniagaq taanna 2020-mi 2/3-iunissaannik anguniakkamit qaffasinnerusutut oqaatigineqarsinnaavoq, tassami ilinniartitaanermit pilersarusiami "taamaallaat"



anguniarneqarmat piginnaasaqalersitsilluni ilinniartitaanerup anguneqarnissaa, Ilinniartitaanikkulli Periaasissiami oqaatigineqarluni inuussutissarsiornikkut piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqarnissaq anguneqassasoq.

Immikkoortortani pilersaarutit ilinniartitaanikkullu immikkut iliuutsit killiffiinik nalunaarusiaq una Upernakut Nalunaarusiap Ukiakkullu Nalunaarusiap, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfiup Inatsisartut ataatsimiinnerinut assigiinngitsunut tunniuttagaasa, ataatsimoortunngortinneraat. 2012-imut ataatsimoortunngortitsineq qinerneqarsimavoq ilinniartitaanikkut iliuusissaq 2012-imi Upernaakkut Ataatsimiinnermi saqqummiunneqarmat, inernerissallugulu Ilinniartitaanikkut Pilersaarusiap II-p 2013-imi Upernaakkut Ataatsimiinnermi saqqummiunneqarnissaa. Taamaattumik nalunaarusiami uani qitiutinneqassapput ilinniartitaanerup iluani nalinginnaasumik angusat naatsorsueqqissaarnerillu ingerlateqqinnissaat qitiutitanullu, ilinniartitaanikkut immikkut iliuuseqarnissamut atatillugu pingaarnersiorneqarsimasunut (Aningaasanut Inatsimmi konto 20.11.61), atatillugu aningaasaqarnermit isiginerat tunngavigalugu.

Paasissutissanut amerlanernut ukununnga innersuussuteqarpoq:

- Aningaasanut inatsisit 2006-2012, aamma Aningassanut Inats. Siunn. 2013
- Siusinnerusukut nalunaarusiat
- Ilinniartitaanermut Pilersaarutissatut Naalakkersuisut 2005-imi decemberimi siunnersuutaat
- Nalunaarusiaq 'Ilinniartitaaneq piginnaasallu ineriartortinneri aqqutigalugit siuariartorneq' 2004
- Greenland Education Program - Annual Implementation Report 2008, 2009, 2010 aamma 2011
- Greenland Education Program - Annual Work Plan 2009, 2010, 2011 aamma 2012
- Ilinniartitaanermi Periaasissanik Naalakkersuisut Nassuiaataat, april 2012¹

1.1 Kisitsisit naatsorsueqqissaarnerillu

Ilinniartitaanerup iluani nalunaarsuinerit naatsorsueqqissaarnerillu annertuumik ineriartortinneqarsimapput, tamatumalu kinguneraa ilinniartitaanerup iluani uppernaaatissaqarluartunik kisitsisaateqalerneq. Ilinniartitaanermi immikkut iliuuseqarnermut atatillugu pisariaqarsimavoq paasissutissat ataqatigiissumik aqqissuunnerujartuinnarneri itinerusumillu nalunaarsornerujartuinnarneri aqqutigalugit paasissutissanik pissarsiniarnerup suliarinninnerullu eqqaallisarnissaata pingaartinnissaa. Tamatuma pissusissamisut malittaani aqqissuussinerup nakkutigineqarnera sulinermilu atugassat pitsanngorsimapput ilinniartitaanermut pilersaarutip sunniutai malinnaavigisinnaajumallugit, kiisalu pisut taama inerneqartitsisut, tassuuna qulakkeerumallugu nutaanik iliuuseqarniarnerit patajaatsumik ilisimasaqarnermit tunngaveqarnissaat.

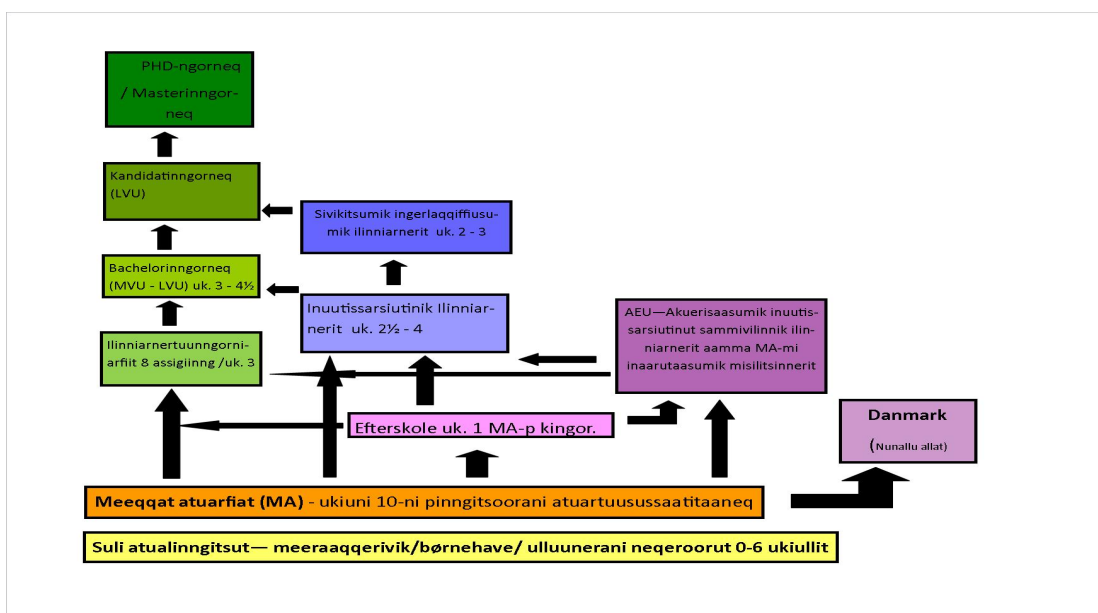
¹ Atortussat piniarneqarsinnaapput Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi immikkut siunnersortimut Signe Gredal Christensenimut saaffiginninnikkut.



EU-mik suleqatigiinnissamik isumaqatigiisummut atatillugu naalakkersuisoqarfik teknikkikkut ikiorneqarnissaminut aningaasanik qinnuteqarsinnaavoq. Naatsorsueqqissaarnermut sakkussat ineriartortinnissaannut 2011-p naalernerani aningaasaliisoqarpoq, taassumalu suliarisinnaasai ikiortigalugit ajornaannerulerpoq kisitsisinik assigiinngitsorpassuarnut atugassanik pisariitsorujussuarmik immikkoortiterinissaq. Ineriartortitsineri siullermi pingaartinneqarallassapput kisitsisit atuarnerminnik unitsitsiinnartartunut tunngasut, aamma periaaseq ilinniartut ilinniarnepup aqputaani ingerlanerannik malinnaatitsinnaasoq, kiisalu ilinniartitaanepup iluani assersuusiat tunngavigalugit pilersarusiornerit. Meeqqat atuarfiata qarasaasiami toqqorterivia 2011-mi naammassineqarpoq, taannalu atorlugu kisitsisinik pissarsipallattoqarsinnaalerpoq. Sulilu atualingitsunut tunngasut 2012-ip aallartinnerani nalunaarsorneqalerput. Toqqortikkat tamakku tamarmik akisussaaffeqarfiullu iluani immikkoortut qinersimasat paasiniaavigineri siunissami inernejartussaaniassapput tamatigoortumik, assigiinngitsunik pisinnaasalimmik nutarteriaannarmillu pineqartup tamarmi iluani qarasaasiami toqqorsiveqalernissamik. Naatsorsuutigineqarpoq qarasaasiami toqqorsivik ukiumut marloriarluni nutarterneqartassasoq; oktoberip aallartinnerani marsimilu.

1.2 Ataatsimut isigalugu

Oqaaseq 'Ilinniartitaaneq' Nunatsinni ullumikkut oqaatsit pingaarnepaat ilagaat. Ilinniartitaanepup immikkoortuisa arlallit paasiniaaviginerat Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfiup 2010-miit 2012-imut ingerlassimavaa. Paasisaqarfigineqareersut tassaapput suli atualingitsut, Meeqqat Atuarfiata qiteqqunnerani nalilersuinerit, GU-p nutarternera, 2012-imi augustusimi atuutilersoq, ilinniartitaanepup iluani nalunaarusiornerit, nunamut namminerit nunanullu allanut sammisitat. Assilissami ataaniittumi takuneqarsinnaavoq Nunatsinni ilinniartitaanepup ullumikkut ilusilerneru – nangeqarnermiit PHD-mut.



Assiliaq 1 – nunatsinni ilinniartitaanepup ilusaa, ataatsimut isigalugu



Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfiup atuartut meeqqat atuarfiannik qimatsisut malinnaavigilluarpai. Iliuutsit arlallit ineriartortinneqarsimapput ukioqatigiikkuutaat malinnaaviginissaannut nalilernissaannullu pisariillisaataasut, takuuk naatsorsueqqissaarnermi sakku qulaani oqaluttuarineqartoq. Piareersarfiit PKU-lu atorlugu pikkorissartitsiviit suliamik ilinniagaqarsimannngitsunik 25-t 50-illu akornanni ukiullinnik qitiutitsipput, arlariillutillu 2011-mi 2012-imilu qinnuteqarfigineqarluarsimapput, pingaartumik inuussutissarsiutinut nutaanut pilersussanullu ineriartortunut atatillugu.

Ilinniartunut inissianik amigaateqarneq ukiuni kingullerni maluginiarneqarluarsimavoq. Amerliartuinartut ilinniarniarput, ilinniarfiillu illutaat taamaalillutik tatineqartorujussuupput, pingaartumilli ilinniartunut inissianik nutaalianik amigaateqarneq annertoqaaq. Pisariaqartitsineq annertusiartorpoq ilinniarfinnuinnaanngitsoq, aammali pikkorissarfinnut, piginnaasanik qaffassaanissanik neqeroorutilinnut. Tamanna tunngavigalugu ilinniarfinnik ilinniartunullu inissianik sanaartornissamut pilersaarutit 2012-imut Aningaasanut Inatsimmi 2013-imullu Aningaasanut Inatsisissatut Siunnersuummi pingaartinneqarsimapput.

Ilinniarnerminnik 2010-mi unitsitsiinnartut 2005-imisut amerlassuseqaleqqipput, 23,8 %-iullutik, 2011-mili 20 %-inut apparlutik. Ilinniarnerminnik unitsitsiinnartut ikilinerat inuiaqatigiinnut pitsaalluinnaraluartoq, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfiup imaaliinnaq nassuiaatissaqartinngilaa. Taamaattoq peqatigitillugu eqqaamasariaqarpoq ilinniartitaanerup inunnullu ataasiakkaanut pingaaruteqarnerata sammineqarnerulernera ilinniarfinnut tamajusavinnut qinnuteqartoqarnerulerneranik isaasoqarneranillu kinguneqarsimammat. Ilinniarfiit allineqarnissaannik ilinniartunullu inissiat amerlineqarnissaannik pisariaqartitsisoqarnerani unitsitsiinnartartut amerlassusiat nalitsinni pissutsinut sanilliullugu taamaattussatut naatsorsuutigisassaasorinarpoq, taamaattumillu taaneqartutut ikilernerat tupaallannarpoq. Unitsitsiinnartartut ikilisarniarlugit sinerissami iliuuseqarnerit ingerlaannassapput, taamattaarlu qitiusuminngaanniit iliuutsit annertusarniarneqassapput unitsitsiinnartarnerit, siunnersuinerit taakkulu iluanni iliuutsit sunniutaasa takutinnissaannut periarfissat eqqarsaatigalugit, unitsitsiinnartartullu procentiannut sanilliullugit.

Taaneqareersutut ukiuni makkunani ilinniartut inissaasuasorujussuupput, ilinniartummi ukiut arfinillit matuma sionatigornit 1000-inik amerlanerummata. Peqatigitillugu ilinniartut ineqarfiisa ilaanni oqoqarpoq, tamatumalu kinguneraa sanaartukkat taartissatut atuganerat, taamalu inissianik amerlisaanatik.

1.3 Suliat aalajangersimasut akimorlugit iliuusissiat

Namminersorlutik Oqartussat ukiuni kingullerni nutaamik ineriartortitsilersimapput suliat aalajangersimasut akimorlugit suleqatigiinneq ataqatigiinnerlu pingaartillugit. Tassani eqqarsaatigineqarput Nunap Immikkoortuini Ineriartornissamik Iliuusissiaq, Meeqqanut Inuusuttunullu Iliuusissiaq kiisalu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliap nalunaarusiaa. Iliuusissiat taakku marluk nalunaarusiallu tamarmik pingaartippaat ilinniagaqarneq tassaasoq Kalaallit Nunaata takorluugaanut, kissaataanut unammilligassaanullu periarfissaq, aaqqiissutissaq akissutissarlu. Nunap Immikkoortuini Ineriartornissamik Iliuusissiaq eqqarsaatigalugu aaqqiissutissaq



tassaavoq aalisartut piniartullu, inuussutissarsiutiminnik
inuuniuteqarsinnaajunnaarsimasut, ilinniarteqqinneqarnissaat imaluunniit
inuussutissarsiummik allarluinnarmik ilinniagaqarnissaat. Taassuma saniatigut nunap
immikkoortortani assigiinngitsuni ilinniarnert/ilinniarfiit ineriartortinnerat
pingaartinneqassaaq immikkoortortami suliffissaqarsinnaanermut periarfissat
eqqarsaatigalugit.

Meeqqanut Inuusuttunullu Iliusissiami qitiutinneqarpoq inersimasut, meeqqanik
inuusuttunillu sullissisut, sumulluunniit sammisumik, sapinngisamik pitsaanerpaanik
piginnaasaqassasut suliassaq pingaaruteqartoq taanna naammassisinnaajumallugu,
tamannalu pissasoq pikkorissartitsinertigut ilinniagaqartitsinikkulluunniit. Taassuma
saniatigut meeqqat inuusuttullu sapinngisamik pitsaanerpaamik atuartitaanissaat
kingornatigullu ilinniagaqarnissaminut periarfissaqarnissaat qulakkeerneqassaaq.
Suliat aalajangersimasut akimorlugit maanna sulisoqarpoq isumaginninnerup iluani
ilinniartitaanikkut pisariaqartitat qulaajarniarlugit, peqqinnissamullu tunngasut
ilanngutilaarlugit soorlu puiortunngorsimasunik sullissineq, suliaqarfiup iluani tamarmi
ataqatigiissaakkamik, suliamut tunngasunik qaffasissumik pikkorissartitsinerit,
ilinniartitsinerit, nutaamik ilinniagaqartitsinerit, ilinniartitseqqiinerit ilinniakkanillu
qaffasaanerit isumagineqarnissaat qulakkeerniarlugu. Suliaqarfik taanna ullumikkut
qulaajarneqarsimanngilaq, aammalu kommunit arlaannik ilusilerlugu ilinniartitsinerinik
tunngaveqartarluni, taamaammallu pikkorissartitsinerinik ilinniartitsinerlu neqeroorutit
amerlaqalutik, kiisalu inuit piginnaasaqalerlutik pikkorissarnerinik ilinniarnerinillu
nalunaarsuinerit ajornartorsiortitsillutik, akissarsiamikkut qaffannissaat il.il.
eqqarsaatigalugit.

Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliap nalunaarusiaa
aralippassuartigut inassuteqarpoq. Ataatsimiititaliap ilinniartitaaneq arlalitsigut
isummerfigaa, pingaarnerpaavorli ilinniartitaaneq tunngaviit
pingaarnersarissammassuk inuiaqatigiit atugarissaartut ineriartornerata siunissami
qulakkeerneqarnissaanut. Inassutigineqarpoq ilinniartitaanerit sapinngisamik
amerlanerpaanut saaffiginnittut pingaartineroqqullugit, ilinniarneriilli ikittuinnarnit
soqutigineqarlutillu iserfigineqarsinnaasut allatut eqqarsaatigalugit. Taamattaaq
ilinniarnertit eqaatsumik aaqqiiviginissaat inassutigineqarpoq, taamaalilluni ilinniartoq
aralinnik periarfissaqarlunilu qinigassaqaqqullugu, tassani pingaartumik
inuussutissarsiutinut tunngaviummik ilinniarnertit eqqarsaatigalugit.

Ilinniartitaanerup iluani ajornartorsiut alla tassaavoq inuussutissarsiutinut
tunngaviummik ilinniarnertit amerliartuinnarnerat sungiusaatigalugu sullivissat
amerlassusiisa taamaaginnarnerisa nalaanni, tamannalu ilinniartitaanermik
pileraarutit atani suliarineqarpoq, pingaartumik inuussutissarsiornermik suliffiutillit
sungiusaatigalugu suliffissanik amerlanerusunik pilersitsinissaannik
kajumissuseqalersinniarlugit. Taamattaaq qulakkeerniarneqassaaq angerlarsimaffiup
ilinniarnernullu ilinniarfissallu akornanni pitsaasumik nooriarsinnaaneq, nuunnerimmi
pissutaasunut ilaatinneqartarmata ilinniarfinni ilinniarnermik unitsitsiinnartarnerut.
Ukiunissaaq makkunani alaatsinaanneqarput 15-iniit 18-inut ukiullit "sipporussanik"
taaneqartartut, tassalu meeqqat atuarfiat qimakkaangamikku ilinniarnermik
aallartitsinngitsoortartut. Atuartut ataasiakkaat tamarmik malinnaavigineqassapput,
siunnersuisarneq alaatsinaanneqarnerussaaq, qulakkeerneqassaarluni



inoqassanngimmat ilinniaqqinnissamut namminneq periarfissaminnik ilisimasaqaratik tarfiinnartunik.

1.4 Atuarnermut siunnersuineq

Nalunaarusiap imaasa malippaat qitiutitat ilinniartitaanikkut immikkut iliuitsimut sanilliullugu qanoq paasisariaqarnerinik imallit. Qitiutitat arfineq marluupput, kapitalit aappaanni tulliuuttumiittumi takuneqarsinnaallutik missingersuutit tamarmik, aammalu 2012-imut missingersuutit 2011-milu atorneqarsimasut.

Qitiutitat arfineq marluusut ukuupput:

1. Ilinniarnep ingerlannissaanik aqqissuussineq inuusuttullu ilinniarneri
2. Piginnaangorsarfiit, Piareersarfiit suliamilli ilinniagaqanngitsut
3. Ilinniarneri qaffasinnerusut immikkoortullu iliuseqarfissat
4. Suliat assigiinngitsut akimorlugit suliniutit
5. Unitsitsiinnartarnerit
6. Illuutit najugaqarfiillu
7. Ingerlaatsimik alaatsinaanneq, takussutissiineq ineriartorfusinnaasullu

Iliuitsit aallartinneqareersut aningaasalersoqqinnissaat tassaavoq iliunniartitaanermut sillimatinik 2014 ilanngullugu atuinerpaasussat.

Nalunaarusiami uani iliuseqarfiit qulaani taaneqartut allaaserineqassapput. Iliuseqarfinnut arlalinnut atatillugu ilanngunneqarput naliliinerit arlallit, kisitsisinik nalunaarsukkat takukkit, iliuseqarfigisap iluani ineriartormik takutitsisut.

Kisitsisit itisilernerqarnissaannik kissaateqartoqaruni Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi immikkut siunnersorti Signe Gredal Christensenimut saaffiginnittoqarsinnaavoq.



2 Qitiutitat; imaat aningaasartaallu

2.1 Aningaasartaat tamarmik

Ilinniartitaanermut pilersaarusermut aningaasaliissutit tamarmik Aningaasanut Inatsisip akuersissutigineranut atatillugu konto 20.11.61-imi aalajangerneqartarput.

Takussutissiaq 1: Ilinniartitaanermut pilersaarummut missingersuutit 2009-2014 (mio. kr.)

2011 Naatsorsuutit	2012 Aningaasanut Inatsit	2013 Aning. Inats. Siunn.	2014 Missingersuut	2015 Missingersuut	2016 Missingersuut
411	378	419	384	459	471

Paasisutissarsiffik: 2012-mut Aningaasanut Inatsit aamma 2013-imut Aningaasanut Inatsisissatut Siunnersuut, kiisalu konto 20.11.61-p 2011-mi naatsorsuutai EU-mut nalunaarusiamut atatillugu.

2011-mut missingersuutit 373 mio. kruuniupput, naatsorsuutillu 411 mio. kruuninik innerneqarlutik. Tamatumunnga pissutaanerpaavoq ilinniarnermut tapiissutit kontoanni atuinerunerusermaneq, aammalu sanaartornermut atugassatut 2011-mut illuartitat nuunneqarnerat. Ilinniartitaanermut pilersaarummut missingersuutit 2013-imi qaffiarujussuarput 2014-imilu appariaqqillutik, tamatumunngalu ilaatigut pissutaavoq sanaartornermut illuartitat siuartinneqarnerat, aammalu 2013-imut Aningaasanut Inatsimmut siunnersuummi amerlaneruserunik aningaasaliineq.

Immikkoortumut EU-p tapiissutaanit 2011-mut ilinniartitaanermi immikkut iliusissat aningaasaliiffiginissaannik isumaqatigiissut 2011-mi oktoberimi atsiorneqarpoq, ilimagineqarlunilu aningaasaliinissamik 2012-imut isumaqatigiissut 2012-imi septemberimi atsiorneqarumaartoq². Isumaqatigiissummi aalajangerneqartarpoq Kalaallit Nunaannut akiliutissat ukiumut aalajangersimasumut *amerlanerpaaffissaat* 200 mio. kruunit missaanniittoq (200 mio. kruuninik amerlanerulaarajupput, uanili akunnaatsumik kisitsisitalerneqarlutik). Akiliut taanna aalajangersimasunut marlunnet avinneqartarpoq (fixed tranche) 80 %-imut, 166 mio. kruunit miss. aningaasartalimmut 20 %-imullu allanngorartortaanut (variable tranche), 42 mio. kruuningajannik aningaasartalimmut, ukiumi siuliani naatsorsueqqissaarnerit innerneri tunngavigineqartarlutik.

Tapiissutit aalajangersimasortaannut piumasaqaataavoq Namminersorlutik Oqartussat suliassanut pilersaarummik (Annual Work Plan imaluunniit naalisarlugu AWP) nassitsisimanissaat. Suliassanik pilersaarut EU-mit akuerineqartussaavoq. Tapiissutit allanngorartortaanut piumasaqaataavoq Namminersorlutik Oqartussat ukiumut siulianut aallartisaanermut nalunaarusiorsimanissaat (Annual Implementation Report imaluunniit naalisarlugu AIR). Ukioq naareeraangat aatsaat taanna suliarineqarsinnaasarpoq, Landskarsimullu naatsorsuusiortoqareerluni. Taakkutaaq

² Isumaqatigiissut atsiorneqarajuppoq DEVCO-p direktorianit Jolita Butkeviciennemmit aamma sinniisoqarfimmi pisortamit Lida Skifte Lennertimit.



saniatigut ilanngunneqartarput Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup naatsorsueqqissaarneri naammassiat, taakkulu tunngaviliisarput tapiissutit allanngorartut qanoq amerlatigisut akiliutigineqassanersut naatsorsornerini.

Uppernarsaatissat, ukiumoortumik isumaqatigiisummi atugassat, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu aamma Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfinit suliarineqartarput.

2.2 Qitiutitat aningaasaqarnerat

Ilinniartitaanermut pilersaarut arfineq marlunnik qitiutitaqarpoq. Aningaasaliissutit qitiutitanut agguataarneri takussutissiami 2-mi takuneqarsinnaapput³.

Takussutissiaq 2: Ilinniartitaanermut pilersaarusiap qitiutitaanut 2011-mut missingersuutitigut aningaasaliissutit naatsorsuutillu, kiisalu 2012 (mio. kr.)

Qiterititaq	2011 Aning.miss.	2011 Naatsors.	2012 Missingers.
1. Ilinniarnep ingerlanissaanik aqqissuussineq inuusuttullu ilinniarneri	54,1	43,7	48,2
2. Piginnaanngorsarfiit, Piareersarfiit aamma suliamik ilinniagaqanngitsut	51,6	56,5	51,7
3. Qaffasinnerusumik ilinniarneri immikkoortullu iliuseqarfissat	65,8	65,1	80,1
4. Suliat assigiinngitsut akimorlugit suliniutit	64,6	68,7	68,4
5. Unitsitsiinnartarnerit	6,5	6,2	6,6
6. Illuutit najugaqarfiillu	112,7	150,9	104,8
7. Ingerlaatsip alaatsinaannera, pisussatut ilimagisat ineriartorfiusinnaasullu,	18,5	20,5	16,7
Sillimmatit	0	0	1,6
Katillugit	373,8	411,6	378,1

Paasissutissarsiffik: 2010-mut Aningaasanut Inatsit.

Pingaaruteqarpoq maluginiassallugu Ilinniartitaanikkut Immikkut Iliuusissiamut (Ilinniartitaanermut pilersaarusiap) aningaasatigut missingersuutit ilinniartitaanermut tamarmiusumut missingersuutit ilaannarimmatigik. Taamaalilluni Ilinniartitaanermut pilersaarusiap iluaniinngillat meeqqat atuarfiannut aningaasartuutit ilinniarfiillu ingerlatsinerminnut nalinginnaasumik aningaasartuutaat. Saniatiguttaa missingersuutitut tamarmiusunut ilaapput ilinniarnermut tapiissutitut aningaasartuutit – Ilinniartitaanermut pilersaarusiap ingerlanneranut aningaasartuutaannaanngitsut.

Takussutissiami qulaaniittumi takuneqarsinnaasutut qitiutitaq 6 – illuutit najugaqarfiillu – amerlanerpaanik aningaasaliiffineqarsimapput 2011-mut missingersuutit naatsorsuutit. Aammalu 2012-imut missingersuutit. Ilinniartut ilinniarnerminnik ingerlatsisut amerlanerusut eqqarsaatigalugit ilinniartitaanerup iluani annertusaaneq

³ Ilinniartitaanermut iluusissap immikkuaaluttortai amerlanerujussut takuneqarsinnaapput ukiumut pineqartumut Aningaasanut Inatsimmi konto 20.11.61-mi.



kissaatigineqaannassappat, taava qitiutitamut tassunga aningaasaliissutit pingaartinneqarnerujuassapput.

Ilinniartitaanermut pilersaarusiaq 2005-imiilli ingerlasimavoq maannalu 2012-imi paasinarsivoq aningaasat ilinniartitaanikkut immikkut iliuuseqarnissamut taamani immikkoortitat maanna amerlanerpaatigut atorneqartut ilinniartitaanermut pilersaarusiarpiaap ataani iliuutsit ingerlatinnerinut attatiinnarniarnerinullu, soorlu: GU-p nutarterneranut nunamilu tamarmi GU-qarfiit allilernerinut, Piareersarfinnut, ilinniartut piginnaasaannik qaffaassaasunut inuussutissarsiutinut tunngaviumik ilinnialersinnaaqullugit, kalaallit efterskoliinut piunnartussanut marlunnut, ilinniartitaanerup iluani paasissutissat takussutissaqartinniarlugit qarasaasiamut toqqorterinerit ineriartortinnerannut, kiisalu ilinniartitaanermut pilersaarusiami ilinniarnarit nutaat ingerlannerinut, soorlu Peqqinnissaqarfimmi Sulisut, Inunnik Isumaginninnermi Ikiortit ilinniartitaanerat aammalu Aatsitassalerinnermut Ilinniarnarimmi nutaami aatsitassalerinnermik ilinniarnarit.

Qitiutitat arfineq marluk taakku ataani allaaserineqarput.

2.2.1 Ilinniarnarup ingerlanissaanik aaqquussineq inuusuttullu ilinniarnari

Naalakkersuisut ilinniartitaanermut pilersaarusiaanni 2005-imeersumi takuneqarsinnaavoq inuusuttuaqqat meeqqat atuarfiinit anisut 85 %-ii assigiinngitsunik pissuteqarlutik ilinniakkamik ingerlaannaq aallartitsineq ajortut. Tamatuma kingunerigajuppaa inuusuttut aaqquussamik ingerlatinnissaat, meeqqat atuarfianni pisinnaaligaat pitsannorsarniarlugit. Taamaaliornikkut inuussutissarsiutinut imaluunniit atuqarsorluni ilinniarnissamut piareersarfinnut isertut amerleriarput.

Ilinniartitaanerup aaqquussamik ingerlanneqarneratut paasineqartarput efterskolit ilinniarnertuunngorniarnimmullu isernissamut piareersarluni pikkorissartitsinerit ukiumik ataatsimik sivilissusillit, taakkunani inuit isernissamut piumasaqaatinik aalajangersimasunik naammassinnissimasut⁴, ukiup ataatsip ingerlanerani pisinnaasaqalersarlutik Nunatsinni qaffasinnerusumik ilinniarnarinnut aalajangersimasunut isernissaminut. Inuusuttunut ilinniarnarfiit tassaapput inuussutissarsiutinut tunngaviumik ilinniarnarit ilinniarnertuunngorniarnarillu, takuuk nutaaliorneq 2012-imi augustusimi aallartittoq.

Takussutissiami 3-mi ataaniittumi takuneqarsinnaapput ilinniartut inuusuttunut iliniarnarimmi ilinniarnarinnik 2005-imiit 2011-mut ingerlatsisimasut, erseqqilluinnartumnullu takuneqarsinnaavoq ilinniartut ilinniarnarinnik ingerlatsisut ukiut arfinillit ingerlaneranni, iliniartitaanermik pilersaarutip aallartinnerminiit atuuffiani, malunnartumik amerliartorsimasut .

⁴ Inuk ilaatigut 23-leereersimasuussaaq, meeqqat atuarfianniit annertusisamik soraarummersimassalluni ilinniagassanilu naleqquttuni 7-imik karaktereqarsimassaluni ukiunilu pingasuni inuussutissarsiummik ingerlataqarsimassalluni. Aaqquussineq manakkorpiq nalilersorneqalerpoq ilaatigut qaffasinnerusumik ilinniarnarfiit akuutillugit.



Takussutissiaq 3: GU-mi inuussutissarsiutinullu tunngaviumik ilinniartut amerlassusii

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Katillugit	1.925	2.077	2.178	2.410	2.484	2.649	2.679
Inuussutissarsiutinut tunngaviumik ilinniartut	1.098	1.246	1.313	1.439	1.386	1.477	1.429
GU	827	831	865	971	1.098	1.172	1.250

Paasissutissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Ilinniartunut inissianik amigaaqarneq, ilinniartut illutaasa tamakkerlugit atornerqarneri sungiusaatigalugulu suliffissanik nutaanik amigaaqarneq pissutigalugit naatsorsutigineqarpoq amerlassusiat 2012-imi 2013-imi taamaaginnassasoq. Ilinniartut inissaannik sananissaq, ilinniartut pioreersut allilernissaat, kiisalu sungiusaatigalugu suliffissanik amerlanernik pilersitsiniarluni aaqqiinernerit pingaartinneqarput, taamali suliniarneq sivisuumik ingerlattariaqarpoq. Taamattaq ilinniartut pingaarnerni pingasuni – inuussutissarsiutinut tunngaviumik ilinniartut, GU-mi qaffasinnerusumillu ilinniartut – ilinniartut unitsitsiinnartartut ikileriarput, tamannalu ilinniartut illutaasa atornerqarnerinut sunniuteqassangatinneqarpoq.

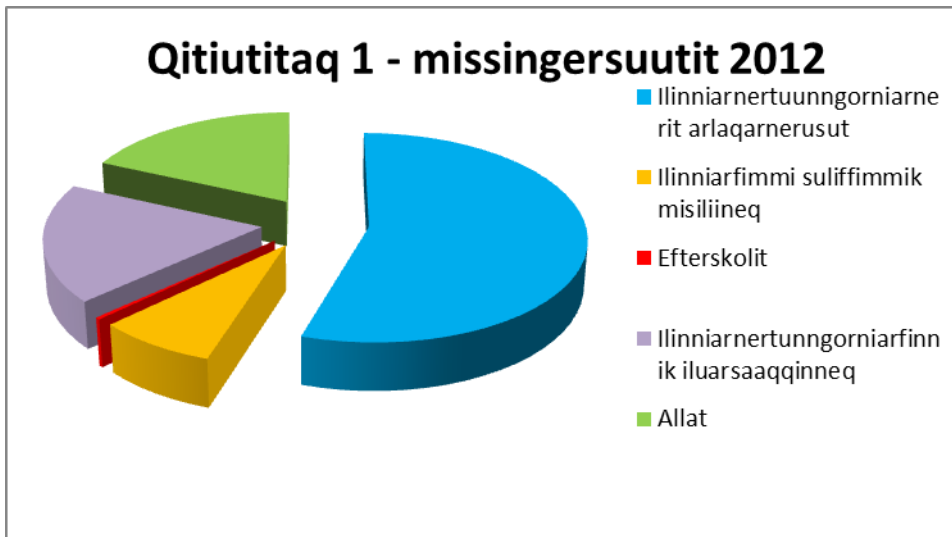
Takussutissiap 4-p ataaniittup takutippaa qitiutitamut 1-imut atatillugu 2011-mut missingersuutit, 2011-mi naatsorsuutit 2012-imullu missingersuutit. Takuneqarsinnaasutut atuinikinnerusoqarsimavoq, tamannalu pingaartumik tunngaveqarpoq ilinniartut amerlaaluttuni atuarfimmi sungiusartitsinissap periarfissaqarsimanginneranik, pingaartumik atuarfimmi sungiusartitsinermi ilinniartitsisussanik naleqquttunik amigaaqarneq pissutigalugu.

Takussutissiaq 4: Qitiutitaq 1 (DKK)

Ingerlataq	Missing. 2011	Atukkat 2011	Missing. 2012
GU-mi ingerlaviit arlallit	20.400.000	20.323.259	26.510.000
Atuarfimmi sungiusarneq	13.600.000	3.547.534	3.864.000
Efterskolit	6.500.000	6.589.426	160.000
GU-p nutarternera	3.600.000	3.993.880	8.897.000
Allat	10.000.000	9.228.068	8.815.000
Katillugit	54.100.000	43.682.167	48.246.000

Paasissutissarsiffik: Ilinniartitaanermut Iisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Titartakkami 2-mi takuneqarsinnaasutut qitiutitap iluani aningaasaliissutit affaat sinnilaarlugit ilinniartutunngorniartut ingerlattanut arlalinnut atugassiissutigineqarsimapput, taakkununga GU-p nutarternera, augustusimi 2012-imi aallartittoq, ilaalluni. Taassuma saniatigut GU Nuuk aamma GU Aasiaat tamarmik arfineq marlunnik ingerlaveqarput, Sisimiunilu GU ataavartumik GU-nngorluni, HTX-imik ingerlaviit pioreersut saniatigut, taamaattumillu GU Sisimiuni ingerlaviit katillutik tallimat neqeroorutaapput.



Titartagaq 2: Qitiutitaq 1-mut 2012-imi missingersuutit – ilinniarnernup ingerlanissaanik aaqqissuussineq inuusuttullu ilinniarneri

Sungiusarluni suliffissanik amigaateqarnek inuusutissarsiutinut tunngaviumik ilinniarnernut isernissamik ingerlatsinissamillu unitsitsisuusariaqanngilaq. Taamaattumik Naalakkersuisut suliniuteqarput inuusuttut ilinniarnerminnik naammassinnissinnaanissaat qulakkeerniarlugu, tassanilu suliffeqarfimmi sungiusaammik sulineq atuarfimmi sungiusarnermik tapertaqartinneqarsinnaalluni. Atuarfimmi sungiusarnermik aaqqissuussineq atulersinneqarpoq ilinniartut amerlanerit ilinniarnernut isersinnaaniassammata, neriutiginerarlunilu ilinniarnernup ukiuata siulliup ingerlanerani suliffimmik sungiusarfissaminnik nassaarsinnaanissaat. Taamaaliornikkut inuusuttut amerlanerit ilinniakkamik aallartitsinnaanngorput. Sanaartornermik Ilinniarnarfinnik, Saviminilerinermik Ilinniarnarfinnik INUILI-lu tassaapput atuarfimmi sungiusartitsinermit periarfissamik atuinerusut.

Nunatsinni efterskolit ataavartut marluk maanna ingerlatsinerminnut kontomik pingaarnermik peqalerput, taakkunungalu aningaasaliissutit ilinniartitaanermut pilersaarusiame qangatut annertutigiunnaarput.

2.2.2 Piginnaanngorsarfiit, Piareersarfiit, aamma suliamik ilinniagaqanngitsut

Suliamik ilinniagaqanngitsut suliffissaaleqisut 50-it inorlugit ukiullit inuusutissarsiutinilu ulorianartorsiortitaniittut tassaapput Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut Pilersaarusiame 2005-imeersumi pingaartillugit sullinniakkat. Taakkuupput qitiutitaq 2-mi salliutinneqartut, suliniutillu marluk aallartinneqarlutik, tassalu Piareersarfiit PKU-llu (Suliamik ilinniagaqanngitsunut piginnaanngorsarfiit), tamarmik 2006-imi aallartittut.

Qitiutitaq 2-p 2011-mut missingersuutai naatsorsuutaalu kiisalu 2012-imut missingersuutit takussutissiami 5-mi ataaniittumi takuneqarsinnaapput.



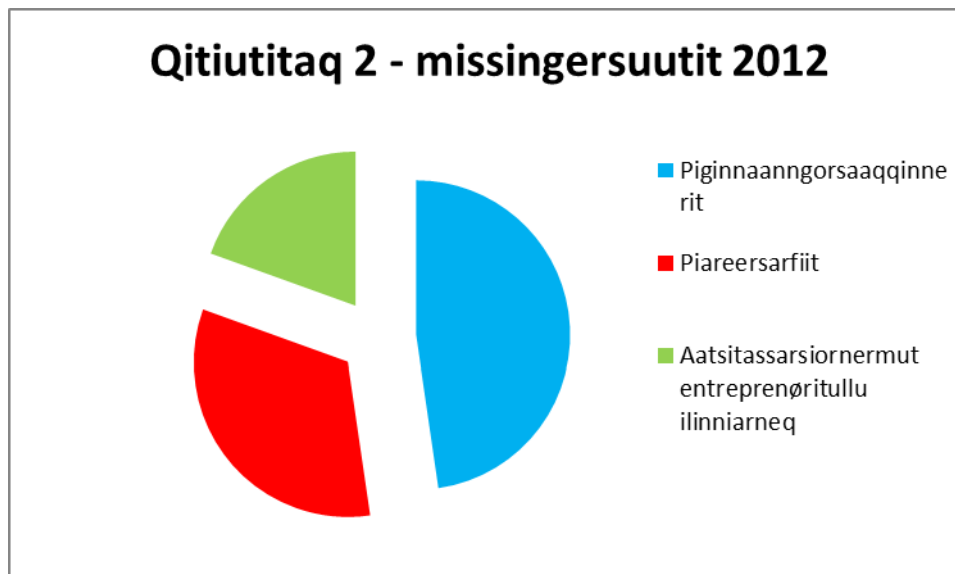
Takussutissiaq 5: Qitiutitaq 2 (DKK)

Ingerlataq	Missing. 2011	Atukkat 2011	Missing. 2012
Piginnaanngorsarfiit	24.100.000	29.607.777	24.642.000
Piareersarfiit	17.000.000	16.852.027	16.958.000
Qaartiterinermik nunagissaanermillu ilinniarneq	9.900.000	9.900.000	10.077.000
Oqaatsit	600.000	181.424	-
Katillugit	51.600.000	56.541.228	51.677.000

Paasisutissarsiffik: Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Qitiutitaq 2-p ilarujussua, tassalu Piareersarfiit aamma Suliamik Ilinniagaqanngitsunut Piginnaanngorsarfiit (PKU) Inuussutissarsiutinut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit (ISN-imit) aqunneqarput. Kontop sinnera IIN-imit aqunneqarpoq.

Titartakkami 3-mi ataaniittumi takuneqarsinnaapput qitiutitaq 2-mut 2012-imi aningaasaliissutit. Takuneqarsinnaasutut piginnaanngorsarfiit pingaartinneqaqaat qitiutitamut tassunga aningaasaliissutit affangajaat taakkununga atorneqarmata.



Figur 3: Qitiutitaq 2-mut 2012-imit missingersuutit – piginnaanngorsarfiit, Piareersarfiit aammalu suliamik ilinniagaqanngitsut.

2.2.2.1 Piareersarfiit

Piareersarfiit 2006-imi aallartinneqarput, taamani Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu suleqatigiinnerisigut. Kingullit 2008-mi pilersinneqarput, maannalu Nunatsinni Piareersarfiit 18-iupput. Illoqarfinni 17-imi tamani Piareersarfeqarpoq, ataaserlu Kangaamiuniilluni. Taakku saniatigut suliniuteqarpoq "Nunaqarfinni Ilinniartitaanerup Qaffassarnera" – naalisarlugu NUIKI – nunaqarfinni marlunni ingerlanneqarpoq, aningaasaateqarfimmit Velux-fondimit aningaasalorsorneqartoq⁵.

⁵ Paasisaqarnerorusukkuit alakkaruk www.nuiki.gl aammattaq Inuussutissarsiornermut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoqarfik attaveqarfigineqarsinnaavoq.



Piareersarfinni sullinniakkat tassaapput inuit sanngiinnerugajuttut nukissaaleqigajunnerusullu inunnit ingerlannaq ilinniarnerminnik aallartitsisuninngarnit inuunerminnilu siunertalinnit. Taamaattumittaaq Piareersarfinni ingerlatsinermi suliap qiterisarpaa peqataasut kajumilersinnissaat inuunerminnilu nammineersinnaalernissaminnut sakkussaqaalernissaat.

Piareersarfiit ukiuni makkunani piginnaangorsaanermik neqerooruteqarnermikkut qinnuteqarfigineqartorujussuupput. Qinnuteqartut ilaat itigartinneqartarput meeqqat atuarfianni soraarummeerutaat ima pitsaatigimmata piginnaangorsaqqittariaqaratik, qinnuteqartullu taakku siunnersorneqartarput ilinniarninnut toqqaannartumik iserniaqqullugit. Kisianni aamma ajorluartumik qinnuteqartut itigartinneqartut ilaat ilinniakkamik aallartitsisinnaajumallutik piginnaangorsarnissamik pisariaqartitsisaraluarput.

Inuit piginnaangorsarnissamik pisariaqartitsisut eqqarsaatigalugit itigartinneqarnerinut marluk pissutaasarput.

- Ininik ilinniartitsisunillu amigaateqarneq
- Ilinniartunut inissianik amigaateqarneq

AEU aqqutigalugu piginnaangorsarlutik aallartittut meeqqat atuarfianni soraarummernerminni angusaat qimerlooraanni assiliaq erseqqippoq. Ilinniartut ilaat assigiinngitsunik pissuteqarlutik meeqqat atuarfiat naammassisimavaat misilitsinnatik, allalli misilitsillutik meeqqat atuarfiannik qimatsisut soraarummeernerminni angusaat appasippallaarput.

Takussutissiaq 6: Inuit ilinnialernissamut Piareersarfinni piareersarneqareerlutik ilinniakkamik aallartitsisut amerlassusii.

	2010	2011
Inuussutissarsiuutinut tunngaviusumik ilinniarniit	100	138
GU	43	33
Qaffasinnerusumik sivikitsumik ilinniarniit	29	0
Katillugit	172	171

Paasissutissarsiffik: Kisitsisit IIN-ip ISN suleqatigalugu suliai.

Tabel 7: Inuit ilinnialernissamut Piareersarfinni piareersarneqareerlutik ilinniakkamik aallartitsisut amerlassusii, Piareersarfinni piareersartinneqartunut tamarmiusunut sanilliullugit (procentinngorlugit).

	2010	2011
Inuussutissarsiuutinut tunngaviusumik ilinniarniit	14 %	18 %
GU	6 %	4 %
Qaffasinnerusumik sivikitsumik ilinniarniit	4 %	0
Katillugit	24 %	23 %

Paasissutissarsiffik: Kisitsisit IIN-ip ISN suleqatigalugu suliai.

Takussutissiani qulaaniittuni marlunni takuneqarsinnaasutut Piareersarfinni piareersarnermik ingerlatereersimasut – pingaartumik AEU-mik – tamarmik



inuussutissarsiutitut tunngaviumik ilinniarfinni, AEU-p siunnerfiginerusaani, ilinnialernissaq qinerneq ajorpaat.

2.2.2.2 PKU – Suliniut Suliamik ilinniagaqanngitsunik Piginnaanngorsaaneq

Suliniut Suliamik ilinniagaqanngitsunik Piginnaanngorsaaneq (PKU) Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut Pilersaarussiaata ilagaa. Tassani ilaatigut pingaartinneqarpoq ”inuit inuussutissarsiutini ulorianartorsiortinneqartuniittut piginnaanngorsarneqarnissaat suliffissaarussinnaanerat millisarniarlugu peqatigitillugulu inuussutissarsiutini allisarneqartuni, soorlu sanaartornermi, takornariaqartitsinermi kiisalu kommunini ulluunerani paaqqinnittarfinni, sulisussarsiortuni sulisussaartitsiniarluni.”.

PKU-p ataani saaffigineqartut pingaernerit tassaapput suliamik ilinniagaqanngitsut suliffissaaleqisut inuussutissarsiutiniluunniit ulorianartorsiortinneqartuni sulisut, kiisalu innunut inuussutissarsiutitut alliaartussangatinneqartunut piginnaanngorsarnissaminnik pisariaqartitsisunut.

Piginnaanngorsaaneq pisarpoq PKU-p pikkorissartitsinerit arlalissuarnut neqeroruteqarneratigut, taakkulu ataatsimut ilisarnaatigaat:

- Pikkorissartitsinerugamik amerlanertigut immikkoortunut pingasuniit tallimanut, sapaatip akunneranik ataatsimik sivilisussuseqarajuttunut, aggorneqarsimasut.
- Pikkorissartussanik nalunaarutiginnittut tassaagajummata Sulisitsisut.
- Aningaasartuutit nalinginnaasumik Landskarsimit akilerneqartarmata, tassunga ilaallutik pikkorissarnermut taartisiassat.

Takussutissiaq 8: Inuit PKU-mi pikkorissarsimasut amerlassusii, sulianut immikkoortiterlugit.

	2009	2010	2011
Aalisarneq	262	75	111
Aatsitassarsiorneq	59	93	50
Innaallagiaq imeqarnerlu	0	0	0
Sanaartorneq	26	50	81
Niuerneq	63	74	34
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	40	45	82
Assartuineq	0	0	0
Aningaasaqarneq sillimasiinerlu	0	0	0
Illunik nioqquteqarneq	0	0	0
Pisortani allaffissorneq	425	340	509
Allat	0	0	0
Katillugit	875	641	867

Paasissutissarsiffik: Kisitsisit IIN-ip ISN suleqatigalugu suliai.

Qulaaniittumi inuit PKU-p pikkorissartitsinerini peqataasimasut amerlassusiisa allanngorarnerannut tunngavigitinneqarpoq pikkorissartitsinerit sivilisunerusut arlalialussuit ingerlanneqarsimanerat, ilaatigut common core (aatsitassarsiorfimmil sulinerneq pikkorissarneq), ukiulli ilaanni pikkorissarnerit sivilisunerusut, sapaatip



akunneranik ataatsimik marlunnilluunniit sivissusillit, amerlasuut ingerlanneqartarlutik.

2.2.3 Qaffasinnerusumik ilinniarnertut immikkoortullu iliuuseqarfissat

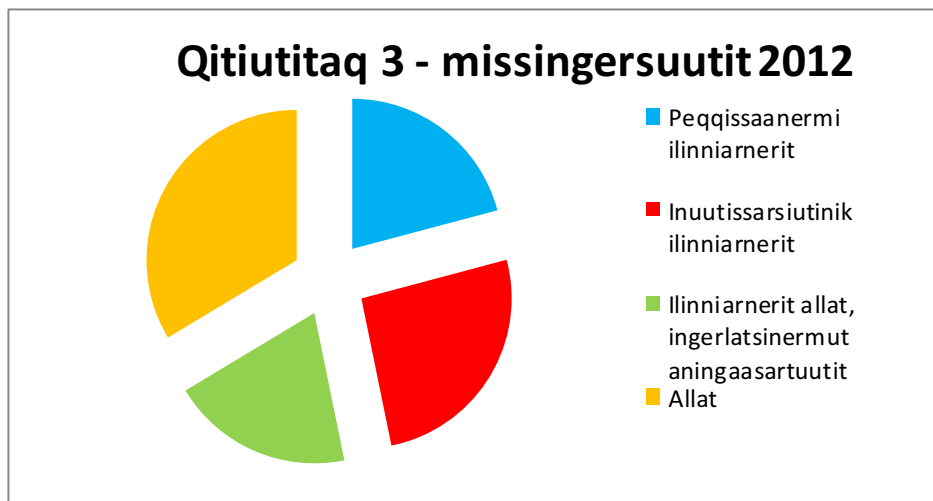
Qaffasinnerusumik ilinniarnertut paasineqassapput sivikinnerusumik, akunnattumik sivissusilimmik sivisuumillu qaffasinnerusumik ilinniagaqarnertut. Immikkoortut arlallit immikkoortutut iliuuseqarfissatut taaneqarput, taakkunani ilimagineqarmat ineriartorneqassasoq ataavartumillu suliaasaqartitsisoqassasoq. Immikkoortut tassaapput sanaartorneq, aatsitassarsiorneq, niuerneq allaffissornerlu, kiisalu takornariaqarneq peqqinnissaqarfilla. Ilinniarnertut tamarmik qaffasissusiini ilinniarnermut iliuitsit immikkoortunut taakkununga sammitinneqarput.

Takussutissiaq 9: Qitiutitaq 3 (DKK)

Ingerlataq	Missing. 2011	Atukkat 2011	Missing. 2012
Peqqinnissaqarfiup iluani ilinniarnertut	14.000.000	13.431.715	16.696.000
Suliat aalajangersimasut iluani ilinniarnertut	16.300.000	16.201.204	20.765.000
Ilinniarnertut assigiinngitsut, ingerlatsinermut aningaasartuutit	17.188.000	24.298.174	15.688.000
Allat	18.300.000	11.174.365	26.908.000
Katillugit	65.788.000	65.105.457	80.057.000

Paasissutissarsiffik: Ilinniartitaanermut Iisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Qitiutitamut 3-mut 2012-imi missingersuutit 80,1 mio. kruuniupput, 2011-mullu sanilliullugu qaffariarnernut pissutaanerpaavoq Nunatsinni efterskolit marluk ingerlanneqarnerinut aningaasartuutit qitiutitamut 3-mut ilanngunneqarsimanerat. Efterskolit ingerlanneqarnerinut aningaasartuutit innissinneqarput immikkoortumut "Allat", tassa immikkoortut sinneri tassaammata qaffasinnerusumik aamma/imaluunniit inuusuttunut ilinniarfiusut, efterskolilli paasineqartarlutik tassaasut ilinniarnissamat pikkorissarfittut. Taassuma iluani aningaasanik aqutsineq naalakkersuisoqarfinit arlalinnit ingerlanneqarpoq.



Titartagaq 3: Qitiutitamut 3-mut 2012-imut missingersuutit – Qaffasinnerusumik ilinniarnertut immikkoortullu iliuuseqarfissat.



Ataani takussutissiami 10-mi takuneqarsinnaapput qaffasinnerusumik ilinniarfinni ilinniartut amerlassusii, tassunga atatillugu taakku paasineqassapput tassaasut inuusuttunut ilinniarfinit allaanerusut, taakkulu 2005-imiit 2011-mut 50 %-ingajannik amerleriarsimapput, taamalu ingerlaannassangatinneqarlutik.

Takussutissiaq 10: Ilinniartut amerlassusii – qaffasinnerusumik ilinniarnert, ilanngullugittaaq ilinniarnert sivikitsumik akunnattumillu sivisussusillit

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Katillugit	775	840	862	924	930	1031	1149

Paasissutissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik (EU-mik suleqateqarnermut atatillugu IIN-p nalunaarusiaa)

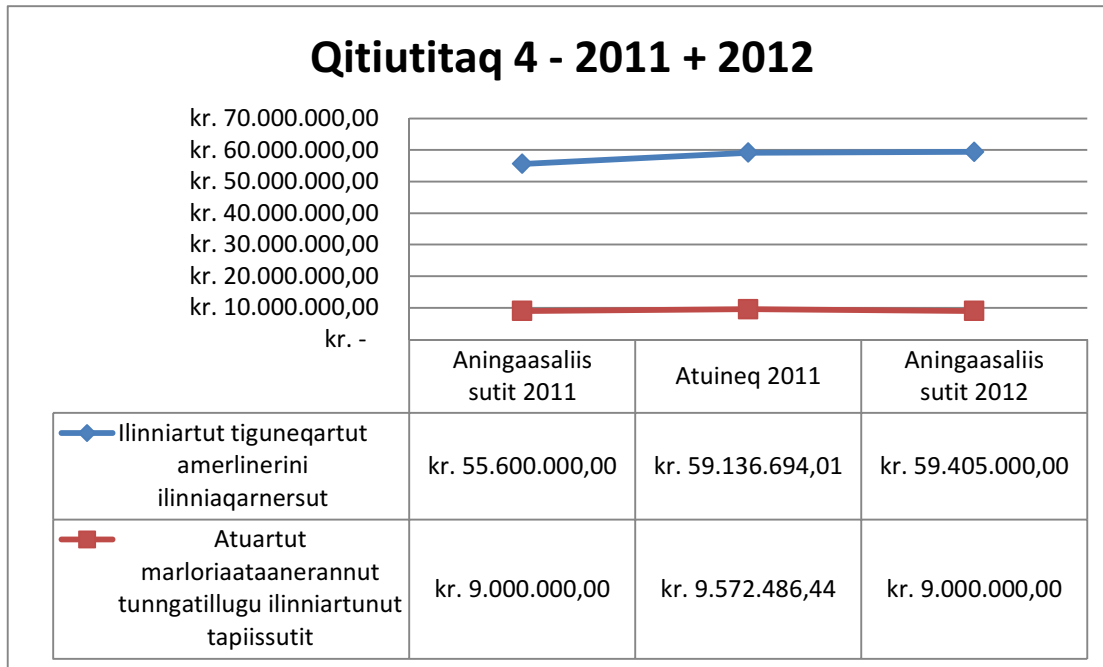
2.2.4 Suliat assigiinngitsut akimorlugit suliniutit

Ilinniagaqartitsiniarluni piginnaasaqartitsinerulerniarlunilu anguniakkanut aqqutissaq pingaarutilerujussuaq tassaavoq ilinniarfinni piginnaangorsarfinnilu aningaasanik isertitaqariaaseq. Ilinniarnermi piginnaangorsarnermiluunniit isertitaqannginneq isertitakerluunniit akornusiilluarsinnaapput inuusuttut suliamilluunniit ilinniagaqanngitsut ilinniarusussusiannut piginnaangorsarusussusiannulluunniit. Anguniarneqarpoq inuit 21-t inorlugit ukiullit pisortanit ikiorserneqartannginnissaat. Taakkununga anguniagaalluinnartariaqarpoq ilinniarneq suliffeqarnerluunniit. Ukiuinut killigititaq allanngorarsinnaavoq, ilinniarnissamik pikkorissarnissamilluunniit neqeroorutit apeqqutaatillugit.

Ilinnirnisamat pilersaarusiame iliuutsit sunniuteqariartornerinut atasumik immikkoortumi tassani ilinniartunut tapiissutit amerliartorput. Amerliartornerinut pissutaanerpaavoq Ilinniartitaanermut Pilersaarusiap kingunerisaanik amerlanerusut ilinnialertarnerat. Taassuma saniatigut ukioqatigiikkuutaat meeqqat atuarfianniit 2008-mi anisut arlariinnerat aningaasartuutit amerliartornerannik kinguneqarsimavoq.



Titartagaq 4: Qitiutitaq 4 (DDK)



Paasissutissarsiffik: Aningaasanut Inatsisit 2011 aamma 2012.

Titartakkami qulaaniittumi (takussutissialtimmi) takuneqarsinnaavoq amerlanerusut 2012-imi ilinnialernerannit pissuteqartumik ilinniarnermut aningaasaliissutit amerlassusilerneqarsimasut 2011-imi atuineq tunngavigalugu. Taamaaliortoqarpoq naatsorsuutigineqanngimmat 2012-imi ilinniarnerminnik ingerlatsisut 2011-mut sanilliullugu ikileriarsimanissaat, taamaattumillu aningaasaliissutit immikkoortumi atuinivimmumt naleqqussartariaqarlutik.

2.2.5 Unitsitsiinnartarnerit

Ilinniarnermik unitsitsiinnartarneq ataatsimut isigalugu ilinniarninnut ajornartorsiuterujussuavoq. Taamaattumik amerlanerusut ilinnialernermik aallartitsinerat kisimi naammangilaq amerlanerusut piginnaangorsaammik ilinniagaqassappata. Inunnik annaasaqarnerup inuusuttullu ajorsartutut misiginerisa saniatigut aningaasaqarnertaaq kisiat isigalugu pingaaruteqarpoq inussuttut ilinniarninniginnarnissaat. Unitsitsiinnartarneq akiorniarnernit akisuneruvoq.

Takussutissiaq 11: Qitiutitaq 5 (DDK)

Ingerlataq	Missing. 2011	Atukkat 2011	Missing. 2012
Atuarfiup suliffeqarfiullu ataqaatigiinnerunerat	500.000	131.467	462.000
Unitsitsiinnartarnerit ikilisarniarlugit iliuitsit	5.900.000	5.921.822	6.011.000
DGH: Unitsitsiinnartarnerit ikilisarniarlugit iliuitsit	100.000	100.209	112.000

Paasissutissarsiffik: Ilinniartitaanermut Iisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik



Qitiutitaq 5-imut 2012-imi aningaasaliissutit 6,6 mio. kruuniupput. Aningaasat suleqatigiissitaliamit avataaneersumit aqunneqarput, taakkulu unitsitsiinnartarneq akiorniarlugu iliuusissanut qinnuteqaatit aningaasaliiffigineqassanersut nalilersortarpaat. Assersuutigalugu tarnip pissusaanik ilisimasalimmit ikiorneqarneq, ilinniartumut aqutissiuussisoqarneq ilinniaqatigigiittarnerlu.

Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummut atatillugu EU-mut nalunaarusiornermi Kalaallit Nunaat uttorneqartarpoq ilinniakkaminnik ingerlatsisunut tamarmiusunut sanilliullugu unitsitsiinnartartut qassiunerat najoqqutaralugu, taakkulu immikoortunut pingasunut avinneqarput: GU, Inuussutissarsiutinut tunngaviumik ilinniarnert aamma qaffasinnerusumik ilinniarnert. Unitsitsiinnartut procentiat taanna isigineqassaaq ilinniarfiutitsinni unitsitsiinnartartut qassiunerinik uuttueriaatsit. Ilinniartitaanermut ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfiup EU-mik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummit aningaasaliissutit atorlugit maanna suliaraa qarasaasiaq atorlugu periaaseq, tassuuna ilinniartut ataasiakkaat malinnaavigineqarsinnaassallutik aallartinneranniit naammassinerannut, taamalu ilaatigut ilinniarfiutitsinni unitsitsiinnartarnerit assigiinngisitaarnerusumik isigineqarsinnaallissallutik. Periaaseq taanna 2012-ip naalernerani piareereerniartussaavoq.

Takussutissiami ataaniittumi takuneqarsinnaavoq ilinniarfiutitsinni ilinniarnerminnik unitsitsiinnartartut procentiisa ukiukkaartumik naatsorsorneri, malugiullu unitsitsiinnartut 2011-mi malunnartumik ikileriarsimaneri. Ikileriarsimanerannut suna toqqaannartumik toqqaannangitsumilluunniit pissutaasimanersoq paasissallugu periarfissaqarsimangilaq.

Takussutissiaq 12: Ilinniakkaminnik ingerlatsisunut tamarmiusunut sanilliullugu unitsitsiinnartartut procentiat, ilinniakkanut pingaarnert pingasunut agguarlugu

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Katillugit	23.7	23.6	22.2	21.5	23.7	23.8	20,0
Inuussutissarsiutinut tunngaviumik ilinniarfiit	26.5	23.0	22.1	19.5	26.5	28.3	25,3
GU	21.6	26.2	21.6	24.7	23.7	21.9	17,4
Qaffasinnerusumik ilinniarfiit	21.8	21.9	23.0	20.6	19.6	19.4	16,1

Paasissutissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik EU-mik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummut atatillugu

2.2.6. Illuutit inissiallu

Ilinniartut pikkorissartullu amerlinerisa pisariaqartilarpaat ilinniarfiit allilernissaat inissiallu amerlisarnissaat. Illuutit inissiallu nutaat arlalinni pisariaqavippit ilinniarfinni ingerlatsisut amerlanerulernissaannut.

Nuuk eqqarsaatigalugu Qattaaq 42-nik inissialik 2011-mi jannuarimi atulerpoq, aammalu Kujallerpaat 66-inik inissialik 2011-p affaani siullermi atulerluni. Qaortumi init 50-it 2011-p naalernerani naammassissangatinneqarput, Aasiannilu init 50-it. Ilulissani inissaatinut SPS-imut atasunut inissiat 38-t inillu 20-t ilanngunneqassapput. Kapitalip ilinniartitaanermut tunngasup aallaqqaataani oqaatigineqartutut meeqqat atuarfiannit anisut ukiup ataatsip qaangiunnerani taamaallaat 42 %-iisa missingi ilinniarnermik aallartitsisimasarput. Ukioq siulleq kisitsisit 12 – 15 %-iupput,



efterskolertut ilinnialernissamulluunniit allatut piareersartut ilanngutinnikkaanni. Taamaattumik naatsorsuutigineqarpoq ilinnialersussat amerlisarniarnerat piviusunngussappat tamatumunnga piumasaqaataassasoq ilinniartunut inissianik amerlanerusunik sanaartornissaq, nuna tamaat eqqarsaatigalugu 300-350-inik.

Init atuartsiviusut

Ilulissani SPS-p Narsamilu INUILI-p allilerneru ilinniartunut inissiatallit 2011-mi naammassineqarput. Taakku saniatigut Nuummi GU-p allilernerata immikkoortuisa pingajuannik suliaq aallartereerpoq, allileereernerullu kingorna ilinniarnertuunngorniarfimmi ingerlaviit arfineq marlungussapput. Saniatiguttaaq Aningaasanut 2011-mut Inatsisip iluaniippoq Aasianni GU-p allilernissaa, allilereerunilu ingerlavinnik arfineq marlunnik neqerooruteqarsinnaalissalluni. Alliliinerit taaneqartut pereerpata, Sisimiunilu Sanaartornermut Ilinniarnertuunngorniarfimmi GU-mik ingerlaviit marluk 2010-mi pilersinneqartut ilanngukkaanni, taava nuna tamakkerlugu ilinniarnertuunngorniarfiup iluani ingerlaviit 23-t neqeroorutigineqarsinnaalissapput, taamalu ilinniartut ukiumut 552-it ilinnialernissaminnut inissaqalissallutik. Tassa ukioqatigiikkuutaat 60 %-iisa missingi, taamaattumillu tamanna paasisariaqarpoq ilinniarnertuunngorniarfiit eqqarsaatigalugit init atuartsiviusut siunissami naammattut.

Ilinniartunut inissiat maannakkorpiaq 1569-iupput. Saniatigut Nuummi, Aasianni Qaqortumilu pisariaqartitsineq matuniarlugu init 197-it attartorneqarput. Maannakkorpiaq pisariaqartitsinerusoqarpoq, ilinniartunut inissiat ilarpassui aserfallassimaqimmata. Ilinniarnertuunngorniarfiit paasisutissat malillugit eqqoriarneqarpoq ilinniartunut inissiat iluarsattariaqartut isaterneqassappata nutaamillu sanaartukkanik taarserneqassappata, utaqqisuniittullu ikilisarneqassappata taava ilinniartunut inissiat pisariaqartinneqartut amerleriaataat 349-t 533-illu akornanniissasut. Eqqoriaanermi tassani ilanngunneqanngilaq ilinniartunut inissianik pisariaqartitsineroqqilernissaq ukuni tulluittuni ilinniartut ilimagisatut amerliartuinnarnissaata malittissaa. Ilanngunneqanngilartaaq ilinniarnertuunngorniarfiit aallartinnerani ilinniartunut inissiat pilerngunneqarnerujussuat, aaqqiigallarnertigut, soorlu sømandshjemminut il.il. inissiigallarnikkut, qaangerniarneqartartoq, ilinniartulli ilinniarnerminnik unitsitsiinnartarnerisigut oqiliartortartoq.

Siunissami ilinniartunut inissiaqarneq

Naalakkersuisut nalunngilaat ilinniartunut inissiat pisariaqartinneqartorujussuusut, ilinniarnerminnimmi ingerlatsisut 2005-imi 2700-oriarlutik 2012-imi oktoberip aallaqqaataani 4300-nngorsimapput, aatsaallu taama amerlatigalutik. Nuummi inissarsiorlut amerlanerpaapput. Naalakkersuisut iliuusissat nalunaarusiallu assiginnigitsut tunngavigalugit aalajangereerput amerlanerusut ilinniagaqassasut, inuiaqatigiit sapinngisamik pitsaanerpaamik ineriartorsinnaaqullugit. Amerlanerit ilinniakkamik aallartitsisinnaaqullugit ilinniartitaanerup iluani tamarmi annertusaasariaqarpoq, peqatigitillugulu ilinniartunut inissiat taakkununnga atasut amerlisartariaqarput illoqarfinni ilinniarnertuunngorniarfiit inissisimaffigisaanni.

Taamaattumik Naalakkersuisut siunertariniarpaat ilinniartunut inissiat amerlisarneqarnissaannut aningaasanik immikkoortitsisoqassasoq, ilaatigut Nuummi Kujallerpaani inissiat nungullavissimasut taartissaannik nutaanik inissialiornissamik pilersaarusiornikkut.



2.2.7 Ingerlaatsinik alaatsinaanneq, takussutissiineq ineriartorfiusinnaasullu

Qitiusumiit sumiffinnilu ataasiakkaani pisariaqartinneqarpoq sulisoqarnermi ingerlaatsinik alaatsinaannissaq ilinniarnert piumaneqarnerusunut sammisinnerunissaat siunertaralugu. Sulisut amerlassusiinik, suliffissaarusimasunik, sulisussanik mannakkorpiaq pisariaqartitsinernik il.il. paasissutissat tutsuviginartut pissarsiarineqarsinnaasariaqarput, taamaalilluni sulisoqarnermut tunngasut tamaasa takusinnaalerlugit.

Qitiutitaq 2010-mi 18,2 mio. kruuninik tapiiffigineqarpoq.

Takussutissiaq 13: Qitiutitaq 7 (mio. kr.)

Ingerlatat	Aningaasartai	Procenti
Meeqquerivitsialak	6,2	34,1
IKT (ATTAT)	6,0	33,0
Ineriartortitsinermi pileraarutit	3,7	20,3
Allat	2,3	12,6
Katillugit	18,2	100

Paasissutissarsiffik: Aningaasanut 2010-mi Inatsit.

”Meeqquerivitsialaap” iluani pikkorissartitsinerit ilinniaqqinnerillu assigiingitsut meeqqerivinni 18-ini maannamut ingerlanneqareerput, taakkunani sammineqarlutik piuminartumik ilikkartarnerup ineriartornerullu tunngaviisa, Inerisaaviup ukiuni kingullerni qulini ineriartortissimasaasa, atornissaat. Maannamullu illoqarfiit tamarmik tikeraarneqareerput, sivikinnerusunik pikkorissartitsivigineqarlutik aammalu ”perorsaariaaseq ilikkarfiulluqarpoq” ilisaritinneqarluni. Ilinniaqqinneq tassaavoq perorsaasut pisortallu qaffasissumik ilinniarlutik diplomeqalernerat. Taakku saniatigut ataatsimiinnerit arlallit nunap immikkoortuini nunalu tamakkerlugu ingerlanneqarput. Iliuserisaq 2011-mi nangingneqarlunilu annertusarneqassaaq.

Immikkoortortap 2010-mi naatsorsueqqissaarluni misissuinerit annertuut marluk akilerpai. Ilinniarnertuunngorniarninnik ilinniarnermi unitsitsinnartartut misissuiffiginerat 4.10-mi allaaserineqarpoq. Taassuma saniatigut immikkoortortap akilerpaa inuusuttut meeqqat atuarfianniit anigaangamik ilinniarniakkamik qinersinerisa qinersinnginnerisaluunniit tunuliaqutaannik misissuineq, Merete Watt Boolsenimit ingerlanneqarpoq.



3 Kalaallit Nunaanni ilinniarneq - siunissaq

”Sipporuttut” ilinniartitaaneq pillugu 2011-mi 2012-imilu oqallinnermi oqaasinngorpoq nutaaq. Oqaatsimi kusanarpallaanngitsumi pineqarput inuusuttut meeqqat atuarfiannik qimatseerlutik ilinnialernissamut piareersarfimmi inuusuttunulluunniit ilinniartivimmi ilinnialersimanngitsut suliffeqalersimanngitsulluunniit. Tassa inuusuttut 15-it 18-illu akornanni ukiullit saaffiginiakkat (”sipporuttut”) allakkiami uani pingaarnerutillugit pineqarput.

Inuusuttut Saaffiginiakkat ilorraap tungaanut ingerlatinneqassappata aningaasaliisoqartariaqarpoq maannakkut, ullumi, aqagu siunissamilu!
Allakkiap uuma nassuiassavaa sunut aningaasaliisoqartariaqarnera, Inuusuttut Saaffiginiakkat ikiorusunneqarata.

Tamarmik isumaqatigiipput inuusuttut taakku ilorraap tungaanut aallartinniarlugit iliuseqartoqartariaqartoq. Allakkiami allaaserineqarput inuusuttut taakku qanoq iliorluni ingerlateqqinnissaannut siunnersuutit, iliuusissanili pingaarnerpaat ilaat makkuupput:

1. Sungiusaatigalugu suliffissanik ajornartorsiutip aaqqiiviginissaa pingaartinneqassaaq
 - a. Sungiusaatigalugu suliffiit amerlanerusut pilersinnerisigut
 - Sanaartornerup allallu iluini sulisussarsiornermi ilinniartut akissarsiaat ilanngunneqartassapput.
 - Inuusutissarsiutitut tunngaviumik ilinniarnermi tamarmik ukioq ataaseq assigiimmik tunngavilimmik ingerlatsinissaat atulersinneqassaaq – sungiusaammik sulinerit ukiui ikilineqassapput taamalu sulisitsisut ilinniartunik amerlanernik tiguisinnaanerit aqutissiuullugu.
 - Sulisoqarnermi akileraarutit %-inik x-inik qaffallugit suliffeqarfiillu ilinniartuutillit akissarsisillugit iluanaarutit taakkununga agguartinnerisigut.
 - b. Atuarfimmi sungiusarneq atorneqarnerulersillugu
Atuarfimmi sungiusarnerup atorneqarnerulerneratigut qulakkeerneqarsinnaavoq inuusutissarsiutitigut tunngaviumik ilinniartinnut qinnuteqartut piukkunnartut amerlanerusut ilinniarnermik aallartitsinnaanissaat. Atuarfimmi sungiusarnerup atorneqarnerulernerata kingunerissavaa ilinniartitsisup suliamik ilinniagaqarsimasup akissarsiaanut aningaasaliinissaaq, aammalu ilinniartuup illutaasa allinissaat ilinniartunullu inissiat amerlinissaat.
2. inuusuttut 15-it 18-illu akornanni ukiullit amerlanerusut ilinniartinnut isertinneqassappata iliuusissaaq pingaarnerpaaq tassaavoq ilinniartuup illutaasa allinissaat ilinniartunullu inissiat amerlinissaat, aammalu ingerlatsinermut aningaasaliissutit amerlinissaat ilinniartitsisunik amerlanernik



atorfinititsinermi atugassanik, kiisalu ilinniarnermik unitsitsiinnartarneq akiorniarlugu iliuitsit.

3. Siunnersuisut ilinniartitaanerata nutarternerata kingornatigullu annertusarnerata pingaartinnissaa. Taamaalilluni siunnersuisut ilinniartitaanerat annertusarneqareerpat sullitat tikillugit siunnersuinissamut tunngavissaqalissaaq. Paasineqarsimavoq siunnersuineq, pingaartumik inuusuttut pineqartut tikillugit siunnersuineq, sunniuteqarluartorujussuusoq inuusuttut ilinniarnermik aallartitsinissaat eqqarsaatigalugu. Nutarterinerup annertusaanerullu kingunerissavaat aningaasat amerlanerusut immikkoortortamut tunniunneqarnissaat.
4. Inuusuttut amerlanerusut kajumissaarlugit Kalaallit Nunaata avataani – pingaartumik Danmarkimi – inuusuttut ilinniarfiini ilinnialeqqullugit. Tamatuma nunatsinni ilinniarfiit tattorfiuulliunerat ilinniartunullu inissiat amigaataanerat oqilisassavaa inuusuttullu isaat silarsuarmut ammaannerullugit.
5. Iliuitsit "Bootcamp"-itut "Timi Asimi"-tullu ittut sinerissami illoqarfinnut amerlanernut siaruarlugit, taamaalilluni inuusuttut tarfiinnalersussaagaluit amerlanerusut ilinniagaqarnissamut piareersinnaaqqullugit.
6. Naalagangornianut Ilinniarfiup Paamiuniittup aammalu Aalisarnermut Piniarnermullu Ilinniarfiup Uummannamiittup Nuummumt nunneqarnissaannik aalajangerneq, tassani ataatsimut Imarsiornermut Qitiusumik Ilinniarfeqalerneratigut nukiit, qinnuteqarsinnaasut aningaasaliissutillu atorluarneqarsinnaanerujussuummata imarsiornermillu sulliviit imarsiortunik ilinniarsimasunik pisariaqartitsineraanerata pitsaanerujussuarmik matussuserneqarsinnaalluni. Ilinniartitaanerit piffissaq ungasinnerusoq isigalugu kattunneqarnerisa pisariaqartissavaat nutaamik illuliornissaaq Qitiusumik Ilinniarfiup atugassaanik, aammalu ingerlatsinerup, ilinniarnarit tunngaviisalu kattunerinut piffissaq qaninnerusoq isigalugu aningaasaliissuteqarnissaaq.

Inuusuttut Saaffiginiakkat sullinnerinut tunngavik

Nunap siunissaa assigiinngitsunit isigalugu nalunaarusiat annertunerusut minnerusullu arlallit ukiuni kingullerni suliarineqarsimapput: Nunap Immikkoortuini Ineriartortitsinissamut Iliuusissaaq, Meeqqanut Inuusuttunullu Iliuusissaaq, Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititap Nalunaarusiaa, Akiligassaqarnermut Aningaasaliinermullu Iliuusissaaq, Angallannermut Ataatsimiititap Isumaliutissiissutaa, Ilinniartitaanermut Iliuusissaaq, Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit Nalunaarusiaat, 2025-ip tungaanut pilersaarut il.il. taakku saniatigut suliffissaqartitsiniernermut pilersaarut 2012-imi ukiakkut ataatsimiinnermi saqqummiunneqassaaq.

Nalunaarusiat qulaani taaneqartut ataatsimut erseqqissarpaat inuussutissarsiorneq, suliffissaarusimanerup akiorniarneqarnera, inuussutissarsiutinut allanut ilinniaqqitsitsinerit, suliffeqarferujussuit il.il. eqqarsaatigalugit ilinniartitaanerup siunissami pingaartinneqarnissaa pingaarnerpaasoq pisariaqartorlu.



Nalunaarusiat taakku nalunaarusianilu takorluukkat piviusunngortinniarnissaat Naalakkersuisunit Inatsisartunillu isumaqatigineqarput.

”Sipporuttut” marlunnut avinneqarsinnaapput, ingerlariaqqitsinnissaat iliuseqarfiginissaallu pingaaruteqarluni:

1. 30-t inorlugit ukiullit tamarmik, suliamik ilinniagaqanngitsut aamma/imaluunniit suliffissaaleqisut.
2. 15-iniit 18-inut ukiullit, Inuusuttut Saaffiginiakkat.

Inuusuttut Saaffiginiakkat 15-iniit 18-inut ukiullit, tassalu meeqqat atuarfianniit anereerlutik ilinniagaqaleratilluunniit suliffeqalersimangitsut, ukiuni makkunani amerlaqaat, Inuusuttut saaffiginiakkat 50 %-iisa missingi, tassalu inuit 1200-1400-t missaanniittut. Ukioqatigiikkuutaat 15 %-iisa missingi meeqqat atuarfianniit anigaangamik inuusuttut ilinniarfiini ingerlaannaq aallartittarput. Taakku saniatigut arlalissuit meeqqat atuarfianniit anereerangamik ukioq siulleq efterskolertarput, inuusuttut 250-it missaanniittut Danmarkimi 140-llu Nunatsinni.

Inuusuttut saaffiginiakkat 15-it 18-illu akornanni ukiullit ullumikkut sunik periarfissaqarpat?

- Siunnersortinit ilinniarsimasunit siunnersorneqarneq. Siunnersortit ilinniarsimasut amerlassusiat illoqarfimmiit illoqarfimmut allanngorartorujussuuvoq, ammalu siunnersuinerup qanoq pingaartinneqartiginera kommunimiit kommunimut assigiinngittarpoq.
 - Kommune Kujallermi Piareersarfik Qaqortoq iluatsitsisorujussuuvoq siunnersuinini 8., 9. aamma 10. klassini aallartittaramiuk, atuartorlu meeqqat atuarfiannit anereeraangat siunnersuinini nangittarlugu. Siunnersuinerup taamaattup piumasaraa meeqqat atuarfiata Piareersarfiullu akunnermini suleqatigiilluarnissaat, ammalu meeraq arlaannik aallartitsisimangippat malittaasumik siunnersuinissamut nukissaqarnissaq. Tamanna kommuninut tamanut siaruartariaqaraluarpoq, inuilli amigaatigineqarput ilaatigullumi aningaasat.
 - Siunnersortit ilinniartitaanerisa pingaartinneqarnerunissaat pisariaqarpoq, meeqqat atuarfianni, Piareersarfinni ilinniarfinnilu. Peqatigitillugu siunnersortinik ilinniartitsinerup ineriartortinnissaa pisariaqarpoq, taassumami nalilersorneqarnerani paasineqarmat pitsanngorsarneqarnissaminut periarfissagissaartorujussuusoq. Tamanna aningaasanik pisariaqartitsivoq, siunnersortit ilinniartinneqarnerisa pitsanngorsarnissaannut ilinniartullu amerlinissaannut, ammalu ilinniarfinnut assigiinngitsunut nunap inuusuttaasa pitsaasumik siunnersorneqarnissaat qulakkeerniarlugu.
- Inuusuttoq soraarummeernermini angusamigut inuusuttunut ilinniarfimmut isernissaminut inuukkuni periarfissaqarpoq FA-mik (meeqqat atuarfianni inaarutaasumik misilitsinneq), atuartitsineq, GU-mut ammaassisoq, malittarlugu anngunniarnissaminut, imaluunniit AEU (inuussutissarsiutinut ilinniartitaaneq akuerisaq), inussutissarsiutinut tungaviusumik ilinniarnermut



isernissamat ammaassisoq, inuusuttoq nammineerluni sungiusaammik suliffissaminik nassaarsinnaappat. Piginnaanngorsarfiit taakku Piareersarfinit neqeroortigineqarput. Piginnaanngorsarniarlutik ukiuni makkunani qinnuteqartartut Piareersarfiit nuna tamaat isigalugu tigusinnaasaasa marloriaatigaat. Taassuma saniatigut FA aamma AEU tassaaniaraluarput inunnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut, piginnaanngorsarnissaminnik pisariaqartitsisunut, naatsorsuussat. Tassa inuusuttut 15-it 18-illu akornanni ukiullit kingulliunneqartussaapput – taamaattorli piginnaanngorsarnermik ingerlatsisut tamarmik 25 %-iisa missaanniillutik. Taassuma saniatigut ajornartorsiutaavoq piginnaanngorsaanerit nukinnik siunnersuineranut atugassaraluanik tigusisarnerat, taamaattumillu piginnaanngorsaanerit Piareersarfiit suliassaannik allanik tigooraapput, taakku ilagalugu inuusuttunut iliusissanik pilersaarusioreq.

- Nuummi inuusuttunik 15-it 18-illu akornanni ukiulinnik piginnaanngorsaanerit "atuagarsornerunngitsut" marluk ingerlanneqarput, tamarmik qaammatit pingasut missaannik sivisussusillit. Taakku tassaapput "Boot-camp" aamma "Timi Asimi", tamarmik Nuummi. Pinerit tamaasa katillugit 43-t missaanniittunut inissaqartarpoq. Taakku naammanngilluinnarput piginnaanngorsarnermik taamaattumik pisariaqartitsisut tamaasa sullisissallugit.
- Piareersarfiit arlallit namminneerlutik piginnaanngorsaanerit "atuagarsornertaqanngitsut" ingerlappaat. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq Ittoqqortoormiini "takornarianik angallassisutut" pikkorissartitsineq, tassani inuusuttut takornarianik angallisineq ilinniartarput, taamaallutik imminnut tatiginerulersinniarlugit pisariaqartinneqartutullu misigeqqullugit.
- Inuusuttut inuusutissarsiutinut tunngaviummik ilinniarnermik aallartitsisinnaapput, maannakkulli inuusutissarsiutinut tunngaviummik ilinniartut 1500-t missaanniippat amerlaqatingajaallu sulinermik sungiusarlutik. Tassa inuusutissarsiutinut tunngaviummik ilinniartut amerlanerusut tiguneqarnissaannut piumasaqaataavoq sungiusaammik suliffiit amerlinissat peqatigitillugulu ilinniartarfiit allilernissat ilinniartunullu inissiat amerlinissat. Inuusutissarsiutinut tunngaviummik ilinniartut agguaqatigiissillugu 25-nik ukioqarmata ilimanangilaq inuusuttut 15-it 18-illu akornanni ukiullit utoqqaanerulaartunit, sungiusaammik sulinissaminnut piukkunnarnerunermikk sulisitsisumik nutaamik uppilersitsisinnaanerusunit, suilliullutik sungiusaammik suliffissarsinissat.
- Inuusutissarsiutinut tunngaviummik ilinnialerumallutik qinnuteqartut inissaqartitanit ukiut tamaasa amerlanerusarput. Tassani atuarfimmik sungiusarnermik aqqissuussineq annertusarneqarsinnaavoq, tassungali pingaartumik piumasaqaataavoq suliamut pisinnaasalinnik ilinniartitsisussarsinnaanissaq, tassa inunnik suliamik taassuminnga ilinniagaqarsimasunik, atuarfimmilu sungiusarnermik aqqissuussinermi ilinniartitsisusinnaasunik. Paasinarsisimavoq suliamik aalajangersimasumik ilinniagallit pissarsiariniarnerat attatiinnarniarnerallu



ajornakusoortorujussuusoq, pingaartumik ilinniartitsisut sulinermini akissarsiaasa ilinniakkaminik suliaqarluni suliffeqarfinni avataaniittuni akissarsiarisinnaasaanit ikinnerunerat pissutigalugu. Atuarfimmi sungiusarnermik aqqissuussinerup pingaartinneqarnerunissaa kissaatigineqassappat taava akissarsiaqartitseriaaseqartariaqarpoq suliamik ilinniagallit inuussutissarsiutinut tunngaviumik ilinniartitsisuisuunissaannut pilerinnilersitsisumik.

- Inuusuttut GU-mi ilinnialersinnaapput, Inuusuttulli Saaffigisat amerlanersaat atuagarsorluni ilinnialernissamut piareersimanatilluunniit piukkunnaateqanngillat, meeqqat atuarfianni misilitsinnerminni angusaat eqqarsaatigalugit. Taassuma saniatigut ilinniarnertuunngorniarfiit naammattunik ilinniartoqareerput, tiguseqqissagaluarpatalu ingerlatsinerit ilinniartitsisuisuunissaannut pilerinnilersitsisumik.
- Inuusuttut periarfissaqarput Danmarkimi inuussutissarsiutinut tunngaviumik ilinniartinnut ilinniarnertuunngorniarfinnulluunniit qinnuteqarnissaminut. Inuusuttut "sipporuttuniittut" Danmarkimi inuussutissarsiutinut tunngaviumik ilinniartinnut qinnuteqarsinnaassapput, tassanilu amerlanertigut atuarfimmi sungiusarfissaqartarluni. Tassuuna inuusuttoq periarfissaqarpoq suliamik ilinniakkamigut oqaatsitigullu pisinnaasaqarnerulernissaminut, saniatigullu imminut tatiginerulernissaminut. Inuusuttup periarfissamut tassunga siunnersorneqarnissaa pingaarutilerujussuvoq aamma nooriarnermik inooriaatsimillu siunnersorneqarnera eqqarsaatigalugu, tamannali siunnersortinik ilinniartitsinerup pingaartinneqarnerulerneratigut anguneqarsinnaassaaq. Kalaallinut inuusuttunut Danmarkimi tapersersuisinnaasunik peqareerpoq, ilaatigut Kalaallit Illuutaanni, taakkulu inuusuttunik Danmarkimi ilinniartunik ikiuisinnaallutillu tapersersuisinnaapput.
- Inuusuttut suliffissarsinnaapput, suliniuttulli amerlaqaat, oqartoqarsinnaavorlu taakku inersimasut suliffissaaleqisut suliassaraluinik tigooraasut. Aamma ilimagineqarsinnaavoq inuusuttoq ilinniartutut tapisiaqartarnerminut sulinermigut isertitaqarnerusarnerminut uerisoq, taamalu aningaasat pissutigalugit inuusunnermini ilinniagaqannginnissani qinerlugu.

Inuusuttut qinigassaminik periarfissarpassuaqarput, neqeroorutinulli qulaani taaneqartunut sanilliullugit inuusuttut amerlavallaaqaat, iliutsillu tamakkerlutik kissaatigineqartutut inerneqartanngillat. Ilinniartitaanermut pilersaarusiap 2005-imeersup ilinniartitaanikkut iliutsit aallartippai, taakkulu kinguneraat 2011-mi ilinniakkaminik ingerlatsisut 2005-imut sanilliullugu 1200-nik amerlanerunerat. Inuusuttut Saaffigisat iliuuseqarfigineqassappata assiaqutit, inuusuttut aallartinnissaannik akornusiisut, piiqaqartariaqarput.

Naalakkersuisut Inatsisartullu ima pingaarnersuisinnaapput:

1. Ilinniartunut inissianut amerlanerusunik aningaasaliillutik. Pingaartumik inuusuttunut eqqarsaatigisanik. Inuusuttummi inissaqanngikkunik



ilinniarnermik aallartitsisinaanngillat, ilaalluunniimmi ilinniarnermut piukkunnarsarnermik aallartitsisinaanatik, inissiat naammannginnerat pissutigalugu.

2. Ilinniarsiit pioreersut allinissaannut amerlanerusunik aningaasaliillutik. Ilinniarsiit pioreersut illutaat taamaallaat killilimmik allineqarsinnaapput, killissarlu angugunikku amerlanernut inissaqaleratik. Ilinniarsiit amerlaqisut qanganisaapput iluarsaattariaqarlutillu. Taakku saniatigut suliffissaaleqisut eqqarsaatigalugit ilinniartitseqqiineramik piukkunnarsaanernillu nunap sulianut aalajangersimasunut ilinniarsiini inuussutissarsiutinullu ilinniarsiini iliuuseqartoqartariaqarpoq, taamaattumillu illutaasa allilernissaat pisariaqarluni.
3. Illuutit allilernerisa soorunami kingunerissavaat ingerlatsineranut aningaasartuuteqarnerusariaqalerneq, aammalu akissarsianut aningaasaliissutit amerlisariaqarnerat, ilinnialersut amerleriaataasa ilinniartitsisusnaanik amerlanernik atorfinitsitsisinnaajumalluni.
4. Pingaartumik inuussutissarsiutinut tunngaviummik ilinniarsiini amerlanerusunik ilinniartitsisoqarusukkaanni pissarsiarluni uningatsiinnarniarlunilu pilerinarsaaruteqartariaqarpoq, tassanilu ujaratorneqarnerpaaq tassaavoq ilinniartitsisut akissarsiarissaarnerunissaat, taamaaliornikkut namminersortunut unammillersinnaajumalluni.
5. Piareersarsiit siunnersuinissaminut aammalu sungiusaammik suliffissanik pissarsiornissaminut attasiinnarniarnissaminnullu, ullumikkut naammattumik isumagisinnaanngisaminut, periarfissinneqarnissaasa qulakkeernissaat.

Ilinniartitaanerup iluani aningaasaliissuteqarujussuartaqarpoq iluaqutissartai perusukkaanni – sulisut sulianut assignngitsunut ilinniarsimasut.

Aningaasaliissutissatut siunnersuutit qulaani taakkartorneqartut ataatsimut isigalugit pingaaruteqarpoq tassunga atatillugu inuiaqatigiinni pingaarnersiugassat makku eqqarsaatiginissaat:

1. Sumi najugaqaraluaanniluunniit meeqqat tamarmik paaqqinnittarfinni inissaqartinnissaannik neqeroorfigineqarnissaat qulakkeerneqartariaqarpoq, ilinniartutut inuunerup aallartilluarnissaa qulakkeerniarlugu. Taassuma saniatigut meeqqat paaqqutarineqarnerat tunngaviliissarpoq ilinniartut amerlaqisut ilinniarnerminnik nakkutiginninnissaannut.
2. Atornerluisunik katsorsaaneq meeqqanullu navianartorsiortunut iliuuseqajaarnissaq pingaartinneqarnerusariaqarpoq, tamanna sunniutilerujussuusarmat qassit (kikkullu) ilinniarnermik aallartitsinerannut naammassinninnerannulu apeqqutaaginnarani aammali inuiaqatigiit nalinginnaasumik atugarissaarnerannut sunniuteqarluni.



3. Meeqqat atuarfiat kommunit suleqatigalugit pitsaanerulersillugu, Atuarfitsialaap anguniagai pingaartillugit, taamaalilluni atuartitsineq pitsaanerulersillugu naggataatigullu qulakkeerlugu inuusuttut meeqqat atuarfiat qimakkaangamikku misilitseriiginnarlutik ilinnialernissaminnut massakkornit piareersimanoqqullugit.

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56
Imaneq 33, 6.-7. etage
Postboks 20
3900 Nuuk

Telefon +299 321511
Telefax +299 322711
www.deloitte.dk

**Kalaallit Nunaanni
Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit**

Ligestillingsrådet i Grønland

Årsrapport 2012

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Rådsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors påtegning	3
Ledelsesberetning	4
Anvendt regnskabspraksis	10
Resultatopgørelse for 2012	12
Balance pr. 31.12.2012	13
Noter	15

Rådsoplysninger

Råd

Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit

Ligestillingsrådet i Grønland

Postboks 849

3900 Nuuk

Hjemstedskommune: Sermersooq

Telefon 31 34 35

Telefax 31 33 90

Internet: www.nali.gl

E-mail: naligiis@greenet.gl

Rådsmedlemmer

Christian Peter Broberg, formand

Josef Therkildsen

Anette Grønkjær Lings

Tim Serritzlev

Haldora Fleischer

Rosa Katrine Heilmann

Revision

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Ledelsespåtegning

Vi har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012 for Ligestillingsrådet i Grønland.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsrapporten giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Årsrapporten indstilles til rådsmødets godkendelse.

Nuuk, den 19. juni 2013

Ligestillingsrådet

Christian Peter Broberg
Konstitueret formand

Josef Therkildsen

Anette Grønkjær Lings

Tim Serritzlev

Haldora Fleischer

Rosa Katrine Heilmann

Den uafhængige revisors påtegning

Til medlemmerne i Ligestillingsrådet i Grønland

Vi har revideret årsrapporten for Ligestillingsrådet i Grønland for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012, der omfatter ledelsespåtegning, ledelsesberetning, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsrapporten aflægges efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsrapporten

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af en årsrapport, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde en årsrapport uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsrapporten på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge grønlandsk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsrapporten er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsrapporten. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsrapporten, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for rådets udarbejdelse af en årsrapport, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af rådets interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt den samlede præsentation af årsrapporten.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsrapporten giver et retvisende billede af rådets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2012 samt af resultatet af rådets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Nuuk, den 19. juni 2013

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Peter A. Wistoft
statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

Forord

Årsberetningen afgives til Naalakkersuisoq for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling med henvisning til Landstingslov nr. 5 af 20. maj 1998 om Grønlands Ligestillingsråd og efterfølgende Landstingslov nr. 8 af 11. april 2003, hvoraf det fremgår, at Ligestillingsrådet skal afgive en beretning om det forløbende år.

Året generelt

Grønlands ligestillingsråd vurderer 2012 som et meget begivenhedsfyldt år. Det var et år som bød på forandringer.

Et nyt sammensat råd igangsatte arbejdsåret med et ønske om at ændre synet på, og opfattelsen af ligestilling som et fænomen der udelukkende har til hensigt at ændre kvinders position i samfundet. Ligestillingsrådet ønskede at rette fokus på, at ligestilling i lige så høj grad også handler om mænd og deres rettigheder, og at børn skal føle, at de har et frit valg, hvad enten det gælder fritidsinteresser, uddannelse eller erhverv.

Grønlands Ligestillingsråd vurderede, at samfundet igennem de seneste år, havde gennemgået store sociale og kulturelle forandringer, der har præget og ændret på de samfundsmæssige institutioner, hverdagslivet, vores personlighed, vores identitet og vores indbyrdes relationer; ændringer som blandt andet har medført en udvikling og forandring af vores traditionelle vaner og skikke, hvilket betød, at ligestillingsrådet stod overfor en lang række udfordringer, som særligt ville påvirke vores traditionelle tankesæt og normer.

Rådet har arbejdet aktivt med at placere sig indenfor denne samfundsmæssige udvikling. Dette har medført en gentænkning af rådets selvforståelse, og dette har medført et ønske om at fremstå som et moderne, nutidigt og aktivt organ, der har til hensigt at styrke interessen for og øge deltagelsen indenfor ligestillingsarbejdet i Grønland.

Ligestillingsrådet stadfæstede forandringsprocessen ved at lancere et nyt logo med et nyt udtryk, ud fra devisen ”Ny tanke – ny bevægelse”.

Flytning af internet og telefon til selvstyrets IT-afdeling.

Flytning af sekretariatet til B-48.

Sammensætningen af Grønlands Ligestillingsråd bestod i 2012 af følgende medlemmer:

Formand, Aviâja Lyberth Lennert, udpeget af Naalakkersuisut

Næstformand, Christian Peter Broberg, udpeget af Angutit Ikorfartoqatigiit

Haldora Fleischer, udpeget af KANUKOKA

Kaalinnuaq Siegstad, udpeget af SORLAK

Anette Grønkjær Lings, udpeget af Grønlands Arbejdsgiverforening

Rosa K. Heilmann, udpeget af Kvindeforeningernes Sammenslutning
Josef Therkildsen, udpeget af S.I.K.

I 2012 skete der en ændring i rådets sammensætning. Kaalinnuaq Siegstad trak sig fra rådet, hvorefter Tim Serritzlev blev udpeget på vegne af SORLAK, ligesom Christian Peter Broberg er konstitueret som formand, idet Aviâja Lennert er fratrådt.

Beretning om aktiviteter i 2012

Markering af 8. marts – International Kvindekampdag

Grønlands Ligestillingsråd og 8. marts gruppen arrangerede i fællesskab 8. marts dagen som en event i Grønlands Kulturhus Katuaq.

Markering af 20. maj National Ligestillingsdag

Markering af det Nationale ligestillingsdag skete med en lancering af ny logo.

Grønlands Ligestillingsråd lancerer et nyt logo med et nyt udtryk, ud fra devisen ”ny tanke – ny bevægelse”. I løbet af de seneste årtier har samfundet gennemgået store sociale og kulturelle forandringer, der har præget og ændret på de samfundsmæssige institutioner, hverdagslivet, vores personlighed, vores identitet og vores indbyrdes relationer.

Ændringerne har blandt andet medført en udvikling og forandring af vores traditionelle vaner og skikke. Ligestillingsrådets opgave står over for en lang række udfordringer, som særligt påvirker vores traditionelle tankesæt og normer.

Disse forandringer gælder også for Grønlands ligestillingsråd, der siden årsskiftet har arbejdet aktivt med at placere sig indenfor denne samfundsmæssige udvikling. Dette har medført en gentænkning af rådets selvforståelse, og dette har medført et ønske om at fremstå som et moderne, nutidigt og aktivt organ, der har til hensigt at styrke interessen for og øge deltagelsen indenfor ligestillingsarbejdet i Grønland.

Rådet ønsker at vise et mere nutidigt billede af sig selv og ønsker at samfundet bliver i stand til at anskue ligestillingsarbejdet fra nye vinkler, da ligestilling er meget mere end ligestilling mellem mænd og kvinder.

Logoet

Cirklen repræsenterer livets cyklus i en evig foranderlighed, hvor samfundet er levende som menneskets forstand.

Cirklerne inde i cirklen repræsenterer mennesker i mange størrelser, farver og former. Alle skal have plads, alle skal have ret til lige muligheder, uden hensyn til køn, race, etnisk oprindelse, nationalitet, religion, tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Fælles for dem alle er, at de alle er mennesker.

Billede event omkring værdier via de sociale medier.

Ligestillingsrådets Ambassadører Henriette Rasmussen producerede 2 radioudsendelser med interview af 20 fremtrædende grønlandske mænd omkring de grønlandske mænds maskulinitet.

Ambassadørerne skrev i fællesskab en klumme til de grønlandske aviser.

Screening af lovgivning

Ligestillingsrådet har til opgave at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder i det grønlandske samfund.

Ligestillingsrådet kan undersøge forhold, der vedrører ligestilling, enten efter anmodning eller på eget initiativ.

Ligestillingsrådet skal desuden overvåge ligestillingslovens anvendelse og hvorledes den implementeres i samfundet.

Ligestillingsrådet har siden sin oprettelse alene fokuseret på ligestilling mellem køn og blandt andet vurderet, hvorledes Grønland lever op til sin internationale forpligtelse til effektivt at sikre en sådan ligestilling.

Ligestillingsrådet har gennemgået dele af den nuværende og påtænkte fremtidige lovgivning med henblik på at vurdere, om Grønland kan forbedre den effektive beskyttelse mod forskelsbehandling.

Kvindes stilling i eller som følge af kriminalretlige sager

Ligestillingsrådet har som en af sine indsatsområder prioriteret vold mod kvinder.

Ligestillingsrådet har gennemgået flere internationale rapporter om danske og grønlandske forhold og vurderet, hvorledes anbefalinger og observationer kan have betydning for lovgivning gældende i Grønland indenfor det kriminalretlige område. Ligeledes har der i Danmark været iværksat forskellige former for udvalgsarbejde, der giver anledning til at fremsætte ønske fra grønlandsk side om, at lovgivning, der stadig vedtages i Danmark men er gældende for Grønland, løbende bliver opdateret. I den forbindelse bemærkes det, at Rådet for Grønlandsk Retsvæsen kan anbefale sådanne ændringer.

Kønsaspekter i lovgivningen

I den seneste rapport for Danmark og Grønland fra 2009 anbefalede komiteen under FNs kvindekonvention, CEDAW, ligesom ved tidligere lejligheder, at regeringerne skulle træffe konkrete proaktive foranstaltninger for at fjerne den kønsbestemte erhvervsfordeling. Komiteen anbefalede endvidere, at Staten burde foretage en vurdering af kønseffekten i forbindelse med alle nye love for at sikre, at lovene ikke påvirker bestræbelserne på at opnå de facto-ligestilling mellem kønnene i negativ retning.

Det følger endvidere af CEDAW § 5, at de deltagende stater skal tage alle passende forholdsregler for at ændre mænds og kvinders sociale og kulturelle adfærdsmønstre med henblik på at opnå afskaffelse af fordomme, sædvaner og al anden adfærd, som hviler på den opfattelse, at det ene køn er mere eller mindre værd end det

andet, eller på fastlåste kønsroller. Grønland bør således forhindre stereotypiske opfattelser af mænd og kvinder.

Ligestillingsrådet har gennemgået en række love med henblik på at vurdere om, hvorvidt de måtte indeholde regler eller formuleringer, der fastholder kvinder i stereotype roller eller ikke fremmer kvinders adgang til utraditionelle brancher. Endvidere har ligestillingsrådet vurderet om lovgiver i sine lovforslag forholder sig til ligestillingsaspekter.

Gennemgangen er ikke udtømmende men kan indikere om, der er behov for en mere gennemgribende gennemgang af, om lovgivningen kan hindre en egentlig ligestilling mellem kønnene.

Ligestilling i sociale ydelser

Ligestillingsrådet har gennemgået en række love med henblik på at vurdere om de måtte indeholder regler, der direkte eller indirekte kan være en hindring for ligestilling i forhold til en række sociale ydelser og adgang til forskellige erhverv.

Gennemgangen er ikke udtømmende men indikerer, at der kan være et behov for en mere gennemgribende gennemgang af, om lovgivningen kan hindre en egentlig ligestilling mellem kønnene.

Ligebehandling i Grønland

Ligestillingsrådet har siden sin oprettelse alene fokuseret på ligestilling mellem køn og blandt andet vurderet, hvorledes Grønland lever op til sin internationale forpligtelse til effektivt at sikre en sådan ligestilling.

Ligestillingsrådet har gennemgået dele af den nuværende og påtænkte fremtidige lovgivning med henblik på at vurdere, om Grønland kan forbedre den effektive beskyttelse mod forskelsbehandling, herunder om der er effektive klagemekanismer og retsmidler, og navnlig hvorvidt der er adgang til en økonomisk godtgørelse.

Høringer

Naalakkersuisuts nationale strategiplan mod vold.

- Udkast til en ny ligestillingslov
- Forslag til Inatsisartut lov om Grønlands Råd for Menneskerettigheder.
- Forslag til Inatsisartutlov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer

Stop vold projekt

Visuelt kampagne med børn og unges budskaber.

Stop vold projektet skal fortsætte til næste år, ud fra nuværende projektbeskrivelse. Der afsættes midler af til projektet, til næste års budget.

Møder og konferencer

Ligelønskonference i København, 11. maj 2012

Konference stillede skarpt på ligelønssager.

En række europæiske eksperter mødtes for at diskutere, hvordan man sikrer gode vilkår for personer, som rejser krav om ligeløn.

Institut for Menneskerettigheder (IMR) var vært for en europæisk ligelønskonference, hvis formål var at blive klogere på, hvordan reglerne om ligeløn håndhæves i EU. Ideen med ligelønskonferencen var at belyse nogle af de fælleseuropæiske udfordringer og dele erfaringer om, hvordan man hjælper personer, som klager over manglende ligeløn.

Nordisk Ombudsmøde, 6. – 7. september 2012, i København

Der blev afholdt Nordisk Ombudsmøde i København i dagene 6. – 7. september 2012. Overskriften til mødet var ”De nordiske landes pligt til at fremme positiv ligebehandling på arbejdsmarkedet”

Dansk Institut for Menneskerettigheder meddelte, at man på baggrund af Ligestillingsrådets fremlæggelse af ”Grønlandernes oplevelse af diskrimination i mødet med de danske sociale myndigheder, kultur og politik” til det nordiske ombudsmøde i Norge sidste år, har besluttet at have det som ét af deres fokusområder i 2013.

Forslag til Finansloven

Ligestillingsrådets overordnede indstilling er, at rådets økonomiske ramme bør revurderes, så det passer til de politiske forventninger omkring øgede ligestillingsaktiviteter.

Der ses et generelt behov for øgning af aktiviteter indenfor ligestillingsarbejdet. Det kræver et langsigtet udviklingsarbejde for at, skabe forbedringer i indsatsen for øget ligestilling i det grønlandske samfund.

Det nuværende tilskud dækker de faste driftsomkostninger ved at drive rådets sekretariat samt mødeaktiviteter for rådsmedlemmerne, men derudover er der ikke økonomiske midler nok til at igangsætte mere offensive aktiviteter indenfor rådets målsætninger.

En fortsættelse af den nuværende bevilling vil medføre, at en udvikling ikke kan finde sted, og at rådets årlige målsætninger ikke kan realiseres.

Lovgrundlag

Jf. § 9 i Landstingslov nr. 5 af 20. maj 1998 om Grønlands Ligestillingsråd, vedrørende budget mv. står der:

”Ligestillingsrådet afgiver hvert år til landsstyret et forslag til budget for det følgende finansår. Forslaget skal indeholde overslag over forventede indtægter og udgifter. Ligestillingsrådet afgiver samtidig forslag til størrelsen af landskassens tilskud for det nævnte finansår”.

Ligestillingsrådets økonomi og drift

Den samlede ordinære bevilling for 2012 beløber sig i henhold til finansloven til tkr. 937.

Rådet har til og med 2007 modtaget driftstilskud på kr. 1.1 mill., med en reduktion til 937 tkr. fra 2008 indtil dags dato.

Grønlands Ligestillingsråds målsætninger for perioden 2011 - 2014

Ligestilling mellem kønnene indebærer at mænd og kvinder har lige pligter, rettigheder og muligheder indenfor alle væsentlige områder af livet. Dette er dog langt fra dagens virkelighed i Grønland. Der er disharmoni på arbejdsmarkedet, der er stadig et forældet syn på kønsrollemønstre, der er store problemer med kønsrelateret vold, og der skal arbejdes på en opdatering af ligestillingsloven.

Grønlands Ligestillingsråd ønsker at være med til at ændre synet på, og opfattelsen af, ligestilling som et fænomen der udelukkende har til hensigt at ændre kvinders position i samfundet. Ligestilling handler ikke kun om kvinder, men i lige så høj grad også om mænd, deres muligheder og deres rettigheder. Vores børn skal føle, at de har et frit valg, hvad enten det gælder fritidsinteresser, uddannelse eller erhverv. Køn må ikke være en begrænsning for deres udvikling og fremtidige valg.

Ligestillingsrådet vil i sit arbejde over de næste 3 år, beskæftige sig med emner indenfor ligestilling, specielt i forhold til erhverv, uddannelse og lovgivning.

Et vigtigt mål for Ligestillingsrådet er at intensivere sit samarbejde med ligestillingsambassadørerne, der blev startet af det tidligere råd, samt fastholde det gode samarbejde med de grønlandske NGO grupper.

Forslag til øget driftstilskud fra Finansåret 2013 og frem: 400.000 kr.

En sådan forøgelse af den årlige bevilling vil sætte rådet samt rådsmedlemmerne i stand til bedre at opnå deres overordnede målsætninger for resten af perioden frem til udgangen af 2014, hvor rådsmedlemmernes valgperiode udløber, idet de yderligere midler ikke vil gå til øgede faste udgifter men til rådets øvrige aktiviteter.

Resultatdisponering

Rådet foreslår årets resultat overført til næste år.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse B.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde rådet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når rådet som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå rådet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Resultatopgørelsen

Tilskud og andre indtægter

Tilskud og andre indtægter indregnes i resultatopgørelsen i det regnskabsår, de vedrører. Konkrete tilskud/bevillinger periodiseres i takt med omkostningsforbrug.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner mv. til organisationens personale.

Finansielle poster

Finansielle poster omfatter renteindtægter og –omkostninger.

Skat

Ligestillingsrådet er ikke skattepligtig i medfør af den grønlandske indkomstskattelov

Anvendt regnskabspraksis

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Inventar og edb udstyr måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Inventar	5 år
Edb-udstyr	3 år

Aktiver med en kostpris under 12 t.kr. pr. enhed indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen på anskaffelsestidspunktet.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Resultatopgørelse for 2012

	<u>Note</u>	<u>2012 kr.</u>	<u>2011 t.kr.</u>
Tilskud fra Grønlands Selvstyre		937.000	917
Tilskud fra fonde		46.425	0
Andre driftsindtægter		<u>200</u>	<u>0</u>
Indtægter i alt		<u>983.625</u>	<u>917</u>
Konferenceaktiviteter		(30.197)	(130)
Mødeaktiviteter	1	(237.437)	(313)
Personaleomkostninger	2	(478.925)	(509)
PR-aktiviteter	3	(15.000)	(251)
Administrationsomkostninger	4	<u>(180.825)</u>	<u>(101)</u>
Omkostninger i alt		<u>(942.384)</u>	<u>(1.304)</u>
Driftsresultat		41.241	(387)
Afskrivninger		<u>(24.316)</u>	<u>(25)</u>
Resultat før renter		16.925	(412)
Finansielle indtægter		535	0
Finansielle omkostninger		<u>(787)</u>	<u>0</u>
Årets resultat		<u>16.673</u>	<u>(412)</u>
Forslag til resultatdisponering			
Ligestillingsrådet foreslår årets resultat disponeret således:			
Overført til næste år		<u>16.673</u>	
		<u>16.673</u>	

Balance pr. 31.12.2012

	<u>Note</u>	<u>2012 kr.</u>	<u>2011 t.kr.</u>
Kontorinventar	5	3.124	8
EDB-anlæg	5	9.939	29
Materielle anlægsaktiver		13.063	37
Anlægsaktiver		13.063	37
Tilgodehavende rejseforskud mv.		0	40
Forudbetalte forsikringer		3.208	3
Tilgodehavender		3.208	43
Likvide beholdninger	6	424.365	466
Omsætningsaktiver		427.573	509
Aktiver		440.636	546

Balance pr. 31.12.2012

	<u>Note</u>	<u>2012 kr.</u>	<u>2011 t.kr.</u>
Egenkapital, primo		313.728	726
Overført resultat		<u>16.673</u>	<u>(412)</u>
Egenkapital		<u>330.401</u>	<u>314</u>
Anden gæld	7	<u>110.235</u>	<u>232</u>
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>110.235</u>	<u>232</u>
Gældsforpligtelser		<u>110.235</u>	<u>232</u>
Passiver		<u><u>440.636</u></u>	<u><u>546</u></u>
Eventualforpligtelser	8		

Noter

	<u>2012</u> <u>kr.</u>	<u>2011</u> <u>t.kr.</u>
1. Mødeaktiviteter		
Rådsmøder		
Rejseudgifter	119.037	209
Tabt arbejdsfortjeneste	0	17
Diæter/dagpenge	14.374	17
Fortæring	11.503	10
Opholdsudgifter	37.058	33
Leje af lokale	31.386	4
Tolkebistand	<u>23.579</u>	<u>23</u>
	<u>236.937</u>	<u>313</u>
Mandegrupper		
Kursus mandegrupper	<u>500</u>	<u>0</u>
	<u>500</u>	<u>0</u>
Mødeaktiviteter m.v. alt	<u>237.437</u>	<u>313</u>

Noter

	<u>2012</u> <u>kr.</u>	<u>2011</u> <u>t.kr.</u>
2. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger		
Vederlag formand	36.404	36
Gage sekretariatsleder	389.230	390
AMA/ arbejdsgiverbidrag	4.087	4
Regulering af feriepenge	(4.687)	27
	<u>425.034</u>	<u>457</u>
Pensionsbidrag		
Pensionsbidrag	<u>39.000</u>	<u>42</u>
Personaleafhængige udgifter i øvrigt		
Forsikring	2.291	5
Kursusudgifter personale	<u>12.600</u>	<u>5</u>
	<u>14.891</u>	<u>10</u>
Personaleomkostninger i alt	<u>478.925</u>	<u>509</u>
3. PR-aktiviteter		
Annoncer og reklame	15.000	121
Projekt vold mod kvinder	0	11
Mandegruppe 3	0	10
Mødeaktiviteter - ambassadører	0	99
Fortæring bogermøder - ambassadører	<u>0</u>	<u>10</u>
	<u>15.000</u>	<u>251</u>

Noter

	<u>2012</u> <u>kr.</u>	<u>2011</u> <u>t.kr.</u>
4. Administrationsomkostninger		
Forbrug (papir/mødelokale/kaffe)	0	(29)
Kontorartikler	4.522	5
Småanskaffelser	9.884	4
Telefon - telefax	34.503	32
Porto	0	6
Gebyrer og boxleje	6.029	1
Anden assistance	0	11
EDB-omkostninger	52.978	27
Bogføringsassistance	30.450	31
Revision	30.700	15
Kaffe mm.	1.622	2
Repræsentation/gaver	0	1
Advokat	10.800	0
Diverse udgifter	(663)	(5)
Noten stemmer ikke sidste år	<u>180.825</u>	<u>101</u>

	<u>EDB</u> <u>udstyr</u> <u>kr.</u>	<u>Inventar</u> <u>kr.</u>
5. Materielle anlægsaktiver		
Kostpris 01.01.2012	<u>161.665</u>	<u>25.035</u>
Kostpris 31.12.2012	<u>161.665</u>	<u>25.035</u>
Afskrivninger 01.01.2012	(132.416)	(16.903)
Afskrivninger	<u>(19.310)</u>	<u>(5.008)</u>
Afskrivninger 31.12.2012	<u>(151.726)</u>	<u>(21.911)</u>
Regnskabsmæssig værdi 31.12.2012	<u>9.939</u>	<u>3.124</u>
Regnskabsmæssig værdi 31.12.2011	<u>29.249</u>	<u>8.132</u>

Noter

	<u>2012</u> <u>kr.</u>	<u>2011</u> <u>t.kr.</u>
6. Likvide beholdninger		
Grønlandsbanken, erhvervskonto	424.365	454
Grønlandsbanken	<u>0</u>	<u>12</u>
	<u>424.365</u>	<u>466</u>

7. Anden gæld

Skyldig A-skat	34.361	45
Skyldige feriepenge	0	3
Ferieforpligtelse	44.063	44
Skyldig revision	15.500	14
Skyldig løn	0	9
Skyldig AMA bidrag	818	0
Skyldig pension	4.875	81
Skyldige omkostninger	<u>10.618</u>	<u>36</u>
	<u>110.235</u>	<u>232</u>

8. Eventualforpligtelser

Der er ingen eventualforpligtelser.

Afholdte AMA-kurser 2012 konto 40.91.03

Skole:

P.I. Nuuk

NI Qaqortoq

NI Nuuk

Jern- og metalskolen

Kursusindhold:

Anerkendende kommunikation

Kiosk & Lotto

Mediatorkurser

Aqutsisoq-kurser

Ingerlatsitsisoq-kurser

Ammaassisoq-kurser

AutoCad og billedbehandling

Bygdeelværkspasser

PC bruger

Gaffeltruck

Krankurser

Ny i lastbilen incl. Kørekort

Stærkstrømskurser

Energirigtig kørsel

Farlig gods

Reach Stacker

Håndtering af farlig affald

1. hjælp

Svejsning

Drejning

Anhugning

Elforsyningsmontør

L-aus supplering

Bygge- og anlægsskolen

PCB/Aspest

Oliefyrskurser

Skimmelsvamp

Notat & ref. teknik

INULI

Rengøringskurser

Skibsstewardesse

Serviringskurser

Torvekøkken

Bake-off

Grønlands proviant

Diæt

Delikatesse

Laboratoriemedhjælper

Bagemesterkurser

Sprogskolen

Div. sprogkurser

Søfartsskolen

Brandkursus

Medicinkursus

Søikkerhedskursus

2 GMDSS ROC kurser

Landbrugsskolen

Iværksætter

Grønsagskursus

SPS Ilulissat

Meeqqat Inuusuttullu Kullorsuaq

7 Standard Maniitsoq

Pædagogisk Idræt

Certificering idræt

Individuelle Kurser

Div. Kurser og efteruddannelser indenfor frisørfaget

Div. Kurser og efteruddannelser indenfor bilbranchen

Div. Kurser og efteruddannelser indenfor elfaget

Div. Kurser indenfor forsikringsbranchen

Div. Kurser indenfor regnskab og service

Div. Kurser indenfor IT-branchen

Div. Sikkerhedskurser

Div. Kurser indenfor VVS-branchen

Div. Kurser indenfor flybranchen

Div. Kurser indenfor malerfaget

Div. Kurser indenfor maritime fag

Div. Kurser indenfor træfaget/tømmermester m.m.

Div. Kurser indenfor beklædningsbranchen

Div. Kurser indenfor sundhed (zoneterapeut, fysioterapeuter)

Undervisningsteknik

Blomsterbinding

RESULTATKONTRAKT
OM
SERVICEYDELSER 1. august 2013 – 31. december 2013



angående

Sælskindkampagne

for 2013

Undertegnede

Grønlands Selvstyre
Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug
Postboks 269
3900 Nuuk
(herefter APNN)

og

KNAPK (Inuit Sila)
GER nr. 13557500
Box 386
3900 Nuuk
(herefter KISILA)

samlet kaldet parterne har dags dato indgået følgende kontrakt om serviceydelser (herefter "Resultatkontrakten") for perioden 1. august 2013 til 31. december 2013. Der henvises i øvrigt til Finanslov 2013, hovedkonto 50.01.20, Fiskeri og fangst (Tilskudsbevilling), hvor der for 2013 er afsat 1.791.000 mio. kr. fra Inatsisartut, heraf 865.000 kr. til Sælkampagnen Inuit Sila. Resultatkontrakten må ikke dække omkostninger fra aktiviteter afholdt før indgåelsen af aftalen.

§ 1

Formål

Parterne er enige om følgende formål og forudsætninger for nærværende Resultatkontrakt:

At sælkampagnen Inuit Sila er et 3-årigt projekt, hvor første del af midlerne skal anvendes til en informationskampagne for sælskind og fangst i 2013.

- at sikre en international informationskampagne for sælskind og sælfangst i 2013 indenfor rammerne af de fremlagte indsatsområders budgetter og tidsplan, der er fastlagt i nærværende Resultatkontrakt, jf. bilag 1-2, herunder at informationskampagnen vil omhandle tiltag for netværk omkring sæler og sælfangst, mediastrategi, lovgivningsmæssige og politiske aktioner, informationskampagne, modeshow, produktinnovation og markedsfremstød med sælprodukter, herunder kød og sælolie.

Bilag 1: Indsatsområde og tidsplan, uddybende beskrivelse for perioden 1.7.2013 – 31.12.2013. (vedlagt)

Bilag 2: Aktivitetsbudget for perioden 1.7.2013 – 31.12.2013. (vedlagt)

Bilag 3: KNAPK Inuit Sila-aftale med tredjemand om løsning af de med kontrakten forbundne opgaver. (vedlagt)

- at det erkendes, at der kan ske tilpasninger grundet eksterne krav (myndighedskrav), manglende ressourcemæssige grundlag eller anden force majeure, uden at dette betyder regulering af serviceydelsens betaling.



§ 2

Organisatoriske placering.

- 2.1 Ansvar for gennemførelse af KISILA indsatsområde A)-C) ligger under Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK) organisation repræsenterende Inuit sælfangere og –fiskere i Grønland. Sælkampagnen er indpasset i KNAPKs organisationsarbejde.

§ 3

Aftalens omfang

- 3.1 Aftalen indgås indenfor bevillingsåret gældende fra begge parter underskrivelse, og bortfalder uden forvarsel den 31. december 2013.
- 3.2 At sælkampagnen som et 3-årigt projekt giver mulighed for årlig genforhandling, hvis begge parter er enige om, at aftalens forhold jf. §§ 3.3-3.7 og §§ 6.1-6.4 er overholdt. Genforhandlingsaftale påbegyndes senest 30. oktober 2013.
- 3.3 Omfanget af KISILAs ydelser fastsættes på niveau med det i budgettet fastlagte niveau for følgende indsatsområder og aktiviteter:
- A) Presse, TV og andre traditionelle medier
 - B) Web og sociale medier
 - C) Fysiske aktiviteter
 - 1) Tour de Inuit Sila
 - 2) Modeshow og produktinnovation
 - 3) Inuit Sila som CSR brand
- 3.4 Yderligere to eksterne indsatsområder er planlagte for realisering i 2014 og 2015:
- D) ”ECO sæl” og
 - E) ”Lovmæssige og politiske initiativer”

Disse køres af samarbejdspartnere i Canada, der er den initiativtagende og finansierende part. KISILA kan også deltage i projekter, der vedrører disse to indsatsområder.

- 3.5 Indsatsområdernes indhold, omfang, tidsplan og deltagere er beskrevet i vedlagte bilag 1.
- 3.6 Dækning af rejse- og opholdsudgifter for projektdeltagere fra APNN sker via de enkelte indsatsområders aktiviteter, som skal omtale involverede parter i delbeskrivelserne jf. § 3.5 og bilag 1.

Bilag 1: Indsatsområde og tidsplan, uddybende beskrivelse for perioden 1.7.2013 – 31.12.2013. (vedlagt)

Bilag 2: Aktivitetsbudget for perioden 1.7.2013 – 31.12.2013. (vedlagt)

Bilag 3: KNAPK Inuit Sila-aftale med tredjemand om løsning af de med kontrakten forbundne opgaver. (vedlagt)

- 3.7 Den samlede pris for de aftalte ydelser er fastsat til 865.000 kr. og fremkommer, som det fremgår af vedlagte bilag 2, der udspecificerer budgetomkostninger per indsatsområde og aktiviteter derunder.



§ 4

Prisfastsættelse

- 4.1 Betalingen allokeres som midler per indsatsområde indenfor bevillingsåret.
- 4.2 Ændringer i aktivitetsniveauet som følge af de i § 7 nævnte forhold, eller i det realiserede resultat i aftale perioden jf. § 10 kan ændre på den aftalte betaling for aftaleperioden.
- 4.3 Til helt eller delvis dækning af eventuelle omkostninger i aftaleperioden i forbindelse med omlægninger og afvikling af enkelte indsatsområder kan KISILA anvende det provenu, der måtte fremkomme ved øgede indtægter ved salg og rationalisering af produkter, uden at der sker regulering i betalingerne under denne kontrakt. Parterne er herved enige om, at regnskabsmæssige følger heraf ikke påvirker den aftalte betaling for aftaleperioden, og at evt. indtægter tilfalder KISILA-projektet til anvendelse i fortsættelse af indsatsområderne i indeværende år eller fremtiden jf. dog § 7.3.
- 4.4 Til helt eller delvis dækning af eventuelle omkostninger i aftaleperioden i forbindelse med tildeling af eksterne midler til enkelte indsatsområder kan KISILA anvende disse, uden at der sker regulering i betalingerne under denne kontrakt. Parterne er herved enige om, at regnskabsmæssige følger heraf ikke påvirker den aftalte betaling for aftaleperioden.
- 4.5 KISILA aftaler pris og øvrige vilkår, som skal gælde for de i aftalen omfattede indsatsområder. Dette sker med de relevante parter inden for de rammer, som gælder for sådanne aftaler og specificeres i bilag 2.

§ 5

Betaling

- 5.1 Betaling sker per indsatsområde jf. bilag 2. Midler udbetales med en ligelig fordeling af den budgetterede aktivitetsudgift i to rater hhv. inden aktivitetens opstart og efter aktivitetens afslutning med sidste rettidige betalingsdag 5 bankdage efter aktivitetens rapportering jf. § 6 og den af APNN meddelte godkendte gennemførelse.
- 5.2 Den 1. ratebetaling, der forventes at forfalde 1. august 2013 for indsatsområde C, aktivitet 1) ”Tour de Inuit Sila/Grønland i Tivoli” vil være kr. 27.500 og den 2. ratebetaling, der forventes at forfalde 1. september 2013, vil være kr. 27.500 jf. vedlagte bilag 1-2.
- 5.3 Den 1. ratebetaling, der forventes at forfalde 1. august 2013 for indsatsområde A) ”Presse, TV og andre traditionelle medier – grundmateriale film og fotos” vil være kr. 102.650 og den 2. ratebetaling, der forventes at forfalde 1. november 2013, vil være kr. 102.650 jf. vedlagte bilag 1-2.

Bilag 1: Indsatsområde og tidsplan, uddybende beskrivelse for perioden 1.7.2013 – 31.12.2013. (vedlagt)

Bilag 2: Aktivitetsbudget for perioden 1.7.2013 – 31.12.2013. (vedlagt)

Bilag 3: KNAFK Inuit Sila-aftale med tredjemand om løsning af de med kontrakten forbundne opgaver. (vedlagt)

- 5.4 Den 1. ratebetaling, der forventes at forfalde 1. august 2013 for indsatsområde B) ”Web og sociale medier” vil være kr. 17.500 og den 2. ratebetaling, der forventes at forfalde 1. november 2013, vil være kr. 17.500 jf. vedlagte bilag 1-2.
- 5.5 Den 1. ratebetaling, der forventes at forfalde 1. august 2013 for indsatsområde C, aktivitet 2) ”Produktinnovation” samt løbende omkostninger KNAPK og København vil være kr. 249.850 og den 2. ratebetaling, der forventes at forfalde 31. december 2013, vil være kr. 249.850 jf. vedlagte bilag 1-2.
- 5.6 Den 1. ratebetaling, der forventes at forfalde 1. november 2013 for indsatsområde C, aktivitet 1) ”Tour de Inuit Sila/Jul i Tivoli” vil være kr. 35.000 og den 2. ratebetaling, der forventes at forfalde 31. december 2013, vil være kr. 35.000 jf. vedlagte bilag 1-2.
- 5.7 Reguleringsmekanisme for tilbagebetaling. Hvis KISILA får et driftsresultat, der afviger fra det budgetterede resultat, jf. vedlagte bilag 1-2, medfører dette efterfølgende tilbagebetaling af de overskydende midler til APNN.
- 5.8 Forudsætningerne for udregningen af Resultatkontraktbetalingen fremgår af bilag 2. I beregningen er medtaget de faste såvel som de variable driftsomkostninger. Der er således ikke medtaget afskrivninger, finansielle omkostninger, eller fælles administrationsomkostninger.
- 5.9 En eventuel tilbagebetaling skal senest ske 14 dage efter, at rapportering for hele 2013 er modtaget af APNN, og en eventuel tilbagebetaling til APNN skal således senest ske d. 28. marts 2014.

§ 6

Rapporteringspligt

- 6.1 KISILA afgiver kvartalsrapport om gennemførte indsatsområder jf. § 3.3 aktiviteter, navn og økonomisk status på honorarudbetalinger mm. til involverede organisationer, institutioner og personer, udsendte pressemeddelelser og henvendelse fra offentlige myndigheder samt organisationer til KISILA af relevant karakter til APNN, dækkende for aftaleperioden.
- 6.2 KISILA fremsender senest 14 dage efter afslutning af et indsatsområde en rapport til APNN dækkende udgifter for de enkelte aktiviteter under pågældende indsatsområde omfattet af Resultatkontrakten. Senest 15. marts 2014 fremsendes en rapport til APNN for hele 2013, dækkende regnskabet for de enkelte indsatsområder omfattet af denne Resultatkontrakt.

Rapporterne skal for hvert enkelt indsatsområde mindst indeholde oplysninger om:

- Aktivitets gennemgang med status dækkende fra regnskabsperiodens begyndelse til regnskabsperiodens slutning, sammenstillet med beskrivelsen, jf. vedlagt bilag 1.
- Revisorpåtegnet regnskaber vedlagt bilag med status dækkende fra regnskabsperiodens begyndelse til regnskabsperiodens slutning, sammenstillet med budgettet, jf. vedlagt bilag 2.

Bilag 1: Indsatsområde og tidsplan, uddybende beskrivelse for perioden 1.7.2013 – 31.12.2013. (vedlagt)

Bilag 2: Aktivitetsbudget for perioden 1.7.2013 – 31.12.2013. (vedlagt)

Bilag 3: KNAPK Inuit Sila-aftale med tredjemand om løsning af de med kontrakten forbundne opgaver. (vedlagt)

- Rapporterne skal indeholde en pengestrømsopgørelse, hvoraf det fremgår, hvorledes kampagnens midler er anvendt. Pengestrømsopgørelsen skal ligeledes være kommenteret, sådan at det særskilt kan vurderes, hvorledes KISILA midler er anvendt.
 - Honorar opdelt i honorar til timelønnede og kampagneleder.
 - Oplysning om midler anvendt til honorar og rejsevederlag, jf. indledning til § 6.1.
 - Antal modtagere af honorar og frivillige pr. udbetalt kampagnebeløb.
 - Antal af arbejdsdage på kampagnen.
 - Solgte mængder af co-fremstillet franchise og CSR-produkter og værdi af disse på art, jf. aktivitet 2 og 3, bilag 1-2.
- 6.3 APNN kan kræve supplerende eller uddybende information på ethvert tidspunkt inden for kontraktperioden. KISILA skal stille denne information til rådighed for APNN uden unødigt ophold.
- 6.4 Såfremt KISILA konstaterer problemer med opstart eller vedligeholdelse af indsatsområder, orienteres APNN omgående med forklaring om årsag.

§ 7

Aktivitetsændringer

- 7.1 KISILA kan foretage en normal forretningsmæssig tilpasning af ydelsesniveauet eksempelvis som følge af manglende samarbejdspartnere, væsentlige ændringer i efterspørgselsmønster, udefra kommende prisstigninger, markedsforstyrrelser m.v. med medfølgende ændring af den aftalte betaling. Eventuelle tilpasninger gennemføres alene på grundlag af en budgetmæssig helhedsvurdering af den samlede aktivitet under et indsatsområde.
- 7.2 Aftalen er uopsigelig i aftaleperioden dog med forbehold for § 10, men kan dog ændres helt eller delvist, såfremt KISILA indgår aftale om fuld overdragelse til tredje part, eller hvis Inuit Sila skifter til status som NGO.
- 7.3 KISILA kan opfylde nærværende Resultatkontrakt gennem indgåelse af aftale med tredjemand om løsning af de med kontrakten forbundne opgaver, dog skal APNN informeres om aftalens indgåelse inden formalisering af nævnte aftale, bilag 3.

§ 8

Kommunikation

- 8.1 KISILA og APNN aftaler nærmere, hvorledes der informeres udadtil om indgåelsen af denne aftale. KISILA skal stå for løbende kommunikation og information i øvrigt vedrørende driftsmæssige forhold i relation til nærværende aftale, herunder til pressen, myndigheder og organisationer.

§ 9

Ejerforhold fremover

Bilag 1: Indsatsområde og tidsplan, uddybende beskrivelse for perioden 1.7.2013 – 31.12.2013. (vedlagt)

Bilag 2: Aktivitetsbudget for perioden 1.7.2013 – 31.12.2013. (vedlagt)

Bilag 3: KNAPK Inuit Sila-aftale med tredjemand om løsning af de med kontrakten forbundne opgaver. (vedlagt)

- 9.1 KISILA påtager sig at søge afklaret, om de af denne aftale omfattede indsatsområder efter den 3årige kampagne kan sælges til private lokale aktører, som måtte vise begrundet interesse for at overtage disse, og hvor der kan ske en afhændelse på sådanne vilkår, at indsatsområdernes fremtidige drift sikres uden offentlige tilskud, og hvor KISILA ikke påføres et regnskabsmæssigt tab ved afhændelsen, jf. dog § 7.3.



§ 10 Misligholdelse

- 10.1 Ved væsentlig misligholdelse af aftalen kan den forurettede part med én måneds varsel tage aftalen op til fornyet forhandling. Såfremt misligholdelsen ikke rettes op inden 14 dage efter, at fornyede forhandlinger er påbegyndt, kan APNN opsige kontrakten med øjeblikkelig virkning.
- 10.2 APNN kan tilbageholde betalinger, såfremt KISILA ikke afleverer de i aftalen nævnte oplysninger. Tilbageholdelse af betalinger ophører, når APNN har modtaget de manglende oplysninger.
- 10.3 APNN kan tilbageholde betalingen eller dele heraf, hvis KISILA ikke overholder kontraktens forpligtigelser for de i aftalen nævnte indsatsområder.
- 10.4 APNN kan kræve tilbagebetaling af betalingen helt eller delvis, hvis KISILA ikke overholder kontraktens forpligtigelser for de i aftalen nævnte indsatsområder.
- 10.5 APNN kan opsige kontrakten med øjeblikkelig virkning, hvis KISILA går i betalingsstandsning, indleder forhandlinger om tvangsakkord, eller erklæres konkurs. Betingelserne i § 6 vedrørende rapportering vil stadig være gældende i dette tilfælde.

§ 11 Underskrift, fuldmagt og eksemplarer

- 11.1 De der for hver af parterne underskriver kontrakten garanterer - ud over accepten af indholdet - samtidig for, at parten har behandlet kontrakten i de relevante organer, således at kontrakten er lovlige, gyldig og kan håndhæves for parten, herunder at parten kan forpligtes af de, der underskriver på vegne af parten.
- 11.2 Nærværende kontrakt er underskrevet i to ligelydende eksemplarer, hvoraf hver af parterne har modtaget ét.

Nuuk, den 19/7 2013
For APNN

Amalie Jessen, Kontorchef

Nuuk, den 19/7 2013
For KNAPK - Inuit Sila

Petrus Biilmann, KNAPK

KNAPK oplæg til APNN Inuit Sila bevilling 2013

BAGGRUND:

Siden KNAK med støtte fra det Grønlandske Selvstyre, Great Greenland og København Fur demonstrerede i København 1 maj 2012, har KNAK arbejdet for stiftelsen af en international Inuit NGO ved navnet INUIT SILA. Da den internationale opbakning lader vente på sig sætter KNAK nu, i et samarbejde med Master Vision, København og med økonomisk opbakning via en resultat kontrakt med det grønlandske selvstyre gang i et kampagne og oplysningsarbejde, der skal fokusere på og arbejde for styrkelse af image, innovation og salg af Grønlandske inuit skind. Kontrakten indgås for 2013, men der lægges også i arbejdet vægt på udarbejdelse af strategi og aktiviteter, der rækker ind i 2014 og 2015.

Selve arbejdet vil hvile på det grundlag som fremgår af vedlagte dokument INUIT SILA PROJECT DESCRIPTION. Kampagnearbejdet vil dog qua de ændrede økonomiske og politiske rammer blive tilpasset til et realistisk niveau og til primært at virke i Grønland overfor befolkning og turister samt i de skandinaviske lande, hvis befolkninger formodes at have den største parathed til et øget Grønlands salg af sælskind. Først og kun såfremt det politiske og internationale økonomiske finansieringsgrundlag ændres, vil en internationalisering af INUIT SILA genoptages.

KNAPK har projektejerskabet på INUIT SILA oplysningskampagnen, og operationelt vil oplysnings og kampagne arbejde, såvel som den kommercielle CSR produktstrategi udføres i et tæt samarbejde med Master Vision, København v. Ole Ørum.

FORMÅL:

Det overordnede formål for Inuit Sila kampagnen er forbedre offentlighedens og dermed potentielle køberes billede af sælen som jagt dyr og produkt og dermed forbedre de grønlandske sælfangeres muligheder for at afsætte deres produkter. Jvf. "project description" side 1:

The seal shall globally be known and accepted as a sustainable and legitimate prey animal, that, 1) is an attractive product from a consumer point of view, and 2) maintains a good and reasonable pricing and value to everyone in the production and consumption chain.

KAMPAGNE:

Inuit Sila kampagnen er et kommunikationsprojekt der skaber positiv medieopmærksomhed og ny forståelse igennem kampagne aktiviteterne. Jvf. "project description" side 2:

The focus of the campaign is to offer the story of the Inuit people and its dependency on seal hunting as a powerful counter discourse to the prevailing image of "suffering seal pups in a pool of blood".

Effectively, the Inuit Sila brand will communicate the message of seal hunt and seal products as an integral part of Inuit life that builds on strong modern principles of sustainability, authenticity and respect for nature.

Hele debatten om sæl er kendetegnet ved fraværet af inuit fangstbilleder og er domineret af stærke billeder af små "babysæler" i en rød blodpøl på hvid is. Det er så markant at alle tænker på det, hvis man siger ordet sæl.

Derfor skal der arbejdes på at ændre brugen af billedet i offentligheden og dermed befolkningernes associationer på "sæl", således at den anerkendte humane inuit fangst, bliver en del af potentielle forbrugeres bevidsthed.

Formålet med kampagnen kan kort illustreres således:

Nuværende almene opfattelse
og bevidsthedsniveau

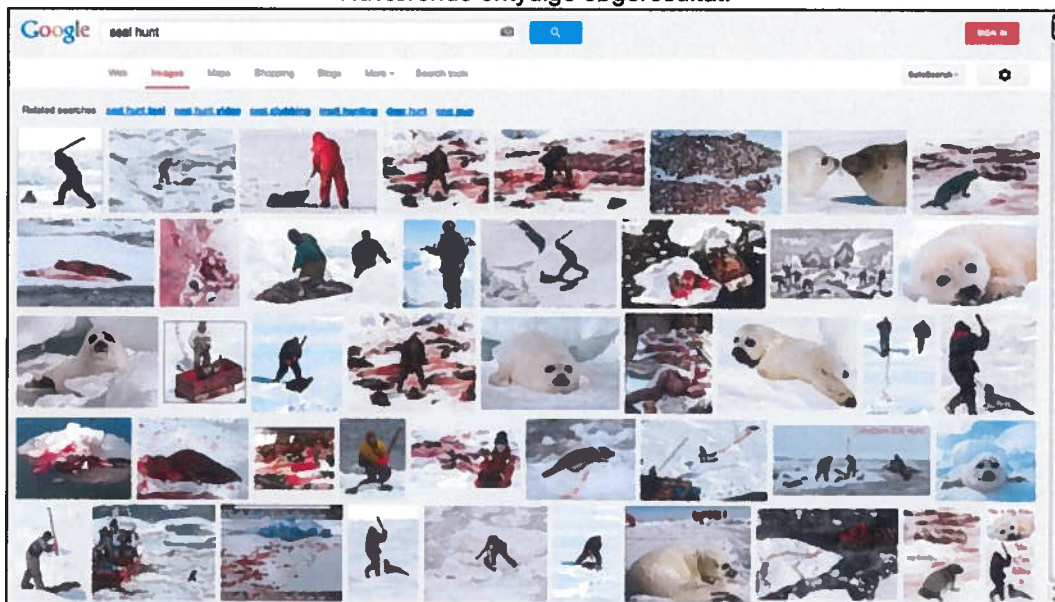


Kampagnens mål: Potentielle kunders almene
opfattelse og bevidsthedsniveau

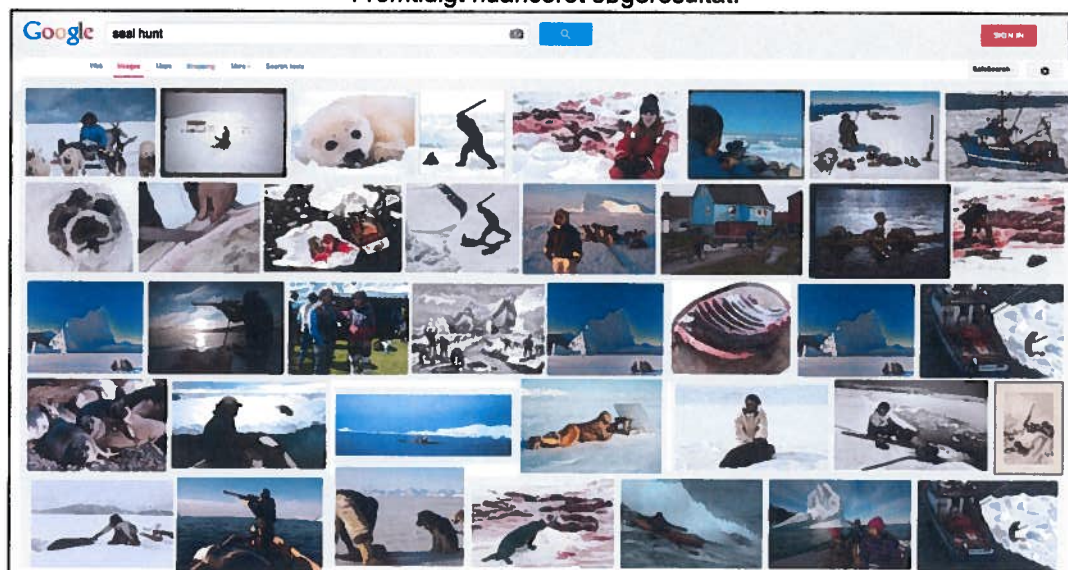


Dette kan også illustreret med et konkret og reelt nutidigt opslag på Google images:

Nuværende entydige søgeresultat:



Fremtidigt nuanceret søgeresultat:



Kampagnens centrale budskab er at "inuitten er et menneske og sælen er et dyr". Hvilket vil sige at vi skal udfordre den offentlige diskurs hvor sælen er blevet ophøjet til at "helligt" dyr der står over alt andet. Kampagnens metode er i stedet fokusere på menneskenes ret til at jage og leve.

De 4 centrale budskaber (narrativer) er:

- Økonomisk afhængighed i små bygdsamfund
- Jægeren og hans familie – identitet og livsførelse
- Sæl som et attraktivt produkt
- Økosystem og bæredygtighed


Jvf. "project description" side 2:

The Inuit Sila campaign will succeed in shifting public attention towards the suffering human – the Inuit hunter, his family and the local coastal communities in the arctic region that has lost an essential means of subsistence as a consequence of legal barriers to trade and decreasing demand for seal products.


Inuit Sila kampagnens budskab, værdier og metode

Narrative & framework on Inuit Sila


We already have the Inuit narrative and a framework for Communication activities inside the Inuit Sila Campaign




An original people on the edge of the world



We respect all life, so we only kill what we need



Small man in big nature - a tough life



We use everything

The Inuit is a human


The Inuits are people close to nature that respect all life, so the seal products that come from them are ethically perfect.

The values of seal are:
Sustainability, Ethical, Green, Organic, Original.

All Inuit Seal support products and co-created commercial product must be branded with these values and visible branded with the INUIT SILA logo.

The 4 Inuit stories:

- Economic dependency in small communities
- The hunter and his family
- Attractive eco seal products
- Ecosystem and sustainability



Close to nature - close to the sea.

Inuit
Word for "people".
Common name of the indigenous people of the Arctic Sea.

Sila
Arctic concept for: weather, the mind, consciousness - a universal order, where man is in unity with nature.

Sila is the shared life that the sea, wind, mountains, animals and humans possesses. When you share consciousness with nature you handle nature with respect.

Se også Sila Communication Strategy vedlagt som bilag.

INDSATSOMRÅDER OG AKTIVITETER:

Kampagnen er overordnet set en kommunikationskampagne med afsæt i konkrete aktiviteter og vil udfolde sig på tre "platforme":

- A: Presse, TV og andre traditionelle medier
- B: Web og sociale medier
- C: Fysiske aktiviteter

De fysiske aktiviteter består af:

- 1: Tour de Inuit Sila
- 2: Modeshow og produkt udvikling
- 3: Kommercielt CSR brand

Se uddybende beskrivelse i "project description" side 2-3.

I det følgende vil de enkelte områder og aktiviteter blive beskrevet med budget/ressourcebehov for 2013. Dette vil blive samlet i et overordnet budget vedlagt.

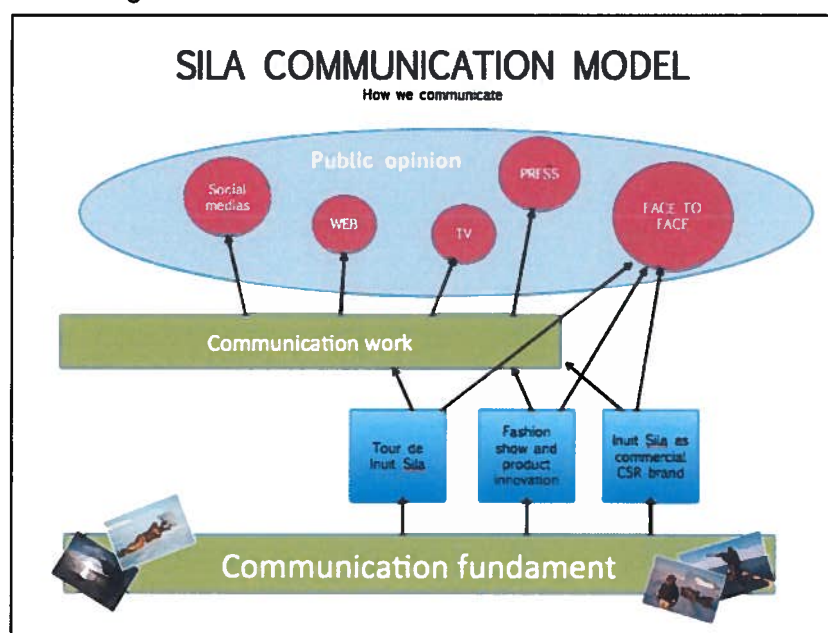
Inuit Sila kampagnen bliver for alvor skudt i gang i slutningen af 2013 og fortsætter for fuld kraft i 2014. Derfor gælder det for alle områder at der i 2013 vil blive fokuseret på grundig forberedelse af kampagnen og afprøvning af kampagneområder gennem konkrete aktiviteter. Baseret på erfaringerne fra 2012 vil visse aktiviteter blive gentaget, nye netværk opbygges og fremfor alt vil der blive foretaget et indsamlings- og udviklingsarbejde der peger frem mod kampagnestart i november 2013 og udvidelsen mod de andre skandinaviske lande vil ske i 2014

Presse, TV og andre traditionelle medier

Der vil blive bygget videre på de gode erfaringer med pressearbejde i Danmark og Grønland 2012. Med 1. Maj demonstrationen mod Magasin og deltagelsen i LO's solidaritetszone i Fælledparken i Kbh, lykkedes det at få overordentlig stor medieopmærksomhed, se vedlagte evaluering. Ligeledes lykkedes det med samarbejdet med Great Greenland og Benedikte Utzons modeshow at få stor opmærksomhed og at få solgt Inuit Sila's budskab, såvel den internationale modeverdenen og i den danske presse. Se vedlagte evaluering.

En af de væsentlige opgaver bliver at bygge videre på gode presserelationer og bruge dem i forbindelse med efterårets fysiske aktiviteter. Ligesom en strategi og netværksopbygning for 2014 skandinaviske aktiviteter vil blive forberedt.

Pressearbejdet vil overordnet set være udspringe af eller bygge ovenpå på de fysiske aktiviteter der udføres under Inuit Sila, det vil fx sige at Inuit Sila i Tivolis julemarked 2013 bliver brugt som afsæt til at skabe opmærksomhed om de centrale budskaber.



2012 skal derudover bruges på at påbegynde kommunikationsarbejde, der tjener funding- og CSR produktindtjeningsgrundlag, der skal tjene som et finansielt tilskud i kampagnen i årene fremover. Denne kommunikative flanker er nødvendig for at kunne stå stærkt med skandinaviske aktiviteter. Også et uddybet samarbejde med Great Greenland vil blive taget op.

Som nævnt er vi oppe mod stærke billeder der kun kan gendives ved at tilbyde bedre billeder og nye alliancer, der rummer en troværdig og alternativ historie. Det skal forstås i både overført og konkret betydning, og konkret betyder det at der skal opbygges en base af billeder og film der kan distribueres til presse, TV, billedbureauer mv. og som kan bruges på vores egne websites, bruges på sociale medier mv. Dette arbejde er altafgørende og er et fundamentalt grundlag for alt kommunikationsarbejdet i Inuit Sila.

Det er afgørende at den billede- og filmbase der bliver opbygget er af professionel karakter. kan så yderligere suppleres med fotos osv. af privat karakter fx i forbindelse med Facebook konkurrencer el. lign. Billede og filmbase udvikling er dyrt og prioriteres højt i 2013 indsatsen, da dette arbejde vil være et nødvendigt og stærkt kommunikativt fundament der rækker flere år ud i fremtiden.

Der bliver produceret følgende:

- En 3-5 min film om KNAPK 60 års jubilæum og grønlandsk sælfangst
- ca 10 voxpop film med grønlandske fangere
- 3 kampagne film á 3-5 min om "økonomisk afhængighed", "jægeren og hans familie" og "bæredygtighed".
- Fotografibase
- Filmklipbase

Indsatsområder:

- Pressehåndtering og –opsøgning i forbindelse med fysiske aktiviteter.
- Produktion og opbygning af billede- og filmmateriale
- Udarbejdelse af pressestrategi på baggrund af erfaringer fra 2012 og 2013

Ansvarshavende:

- Projektteam Kbh

Budget:

- DKK: -362.269

Web og sociale medier

Den store opgave i 2012 er at udvikle en strategi for web og sociale medier, samt at prøve så meget som muligt af det af.

Det er væsentligt at opbygge et godt kampagnewebsite der kort og koncist præsenterer kampagnen, historien og ikke mindst de gode argumenter for sagen. Dette skal kunne fungerer som baggrund for journalister og andre interesserede, men ikke mindst som input og et sted at henvise til for de der engagerer sig i de sociale medier.

Sociale medier kommer til at spille en væsentlig rolle i kampagnen, da vi her har mulighed for at skabe netværk og kontakter på tværs af andre skel. Dvs. at vi fx kan koble grønlandske fangere med danske forbrugere direkte eller indirekte.

Samtidig giver det mulighed for i sig selv at skabe historier til mainstream medier. Fx vil en voldsom populær film på youtube om en bygd i Grønland som er hårdt ramt af sælforbuddet i sig selv være en mediehistorie i Danmark.

Det giver også mulighed for direkte at påvirke debatten om sæl, de – få – steder på nettet hvor den kører. Fx er det muligt at gå ind i debatten på dyreaktivisternes Facebook og dermed have mulighed for at påvirke alle deres medlemmer.

Sidst men ikke mindst skal der undersøges mulighederne for at oprette en større antal websites relateret til sagen, for dermed også at kunne påvirke internettets søgemaskiner mv gennem mængde.

Indsatsområder:

- Udvikling af strategi for web og sociale medier
- Udvikling og opbygning af website
- Etablering på de væsentligste sociale medier
- Et antal mindre kampagner på sociale medier, fx konkurrence om det bedste private sælfangst billede.
- Løbende vedligehold og opdatering af web og med særligt fokus på at holde sociale medier levende.

Ansvarshavende:

- Projektteam Kbh

Budget:

- DKK: 112.651

Fysiske aktiviteter – Tour de Inuit Sila

Tour de Inuit Sila påbegyndes i det små i 2013, med en gentagelse af deltagelse i Grønland i Tivoli og i Tivolis julemarked samt om økonomisk muligt 2-3 mindre lignende events op til jul. Mulighederne for disse skal først identificeres, men det kunne være tilstedeværelse på mindre lignende julemarkeder i fx Aarhus, Aalborg eller Odense.

I forbindelse med Tour de Inuit Sila aktiviteterne i Tivoli mv., vil flere af de planlagte elementer til busturneen i 2014 blive afprøvet. Det kunne fx være underskriftindsamling, symposium med relevante politikere, meningsdannere mv., fotoudstilling, filmforevisning osv Se beskrivelse i "project description" side 4.

Julemarkedet i Tivoli vil blive brugt til officielt at skyde kampagnen i gang i Danmark og Grønland. I den forbindelse vil der kunne genereres en del presseopmærksomhed, da det denne gang er muligt at planlægge i god tid.

Den væsentligste opgave i forbindelse med Tour de Inuit Sila i 2013 bliver at forberede og finansiere aktiviteterne i 2014 og i nogen grad 2015. Dette skal hurtigst muligt konkretiseres så meget som muligt, både for at kunne planlægge, budgettere og for at kunne udvælge det der skal afprøves i 2013.

Indsatsområder:

- Detaljeret planlægning, budgettering mv af 2014 og 2015
- Grønland i Tivoli
- Tivolis julemarked
- 2-3 lignende events

Ansvarshavende:

- Projektteam Kbh

Budget:

- DKK: -202.069

Fysiske aktiviteter – Modeshow og produkt udvikling

Modeshows og produktinnovation i forhold til project description side 7 og 8, vil blive parkeret og kun eksistere i en kraftigt neddroset og ændret udgave, grundet økonomien.

Kampagen vil i efteråret forsøge at etablere samarbejde med fx Great Greenland, København Fur og/eller fx designerskolen i Kolding eller lignende institutioner. Et sådant samarbejde, med et udefra kommende finansierings tilskud, skal danne grundlaget for en stærk 2014 aktivitet på TOUR DE INUIT SILA. Se "project description" side 5 under Special events "Inuit Sila Galla Show"

Indsatsområder:

- Etablering af samarbejde

Ansvarshavende:

- Projektteam Kbh

Budget:

- DKK: -40.884

Fysiske aktiviteter – Inuit Sila som kommercielt CSR brand

Oplysnings- og kampagnearbejdet vil gå hånd i hånd med en kommerciel CSR produktstrategi, der udarbejdes i et tæt samarbejde Master Vision v. Ole Ørum. Se projektbeskrivelse side 3

Inuit Sila as commercial CSR brand

Development of partnerships with commercial interests that see opportunities in building CSR value through the Inuit Sila brand. The partnerships will create both publicity for the brand and generate funds for the campaign.

Master Vision har siden starten brugt egne kræfter og ressourcer på først at udvikle ideen om et støtte armbånd og er siden påbegyndt at udvikle en serie af CSR produkter, der i en 50/50 ordning vil dele sit overskud med INUIT SILA. Master Vision vil mod at bevare retten til at udvikle og sælge INUIT SILA støtteprodukter investere i såvel udvikling og produktion af disse støtte artikler. Dette vil ske i et separat firmaregi og bestyrelsen i INUIT SILA har retten til såvel at hindre produkter der lægger udenfor budskabs og værdigrundlaget i INUIT SILA, beskrevet som i "Narrative and the framework of Inuit Sila", nærværende på side 4 i dette dokument.

Bestyrelsen har også altid ret til at indhente pristilbud på enslydende produkter jf. materiale valg og designs. Master Vision er i tilfælde af for høj en pris forpligtiget til enten at sænke prisen eller at opgive produktet i INUIT SILA CSR regi. Master Vision bevarer ophavsrettighederne til produktet.

Dette punkt vil blive taget op og nøje beskrevet i særtaften "INUIT SILA – KOMMERCIELT CSR SALG & RETTIGHEDS OPLÆG" der i JUNI vil udarbejdes mellem KNAPK og MASTER VISION med indlagt høringsret og indsigelse fra APNN.



Fra Master Vision's foreløbige ide og design oplæg

Indsatsområder:

- Her vil der i et samarbejde med Visit Greenland og kommercielt detailhandel i Grønland igangsættes en salgs og oplysningskampagne gennem sæl og andre CSR produkter.

Ansvarshavende:

- Ole Ørum, Master Vision

Budget:

- DKK: 0,00

INUIT SILA PROJEKTLEDELSE:

Der vil være et Inuit Sila projektteam som vil have til opgave at varetage hovedparten af de ovenstående opgaver. Derudover vil projektteamet have forbindelse til APNN, KNAPK og til den internationale arbejdsgruppe ECO SEAL og "Lovmæssige og Politiske Initiativer".

Projektteamet vil bestå af:

Projektleder: Ole Ørum

- Talsperson
- Pressehåndtering mv
- Kontakt til relevante stakeholders, samt udvikling af nye netværker.
- Udvikling og planlægning af Tour de Inuit Sila 2013-2014-2015
- Modeshow og produktudvikling
- Kommercielt CSR brand

Kommunikationsmedarbejder: Rasmus Holm

- Kommunikationsstrategi
- Indsamling af foto- og filmgrundlag
- Produktion af div. mindre film til web mv.
- Web og sociale medier
- Kommunikationsmateriale
- Afvikling af Inuit Sila i Tivolis julemarked samt eventuelle mindre events.

Praktikant: Louise Lindhardt Grønvold

- Løbende deltagelse i alt ovennævnt
- Undersøgelse af politiske forhold i DK, EU mv.
- Kontakt til politiske stakeholdere, nuværende og mulige fremtidige
- Opdatering af web og sociale medier
- Deltagelse i diverse events
- Ad hoc opgaver

Studentemedhjælper, Kbh:

- Opdatering af web og sociale medier
- Håndtering af div. Inuit Sila produkter
- Deltagelse i diverse events
- Ad hoc opgaver

Studentemedhjælper, Nuuk:

- Grønlands netværks opbygning
- pressearbejde i samarbejde med operationel projektleder Ole Ørum
- Opdatering af web og sociale medier
- Håndtering af div. Inuit Sila kampagne materialer
- Deltagelse i diverse events
- Ad hoc opgave

BILAG:

- Overordnet budget Inuit Sila kampagne 2013
- Inuit Sila project strategy
- Sila Communication – kommunikationsstrategi
- Evaluering 1. maj kampagne: STØT FANGERNE
- Inuit Sila's samarbejde med Great Greenland og Benedikte Utzon - evaluering

Tidsplan og budget for Inuit Sila kampagne 2013

Bilag 2

Juli/aug	Grønland i Tivoli		
	GL i Tivoli bod	Løn 2 dg á 3 pers	-10.000
	Kampagnemateriale		-10.000
	Pressemeddelelser		-5.000
	Rejser APNN	2 pax GL-DK t/r + 2x2 overnat.	-30.000
			-55.000
Aug-okt	Grundmateriale, film+fotos GL		
	Klip mv 2 uger, faciliteter		-9.000
	Rejser august, 1 pers		-35.000
	Ophold mv 1 pers, 2 uger		-22.400
	Udstyr 2 uger		-21.000
	Klip mv 3 uger, faciliteter		-13.500
	Instruktør, fotograf og klipper	løn aug-okt	-104.400
			-205.300
Aug-okt	Web og sociale medier		
	Ekstern konsulent sociale medier mv		-10.000
	Produktion af web, og kampagnematerialer		-25.000
			-35.000
Sept-dec	Produktudvikling		
	Tilskud til ikke-kommercielle samarbejder		-15.000
			-15.000
Nov-dec	Jul i Tivoli		
	Kampagnemateriale		-25.000
	Pressemeddelelser		-10.000
	Rejser KNAPK	2 pax GL-DK t/r + 2x4 overnat.	-35.000
			-70.000
Løbende omkostninger - projektejer KNAPK			
	Akademisk stud medhj i KNAPK - aug-dec		-58.900
	Rådighedsbeløb til KNAPK	Revision, kontor, uforudsete udg.	-33.000
	Rejser projektleder	2 stk: DK/GL t/r + 4 overnat.	-35.000
			-126.900
Løbende omkostninger - projektledelse Kbh			
	Projektleder	løn aug-dec	-195.000
	Praktikant	løn aug-dec	-75.772
	Kommunikationsmedarbejder	løn nov-dec	-41.760
	Kontorfaciliteter Kbh, inkl computer, tlf mv		-30.000
	Regnskabsassistance		-8.000
	Uforudsete omkostninger		-7.268
			-357.800
TOTAL			-865.000

LIKVIDITET

Aug			
	50% KNAPK	63.450	63.450
	100% APNN	30.000	30.000
	50% KNAPK (Jul)	35.000	35.000
MV	50% løb	178.900	
MV	100% GL i Tivoli	25.000	
MV	50% Film	102.650	
MV	50% web	17.500	
MV	50% prod	15.000	
MV	50% jul i Tivoli	35.000	
			374.050
nov			
MV	50% Film	102.650	
MV	50% web	17.500	
			120.150
Jan			
	50% KNAPK	63.450	63.450
	50% KNAPK (Jul)	35.000	35.000
MV	50% løb	178.900	
MV	50% prod	126.900	
MV	50% jul i Tivoli	35.000	
			340.800

Bilag 3: KNAPK Inuit Sila-aftale med tredjemand om løsning af de med kontrakten forbundne opgaver

CSR rettigheds- & salgsaftale mellem KNAPK og Master Vision.

**RETTIGHEDS- OG SALGSAFTALE
OM
Kommercielt CSR 1. august 2013 – 31. december 2015**

angående

Sælskindkampagne

for 2013-2015

Undertegnede

KNAPK (Inuit Sila)
GER nr. 13557500
Box 386
3900 Nuuk
(herefter KISILA)

og

Master Vision
Cvr 30237420
Gråbrødretorv 1, 3 sal
1154 København K
(herefter Master Vision)

KNAPK har retten til at indgå aftaler med tredjemand jf. § 7.3 i Resultatkontrakt mellem Grønlands Selvstyre ved Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug (APNN) og KNAPK – Inuit Sila for 1. august – 31. december 2013.

Nedenstående ordlyd skal godtgøre den mellem KNAPK og MASTER VISION aftalte ramme- og hensigtserklæring til indholdet af aftalen: "INUIT SILA – KOMMERCIELT CSR SALGS- & RETTIGHEDSAFTALE"

Denne aftale i sin fulde form forventes indgået senest 15. september 2013 og sendes herefter i ønsket om gennemsigtighed til orientering hos APPN jf. 7.3.

Her er ordlyden af den aftalte ramme:

Angående CSR produkt salget, som benævnes i § 4.3 og i bilag 1, side 7, optræder Master Vision v. Ole Ørum som udvikler for egen regning og ene rettighedshaver af de frembragte produkter.

CSR produkter vil KNAPK og MASTER VISION i en 50/50 ordning dele overskuddet af.

INUIT SILA's del af overskuddet i dette CSR produkt salg vil gå til 1 kampagne i Grønland og 2) iværksættelse af initiativer, der fremmer erhvervsvækst i grønlandske bygder, hvor KNAPP afdelinger er tilstede. KNAPK nedsætter i den forbindelse et udvalg/bestyrelse, der bestemmer hvilke projekter, som skal prioriteres.

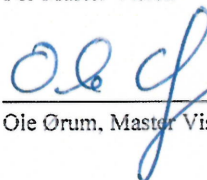
Nuuk, den 19/7 2013
For KNAPK - Inuit Sila



Petrus Biilmann, KNAPK

KBH 19/7
Nuuk, den 19/7 2013

For Master Vision



Ole Orum, Master Vision

A7 19/7-2013